

Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace
588 34 Dlouhá Brtnice 84

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
DLOUHÁ BRTNICE

OBSAH

Školní vzdělávací program	1
1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
3.3. Kompetence	14
3.3.1. Kompetence k učení	14
3.3.2. Kompetence komunikativní	15
3.3.3. Kompetence k řešení problémů	17
3.3.4. Kompetence sociální a personální	18
3.3.5. Kompetence občanská	19
3.3.6. Kompetence pracovní	20
3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	21
3.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	22
3.6. Začlenění průřezových témat	23
4. Učební plán vzdělávacího programu	28
4.1. Poznámky k učebnímu plánu	29
4.2. Český jazyk	31
4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	31
4.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	34
4.3. Anglický jazyk	55
4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	55
4.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	57
4.4. Matematika	68
4.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	68
4.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	70
4.5. Práce na počítači	83
4.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	83
4.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	85
4.6. Člověk a svět	87
4.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	87
4.6.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	89
4.7. Hudební výchova	115
4.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	115
4.7.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	117
4.8. Výtvarná výchova.....	128
4.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	128
4.8.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	131
4.9. Tělesná výchova.....	137
4.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	137
4.9.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	139
4.10. Pracovní činnosti.....	157
4.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	157
4.10.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	159

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	170
5.1. Pravidla pro hodnocení žáků	170
5.2. Způsoby hodnocení	170
5.3. Kritéria hodnocení vzhledem ke klíčovým kompetencím	172
6. Autoevaluace školy	178

1. Identifikační údaje

1.2 Předkladatel: Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace

Název: **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DLOUHÁ BRTNICE**

Právní forma: *příspěvková organizace*
Adresa: *Dlouhá Brtnice 84, 588 34 Dlouhá Brtnice*
Jméno ředitelky školy (koordinátorka ŠVP ZV): *Mgr. Ivana Konečná*
Kontaktní údaje:
Telefon: *723 106 075*
E - mail: *zs @ dlouhabrtnice. cz*
www stránky: *www.dlouhabrtnice.cz*
IČO: *70 98 27 16*
REDIZO: *600 012 453*
IZO: *150 012 489*

1.3 Zřizovatel: Obec Dlouhá Brtnice

Právní forma: *obec*
Adresa: *Dlouhá Brtnice 57, 588 34 Dlouhá Brtnice*
Jméno starosty obce: *Luboš Krátký*
Kontaktní údaje:
Telefon: *567 337 726*
E - mail: *starosta @ dlouhabrtnice.cz*
www stránky: *www.dlouhabrtnice.cz*
IČO: *00 37 36 64*

Škola zařazena do sítě: 1. ledna 2003

Změna zařazení od: 1. února 2005

škola sdružuje: 1. Základní škola
2. Mateřská škola
3. Školní jídelna – výdejna
4. Školní družina

1.4 Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007

Aktualizace: 1. 9. 2008
1. 9. 2009
1. 9. 2010
1. 9. 2017

podpis ředitelky školy

razítko školy

podpis starosty obce

razítko obce

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola Dlouhá Brtnice je malotřídní základní škola, jednotřídní, bývalá dvoutřídní. Je pro žáky 1. stupně (1. až 5. postupný ročník). Maximální kapacita školy je 40 žáků. Školu navštěvuje 13 – 22 žáků. Škola má jednu třídu na vyučování, jednu třídu na tělesnou výchovu a volné chvíle žáků, jeden větší kabinet, který je vybaven 9 počítači v síti s výukovými programy, jeden malý kabinet pro ředitelku a sociální zařízení dle platných hygienických norem. Ke škole patří přilehlá zahrada s ovocnými stromy a školní hřiště.

Škola má tyto součásti: mateřská škola - kapacita 16 dětí;
školní družina - kapacita 25 žáků;
školní jídelna – výdejna – kapacita se neuvádí.

Mateřská škola a školní jídelna – výdejna se nacházejí v jiné budově, v čísle popisném Dlouhá Brtnice 1. Školní družina je organizována takto: 6:30 – 7:05 v budově MŠ
12:15 – 14:30 v budově ZŠ
14:30 – 16:00 v budově MŠ

Škola je umístěna blízko centru obce u rušné komunikace. Žáci, kteří školu navštěvují, jsou místní nebo dojíždějí z obce Hladov vzdálené přibližně 2 km.

2.2. Vybavení školy

Žáci využívají dvě učebny: jedna je na vyučování, druhá slouží jako herna – hodiny tělesné výchovy a volnočasové aktivity žáků o přestávkách. Součástí školy je školní zahrada s ovocnými stromy, které tady zasadil před cca 50 lety bývalý ředitel. Stromy jsou hojně využívány v prvouce, přírodovědě a výtvarné výchově. Na zahradu navazuje školní hřiště. Lze na něm provozovat veškeré tělovýchovné činnosti požadované ŠVP, kromě skoku do dálky a běh na 50 m. Na tyto činnosti je využíváno pískoviště v mateřské škole a obecní hřiště.

Vlastnictví herny pro zimní výuku tělesné výchovy je nedocenitelné.

K učebně sloužící k výuce je připojen větší kabinet. Jsou v něm uskladněny věci pro pomoc ve výuce. Dále je v něm instalováno 8 počítačů připojených do sítě. Jsou vybaveny výukovými programy, které slouží jednak ke zpestření výuky, jednak k procvičování daného učiva. Počítače jsou připojeny k internetu. Internet je rovněž využíván při výuce.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělávání a výchovu žáků zajišťují ředitelka školy a pedagogická pracovnice. Ředitelka má kvalifikaci v požadovaných aprobacích. Pedagogická pracovnice má částečný úvazek jako učitelka a částečný úvazek jako vychovatelka ve školní družině. Pedagogická pracovnice není kvalifikovaná. Kvalifikaci dostuduje. Paní ředitelka prošla řadou seminářů a dalšího vzdělávání. Je zaměřená na prvopočáteční čtení. Má kvalifikaci a desetiletou praxi v metodě Splývavé čtení – Sfumato. Tato metoda pomáhá dětem s obtížemi ve čtení naučit se číst.

Podporujeme vzdělávání a kurzy zaměřené na práci se žáky se speciálními potřebami.

Učitelky jsou ochotny a mají zájem pracovat i nad rámec svých povinností, pokud se toto týká žáků naší školy.

1. ředitelka školy	Mgr. Ivana Konečná	VŠ, pedagogická fakulta Brno studium: 1979 - 1984
2. učitelka ZŠ	Bc. Kamila Bánovská Růžičková	VŠP Jihlava, 2005 - 2009 ekonomika a management

Charakteristika žáků

Žáci, kteří tuto školu navštěvují, jsou většinou místní nebo dojíždějící z Hladova.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty nemáme. Nemáme mezinárodní spolupráci.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Klademe důraz na spolupráci a partnerské vztahy ve vztahu k rodičům. Rodiče jsou v průběhu školního roku informováni na třídních schůzkách, které jsou organizovány 2-3x ročně (dle potřeby): začátek září – informace rodičům o nadcházejícím školním roce, jeho organizaci, akcích, seznámení s řádem školy, omlouvání dětí z výuky apod. Polovina listopadu - informace rodičům o klasifikaci chování a vzdělávání žáků. Začátek ledna – informace rodičům o klasifikaci chování a vzdělávání žáků. Duben – informace rodičům o probíhajícím chování a vzdělávání žáků, domluva s rodiči o organizaci závěru školního roku (výlety, divadla apod.), vyúčtování třídního fondu. Informační odpoledne jsou vyhlašovány v průběhu školního roku dle potřeby. Rodiče mají možnost kdykoliv si s ředitelkou školy domluvit schůzku a informovat se na chování a prospěch svých dětí. Tato možnost je hojně využívána, rodiče mají zájem o své děti. Dále se k průběžné informovanosti rodičů používá žákovská knížka – výsledky vzdělávání - a žákovské deníčky – průběžné informace pro rodiče o školních akcích. Škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou v Jihlavě. Účastníme se akce k měsíci knihy, kterou 1x ročně připravuje místní knihovna. 1x ročně přijede s loutkovým divadlem Jan Hrubec, 1x ročně přijede divadlo Agentury Frištenské. Dále spolupracujeme s jihlavskou školou Nad Plovárnou, která pro naši školu zajišťuje výuku dopravní výchovy na dopravním hřišti v Jihlavě. 1x za 1 až 2 roky navštěvujeme místního kováře, který dětem názorně předvede dmýchání a výheň. 1-2x ročně navštěvujeme Muzeum Vysočina Jihlava. Každoročně se první adventní neděli připravuje vánoční vystoupení pro rodiče v místním kulturním domě. Toto je spojené s výstavkou ručních prací místních žáků i obyvatel. Zároveň si mohou všichni účastníci vánočního posezení vyrobit něco svého a odnést si to domů. Na konci měsíce dubna se pravidelně účastníme Dne Země, který pořádá základní škola v Urbanově. Tato událost je spojena s výletem na kolech. Na konci školního roku spoluorganizujeme přátelské fotbalové utkání se základní školou v Pavlově a Urbanově. Přibližně 1x za 2 roky škola navštěvuje vzdělávací pořady o přírodě organizované ZOO Jihlava nebo Alternátorem v Třebíči. Spolupráce s dalšími subjekty (Horácké divadlo Jihlava, návštěva dravců Jana Brože apod.) je nepravidelná a funguje dle momentálních potřeb a finančních možností školy.

Zájmové kroužky

Škola organizuje využití volného času dětí v podobě zájmového kroužku: dramatický kroužek.

Skoro všichni žáci této školy se účastní akcí místního hasičského sboru. Někteří žáci dojíždějí na fotbalové tréninky do Pavlova nebo Staré Říše.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Cíl našeho vzdělávacího programu chápeme především v jeho zaměření na žáka, bere v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. ŠVP má vytvořit takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro spokojený a radostný život. Celý program se zaměřuje zejména na tři hlavní oblasti:

1) Na cestě k sobě i k druhým

Na cestě za vzděláním se jedinec, žák, neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení, postoje. Prostředí ŠVP ho má podněcovat a vést k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je i uvědomění si své pozice v kolektivu ostatních žáků a snahu vybudovat a obhájit si své „místo.“ Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Vedeme žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Pracujeme se sebereflexí jak v oblasti učení, tak i v chování. Učením spolupráce, vzájemné pomoci se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem. Typ málotřídní školy otevírá veliké možnosti právě v této rovině.

2) Na cestě k přírodě

Na cestě za vzděláním školní program respektuje principy trvale udržitelného rozvoje. Vede žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učí děti žít dle ekologických a environmentálních principů. Zejména chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové. Uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu. Velmi důležité je také vytvářet pohodu a zdravé prostředí pro učení. Vytváření příjemného prostoru a podmínek pro učení napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole. Cílem je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí.

3) Na cestě od tradic k praktickému životu

Cesta za vzděláním musí být živou, neustále se proměňující, hledající, zkoušející, nacházející, navazující na historii, místní tradice, a zejména zaměřenou na praktický život. Vzděláváním se rozumí neustálý vývoj, kterým žák kráčí společně s učiteli, poznává a učí se nové věci, které využije v praktickém životě. Učitel provází žáka na této cestě, volí nejvhodnější metody a formy práce, vhodně zapojuje motivaci, a tím vtahuje žáka do maximální účasti na učení. Smyslem je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – schopnosti k učení a k řešení problémů, správně komunikovat, sociálními a personálními kompetencemi, občanskými i pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka s porozuměním a využitím pro běžný život.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Strategie školy vychází z 9 obecných cílů základního vzdělávání. Těmito strategiemi škola rozvíjí cíleně klíčové kompetence žáků. Jednotlivé kompetence jsou velmi podrobně rozpracovány a zpětně ovlivňují strategie školy. Rozvíjením klíčových kompetencí žáků škola dojde prostřednictvím zvolených strategií k dosažení cílů svého ŠVP, které jsou v souladu s cíli základního vzdělávání podle RVP ZV. Klíčové kompetence jsou podrobně rozpracované v této kapitole.			
Cíle základního vzdělávání	Cíle ŠVP	Strategie	Kompetence
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu učení	· učit žáka vyhledávat potřebné informace, a to různými způsoby · učit žáka informace a poznatky zaznamenávat i prezentovat, a to vhodnou formou · vést žáka k potřebě provádět své sebehodnocení · učit žáka plánovat své učení – denní plány, týdenní plány, dlouhodobé úkoly · směřovat žáka k objevování vnitřní motivace ke svému učení a jednání · směřovat žáka k potřebě se neustále vzdělávat · seznamovat a učit žáka používat různé	· seznamujeme žáky se způsobem získávání informací z různých pramenů (encyklopedie, slovníky, jízdní řády, internet apod.), umožňujeme pracovat s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou · připravujeme žáky na zvládnutí formy poznámek a výpisků, podle kterých jsou pak schopni srozumitelně mluvit, zařazujeme prezentaci referátů · zařazujeme provádění sebehodnocení učení žákem, a to v určitém časovém intervalu (týden, měsíc) - vyzýváme žáky k navrhování dalších postupů a konkrétních činností, které povedou k jeho posunu · umožňujeme žákům vedení vlastních osobních portfolií, třídění svých prací, obhajobu vybraných materiálů apod. · předkládáme žákům srovnávací testy Kalibro, Scio (zejména žákům 5. ročníku) · zadáváme krátkodobé i dlouhodobé termínované domácí úkoly · při dlouhodobě zadávaných úkolech vyzýváme žáky k tomu, aby je vypracovávali a plnili v termínu, k dovednosti rozdělit si práci na úseky, ke schopnosti odhadnout, kolik času jim práce zabere) · vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce · oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáka, jeho dovednosti, které získává i mimo výuku · umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat své nápady, náměty · oceňujeme zájem a touhu po poznání, směřujeme žáky k potřebě klást si otázky a hledat odpovědi, podporujeme rozvoj zvědavosti a fantazie, zájem o čtenářství · využíváme výukové programy	Kompetence k učení

	výukové strategie a metody – učitel je garantem metod · vést žáka k práci s chybou	· vyzýváme žáky k přijetí objektivní a konstruktivní kritiky jako přínosu pro své učení	
--	---	---	--

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	· připravovat vyučování tak, aby žák hledal různé možnosti řešení · aktivně zapojovat žáky při řešení problémů školního života a nabízet spoluúčast na organizaci školního života · zařazovat metody vedoucí ke kritickému myšlení a metody aktivního učení · vést žáka ke konstruktivnímu řešení problému · v učení klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem	· zadáváme problémové úlohy tak, aby se žáci učili hledat vhodná řešení, oceňujeme originální přístupy v řešení, více možností ve způsobu řešení, zařazujeme úlohy zachycující aktuální problémy a úlohy s možností výběru z několika úloh · nabízíme pozorování různých jevů, hledání jejich vysvětlení, provádění pokusů, ověření výsledků řešení · nabízíme žákům úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů · vytváříme vlastní pravidla ve třídách (práva a povinnosti), požadujeme jejich dodržování, formou diskuse se spolu s žáky snažíme řešit vzniklé problémy, nedodržování pravidel, problémy v kázní, konflikty mezi žáky, vyzýváme žáky k určení vlastních konstruktivních návrhů při řešení vzniklých problémů a úkolů · využíváme metod aktivního učení · upřednostňujeme žákův aktivní přístup v řešení problémů, vyjádření vlastního názoru a postoje, dovednost "omluvit se" · požadujeme žákovo zvládnutí výběru podstatné informace z textu, "uchopení" přečteného, "společně i individuálně pokládáme jednoduché otázky k textu a odpovídáme na ně, zařazujeme tzv. „čtení s předvídáním,“ oceňujeme fantazii při autorském dokončení určitého textu, vyzýváme žáky k hledání souvislostí a vztahů v textu	Kompetence k řešení problémů
--	---	---	------------------------------

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	· klást důraz a verbální i neverbální komunikaci · učit žáky drobným diskusním metodám · učit žáka pokládat řízené otázky, reagovat na otázky, správně odpovídat, držet se tématu · vést žáka k obhajování svých názorů · podporovat žáka v účasti na školních i mimoškolních projektech - celoročních i dílčích - viz příloha ŠVP · učit žáky umění diskutovat, přijímat a akceptovat názory druhých a oceňovat je · podporovat a posilovat schopnost žáků komunikovat nejen na úrovni školy, ale i veřejného života	· požadujeme používání jednoduchých konverzačních vět se správnou artikulací, intonací a tempem · využíváme prvků dramatické výchovy k nácviku rozhovorů, krátkých promluv v určitých situacích, ke schopnosti nebát se mluvit · zařazujeme aktivity vedoucí žáky k nutnosti kladení si otázek, požadujeme na žácích srozumitelné odpovědi a porozumění jednoduchého textu v mluvené i písemné formě · zařazujeme prezentace úkolů a prací samotnými žáky, a to prostřednictvím referátů a posterů, žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatné práce, projekty, referáty, řízené diskuse) · realizujeme a organizujeme kulturní vystoupení pro rodiče i pro obyvatele obce, účastníme se akcí se sousedními školami, kde dochází k setkávání žáků z různých škol · reprezentujeme školu na různých akcích · využíváme prvků dramatické výchovy k budování dovednosti efektivní diskuze · požadujeme srozumitelné vyjadřování ústní i písemné (dle svých možností), zařazujeme krátké úvahy na různá témata, používání technických prostředků komunikace – telefon, mobil, e –mail apod., předkládáme žákům příležitosti ke komunikaci (i cizojazyčné konverzaci), dopisování, chatování, apod. · jako výstup z některých témat výuky požadujeme nejrozumnějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, PC, obrazové vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu)	Kompetence komunikativní
---	---	--	---------------------------------

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	· podporovat účast žáků v různých soutěžích, nejen místního charakteru · využívat prvků a metod kooperativní učení · učit a podporovat respektování různých názorů ve skupině	· podporujeme účast žáků na olympiádách, pěveckých, výtvarných a recitačních soutěžích, dále pak v matematických, přírodovědných, sportovních soutěžích · zařazujeme kooperativní činnosti, vyzýváme žáky ke správné práci ve skupině i pro skupinu, k plynulému přecházení od skupinové práce k individuální a naopak, společně hledáme pravidla pro fungování skupiny, proměňujeme složení skupin, zamýšlíme se nad rozdělením jednotlivých skupin a hledáme vhodná pravidla pro rozdělení do skupin, pracujeme ve dvojicích i skupinách · oceňujeme snahu žáka k prezentaci a obhajování práce skupiny a preferujeme hodnocení ostatními partnerskými skupinami	Kompetence občanská Kompetence sociální a personální Kompetence komunikativní
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	· vést žáky k aktivnímu podílení se na tvorbě a dodržování pravidel (práv a povinností) během školního roku · vést žáky k zodpovědnosti za své jednání a chování · podporovat zájem u žáků na rozhodování o důležitých záležitostech ve vnitřním životě školy · využít spojení různých věkových skupin	· každoročně vytváříme pravidla třídy, příp. skupiny, podle potřeby je aktualizujeme, trváme na dodržování těchto pravidel, zařazujeme aktivity k posílení těchto pravidel, využíváme metod dramatické výchovy k sociálnímu učení, diskusní chvíle apod., seznamujeme žáky i rodiče se Školním řádem · společně se žáky se snažíme o reflexi jejich chování, a to zejména diskusí, debatou · využíváme dotazníky pro žáky a rodiče a snažíme se respektovat jejich názory · vytváříme a využíváme různých věkových skupin k tomu, aby se starší učili předávat své dovednosti mladším a učili se tak být zodpovědnými · vytváříme a zadáváme úkoly pro smíšené skupiny, náročnost, úkolů ve skupině je diferencována vzhledem k jednotlivým ročníkům a schopnostem jednotlivých žáků	Kompetence sociální a personální

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k prostředí a k přírodě	· vést k vnímavosti a citlivosti k lidem a ke všemu živému · zařazovat a využívat ve výuce principy environmentální výchovy · · vést žáky ke spoluúčasti na různých projektech a akcích, které napomáhají a vedou k vzájemné toleranci mezi lidmi navzájem · oceňovat snahu a vést žáky ke slušnému chování · při nezdaru a nepochopení podporovat snahu hledat řešení	- zařazujeme praktické terénní procházky s využitím okolního prostředí a směřujeme žáky k poznávání a k ochraně přírody - předkládáme žákům pracovní listy, herní aktivity, praktické činnosti, pozorování, výzkum vedoucí k podrobnějšímu poznávání a zkoumání různých ekosystémů, zejména se zaměřujeme na ekosystému místa, kde žijeme - připojujeme se k oslavě Dne Země (forma zapojení může být individuální dle ročníků) · organizujeme společně se žáky pravidelné i příležitostné projekty během školního roku pro rodiče a veřejnost · oceňujeme dialog, diskuzi, argumentaci · snažíme se o vytváření pozitivního školního klima	Kompetence občanská Kompetence sociální a personální Kompetence občanská
--	---	--	--

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	· respektovat možnosti každého jedince a vzhledem k nim ho vést k učení a celoživotním dovednostem · vést k rozvoji autonomie, sebevědomí, sebepoznání, sebehodnocení · pozitivní motivace jedince při jeho cestě za novými poznatky	· snažíme se nabízet zajímavé odpovídající činnosti pro žáky · podněcujeme u žáků zájmovou činnost jako smysluplné využití volného času · seznamujeme žáka s různými prostředními pro práci (třída, keramická dílna, zahrada, kuchyňka), s používáním různých druhů materiálů a technik, s přípravou materiálu, pomůcek i pracovního místa, vedeme žáka ke zvládnutí plánování a organizace své práce, pracovat dle návodu · organizujeme besedy s představitelem a zástupcem určité profese · organizujeme exkurzi do podniku či subjektu (využíváme okolní podniky či soukromníky) · směřujeme žáky k vytváření si reálných a pravdivých informací o svých schopnostech (sebekontrola, objektivní hodnocení a sebehodnocení), ke zvládnutí posouzení kvality své práce i práce spolužáka · zařazujeme metody hodnocení a sebehodnocení – čtyřlístek, dotazníky, diskuze, zápisy do speciálních notýsků, hodnocení v kruhu apod.	Kompetence pracovní
---	--	---	----------------------------

3.3. Kompetence

3.3.1. Kompetence k učení

Využívá a používá různé strategie a metody učení

- žák se seznamuje s různými výukovými strategiemi a metodami a jejich prostřednictvím se učí hledat a vybírat vhodné způsoby pro své vlastní učení (metody názornosti, názorně-demonstrační, slovní, praktické, aplikační, metody dialogické, m. samostatné práce, metody učení druhých apod.

Soustředí se na učební činnosti

- vydrží potřebnou dobu u učební činnosti (soustředí se na adekvátně obtížné učební činnosti)
- vědomě se soustředí na učební činnosti
- cíleně a samostatně si vytváří vhodné podmínky k učení
- při učení se učí vyloučit rušivé podněty
- zvládá „přepínání pozornosti“

Plánuje si své učení

- dlouhodobě zadávané úkoly vypracovává tak, aby je byl schopen v termínu splnit (umí se práci rozdělit na úseky, je schopen odhadnout, kolik času mu práce zabere)

Motivuje sám sebe k učení a hledá jeho smysl

- hledá, co je pro něj motivací (vnitřní motivace)

Je aktivní a otevřený vůči podnětům zvenku, projevuje zájem

- má touhu po poznání - zájem o kladení otázek a hledání odpovědí
- rozvíjí zvědavost a fantazii
- zajímá se o čtenářství

Vyhledává a vybírá vhodné a podstatné informace, třídí je a zaznamenává

- získává informace z různých pramenů (slovníky, jízdní řády, telefonní seznamy, internet, encyklopedie apod.)
- vybírá vhodný zdroj informací, který povede efektivně k cíli
- vybírá informace rozdílné, rozpozná stejné, pouze třeba různě formulované
- třídí informace podle důležitosti a přínosu
- ověřuje pravdivost informací
- zvládá formu poznámek a výpisků, podle nich je pak schopen mluvit

Myslí globálně

- dává jednotlivé informace do širších souvislostí
- hledá vztahy mezi informacemi
- chápe časové a prostorové souvislosti

Kriticky myslí

- porozumí informaci
- uchopí myšlenku a prozkoumá ji
- porovnává myšlenku s jinými názory a s tím, co už o problému ví

- zaujme stanovisko a přijímá za něj zodpovědnost

Zhodnotí své učení (jeho pokroky či neúspěchy) a vyvozuje závěry a nové postupy, jak co zlepšovat

- provádí sebehodnocení svého učení
- přijímá objektivní a konstruktivní kritiku jako přínos pro své učení

3.3.2. Kompetence komunikativní

Pozorně naslouchá

- udržuje kontakt očima
- tělo je vědomě nastaví k naslouchání
- používá „mluvení těla“
- nezasahuje do řeči mluvčího před jejím ukončením
- umí si vhodně říct o upřesnění řečeného
- projevuje souhlas a nesouhlas (zaujetí..)
- klade krátké a přesné dotazy
- pozorně poslouchá a umí „být ticho“
- zopakuje vlastními slovy to, co mluvčí řekl
- vhodně reaguje na to, co mluvčí řekl

Srozumitelně se vyjadřuje

- vhodně a dobře artikuluje
- používá vhodné jazykové prostředky
- mluví spisovně – používá spisovný jazyk
- správně intonuje
- správně využívá sílu lidského hlasu
- tvoří vhodné druhy vět

Uvědoměle si rozvíjí svou slovní zásobu

- zapojuje se do různých hovorů - „rád si pohovoří“
- čte různé typy textů
- vede si slovníček cizích často používaných slov (např. terminologie gramatiky, zeměpisu, matematiky apod.)

Čte s porozuměním

- vybírá podstatné informace z textu
- „uchopí“ přečtené
- odpovídá na otázky z textu
- klade jednoduché otázky k textu
- předvídá při čtení textu
- hledá souvislosti a vztahy v textu
- zvládá techniku čtení

Písemně zaznamenává své myšlenky

- výstižně a jednoduše zaznamenává své myšlení a názory
- umí používat jazyk v písemné formě

- zvládá techniku psaní
- je schopen souvisle mluvit podle stručných poznámek

Vhodně reaguje na manipulativní komunikaci

- argumentuje
- obhajuje
- překonává obavy z řečení nepříjemných, ale pravdivých informací
- požádá o vysvětlení, upřesnění

Vhodně prezentuje výsledky své a skupinové práce

- domluví se (dvojice, skupina)
- prosadí si svůj názor pádnými argumenty
- promluví před publikem
- reaguje na dotazy

Dodržuje pravidla diskuse

- nezasahuje do řeči mluvčího
- udržuje pozorné ticho
- ustoupí
- zopakuje vlastními slovy, co mluvčí řekl
- je slušný a tolerantní
- diskutuje konstruktivně

Komunikovat v cizím jazyce

- používá jednoduché konverzační věty
- reaguje na jednoduché otázky
- porozumí jednoduchému textu v mluvené i písemné formě
- osvojí se základní slovní zásobu
- zvládne jednoduchý rozhovor (nebojí se mluvit i s chybami)
- využívá a vyhledává příležitosti k cizojazyčné konverzaci
- vyjádří se i písemně (dle svých schopností)

Rozumí prostředkům nejazykové komunikace a vhodně je využívá

- zaujme vhodný postoj při mluvení
- nastaví tělo k naslouchanému
- odhadne postoj, náladu mluvčího podle jeho řeči těla
- všímá si mimiky mluvčího a orientuje se v ní
- rozumí běžným gestům

Používá i technických prostředků komunikace

- používá mikrofon
- přijme i navrhne pravidla pro komunikaci (ruka, atd.)
- využívá telefon, SMS, internet, e – mail či další prostředky moderní komunikace

3.3.3. Kompetence k řešení problémů

Vnímá a rozpozná nejrůznější problémy či problémové situace

- všímá se svého okolí ve škole i mimo ni
- rozpozná a upřesní, pojmenuje nejrůznější problémy
- vystihne podstatu problému

Kriticky myslí

- porozumí informaci
- „uchopí“ myšlenku a prozkoumá ji
- porovná myšlenku s jinými názory a s tím, co už o problému ví
- nachází souvislosti mezi pojmy, které zná a které si teprve tvoří
- zaujme stanovisko a má za něj zodpovědnost
- zhodnotí problém, se kterým se setkává (hodnotící strategie)
- pokládá vhodné otázky

Hledá příčiny

- na základě svých schopností hledá kořeny a příčiny problémů a přemýšlí o nich
- chápe vztah příčina-důsledek, neboli PROČ..

Hledá, promýšlí a navrhuje způsoby a cesty řešení problémů

- vše na základě svých zkušeností a myšlení
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- vhodně tyto informace používá
- získává dovednosti k objevování různých variant řešení (metody RWTC)
- myslí logicky a v souvislostech
- vidí problém v širším kontextu (dle svých schopností, zkušeností a možností)
- získává různé techniky a postupy při řešení problémů

Je samostatný při řešení problémů

- překonává překážky na cestě k řešení problémů
- důvěřuje si při řešení problémů
- překonává sám sebe při případném neúspěchu v řešení (neutíká od řešení, pokud si hned neví rady, učí se nevzdávat se předčasně)

Aplikuje osvědčené postupy

- ověřuje a zkouší dané postupy i při řešení obdobných problémů
- ověřuje a zkouší dané postupy i při řešení problémů zcela nových

Pracuje na svém sebehodnocení

- sleduje svůj posun či stagnaci při zdolávání problémů
- pravdivě vyhodnocuje své postoje a svou činnost
- navrhuje další postupy a konkrétní činnosti, které by vedly k jeho posunu

3.3.4. Kompetence sociální a personální

Pracuje ve skupině – kooperuje

- spolupracuje
- chápe kooperaci jako hodnotu naproti soutěživosti a individualismu
- hledá a nachází místo jednotlivce ve skupině (každý má konkrétní úkol ve skupině)
- hledá a uvědomuje si pravidla pro fungování skupiny
- podílí se na tvorbě pravidel pro skupinu
- podílí se na kontrole jejich dodržování
- je zodpovědný za vytváření pozitivních vztahů ve skupině
- hájí a prosazuje zájmy skupiny, ne pouze jednotlivce
- buduje zodpovědnost za výsledky celé skupiny
- přechází od individuální práci ke skupině
- mění partnery (i množství) pro kooperativní úkoly
- je ochotný vyzkoušet si spolupráci i s nesympatickým spolužákem
- je tolerantní a citlivý k názorům jiným
- přijímá společný cíl
- respektuje jiné přístupy a názory
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině

Buduje si respekt

- je zodpovědný za svou práci ve skupině
- sebekontroluje se
- posuzuje svůj přínos pro skupinu
- hledá kompromis v případě nesouhlasu jednotlivce k práci a výsledkům ve skupině, dohodne se
- požádá o pomoc
- poskytne pomoc
- hodnotí sám sebe, analyzuje vlastní chování a jednání
- nese následky za své jednání
- vytváří si konkrétní představu o sobě samém
- důvěřuje svým schopnostem a možnostem
- rozvíjí sebeuspokojení a sebeúctu
- zvládá neúspěch

Spolupodílí se na vytváření pozitivní klima ve třídě a škole

- spolupodílí na vytváření školního řádu, vnitřních pravidel třídy, pravidel chování, práv a povinností
- aktivně se účastní Ranního kruhu, diskuse, řešení problémové situace
- starší pomáhá mladším
- toleruje, respektuje jiný názor
- respektuje druhého v jeho práci (neruší ho, tempo práce)
- nedělá to, co nechce, aby mu druzí dělali, může se spolehnout na dodržování práv a povinností, pravidel

3.3.5. Kompetence občanská

Chápe práva a povinnosti

- poznává, přijímá a respektuje obecně daná pravidla (pravidla silničního provozu, bezpečnostní pravidla, základní práva dítěte, pravidla chování v divadle, v kině, na přednáškách, koncertech, při stolování apod.....
- poznává školní pravidla, školní řád, třídní pravidla a úkoly v třídní samosprávě
- obhajuje svá práva a je zodpovědný za své jednání
- čelí bezpráví, zastane se slabšího či toho, kdo potřebuje pomoci

Vytváří si vztah k jiným kulturám

- poznává a zajímá se o jiné národy, kulturní prostředí, zvyky
- přijímá, chápe a toleruje jejich odlišnosti (vzhled, způsob života, názory...)
- je ochotný se s těmito lidmi přátelit a spolupracovat s nimi

Vytváří si vztah k různým jiným skupinám

- poznává život těchto lidí učí se je přijímat
- chápe jejich život, chování a postoje, právo na existenci nebo rovnoprávnost
- učí se „vztahu“ podporování „potřebných“
- chápe účel a přijímá účast na dobročinných sbírkách
- posoudí, co je důležité – dává, přispěje
- pomáhá konkrétními úkony
- chápe postoje a chování lidí z různých sociálních skupin

Zajímá se o dovednosti pro život

- poskytuje první pomoc
- předchází sociálně patologickým jevům (drogy, kouření, alkohol)
- seznamuje se s chováním v krizových situacích
- vyhodnocuje krizové situace a správně se v nich zachovat (požár, šikana“)
- poznává kde a jak hledat pomoc

Buduje si vztah k tradicím a kulturním hodnotám

- vytváří si vztah k místu, ze kterého pochází (obec, region)
- chápe historii i současnost zajímavých regionálních i národních míst
- seznamuje se s významnými osobnostmi národní i regionální historie
- zažívá pojem „vlastenectví“, „národní hrdost“
- rozvíjí kulturní život místa (rodiny, školy, obce) a zapojuje se do místních kulturních, společenských a sportovních akcí
- poznává, co je umělecké dílo, jeho hodnoty (pěstování vkusu)

Respektuje principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů

- prakticky poznává přírodu
- chrání ji
- seznamuje se podrobněji s ekosystém místa, kde žije
- poznává aktivity středisek ekologické a environmentální výchovy
- je zodpovědný za své zdraví
- poznává a chápe různé přírodní procesy (pozorování, výzkum,....

- chápe příčiny a důsledky ekologických problémů
- účastní se drobných ekologických projektů – třída, škola, kraj
- správně třídí odpad
- žije „ekologicky“ - odpad, voda, správný přístup ke zvířatům, rostlinám i dalším živým a neživým součástem přírody, úspora energie
- vnímá přírodu z hlediska estetického a relaxačního

3.3.6. Kompetence pracovní

Pracuje

- seznamuje se a používá různé druhy materiálů a techniky
- pracuje „bezpečně“, poznává základy a zásady bezpečnosti při práci
- seznamuje se s různými prostředními pro práci (třída, keramická dílna, zahrada, kuchyňka)
- poznává radost z práce a uspokojení z jejího výsledku
- všestranně rozvíjí své schopnosti
- rozvíjí duševní a manuální práci
- navrhuje a nachází si potřebné činnosti
- zapojuje se
- přispívá svými dovednostmi

Seznamuje se s profesemi

- beseduje s představiteli různých profesních zaměstnání
- účastní se exkurzí
- hledá v nich uplatnění pro své schopnosti
- některé poznatky, vědomosti se snaží prakticky ověřuje, využívá – pozorování, porovnávání, vyrábění, napodobování

Rozvíjí dovednosti a aktivity nezbytné pro zdárný průběh svých pracovních činností

- připraví se materiál, pomůcky, pracovní místo
- zvládá pracovat podle návodu, plánu
- organizuje si, plánuje se své pracovní činnosti
- práci si rozdělí na úseky – vzhledem k času, místu, náčiní apod.
- zvládá posoudit kvalitu své práce, výsledek
- neplýtvá materiálem, pečuje o nástroje, udržuje pořádek na svém pracovním místě

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) žáků se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci ředitele. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i se žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Ředitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ředitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená nové informace do školní matriky.

Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje s odborníky z pedagogicko-psychologických poraden i s ostatními odbornými institucemi.

Ředitel spolupracuje s výchovným poradcem, s třídními učiteli, případně s asistenty a je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

b) v oblasti organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

3.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Popis pravidel, průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, dále s výchovným poradcem, ředitelem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje ředitel, třídní učitel s rodiči. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Ředitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ředitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená nové informace do školní matriky.

Škola při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje s odborníky z pedagogicko-psychologických poraden i s ostatními odbornými institucemi.

Ředitel spolupracuje s výchovným poradcem, s třídními učiteli, případně s asistenty a je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- podporujeme individuální tempo žáka
- nabízíme samostatný výběr oblasti zájmu a činností, které se k oblasti vztahují
- podporujeme zajímavé metody při zpracovávání projektů (využití ITC, internet, metody aktivního učení)
- nabízíme široký výběr zájmových útvarů (oblast hudební, výtvarná, sportovní, předmětová)
- nabízíme experimentální činnost (spolupráce s odborníky na danou oblast)
- umožňujeme přechod do vyššího ročníku během školního roku
- vedeme žáky k vlastnímu sebehodnocení a navrhování dalších, náročnějších vzdělávacích cílů.

3.6. Začlenění průřezových témat

Při realizaci svého ŠVP pracujeme se všemi průřezovými tématy:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Pozn: INT. – tematický okruh je realizován integrací do předmětu

PRO. – tematický okruh je realizován jako projekt

1) Osobnostní a sociální výchova (OSVČ)

TO: Rozvoj schopností poznávání (INT.) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

TO: Psychohygiena (INT.) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

TO: Kreativita (INT.) – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

TO: Mezilidské vztahy (PRO) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

TO: Kooperace a kompetence (INT) – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

2) Výchova demokratického občana

TO: Občanská společnost a škola (PRO) – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

TO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (INT) – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka);

3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

TO: Evropa a svět nás zajímá (INT) – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

TO: Objevujeme Evropu a svět (INT) – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

4) Multikulturní výchova

TO: Multikulturalita (INT) – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5) Environmentální výchova

TO: Ekosystémy (INT) – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

TO: Základní podmínky života (INT) – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

TO: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (INT) – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy

zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

TO: Vztah člověka k prostředí (PRO, INT) – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

6) Mediální výchova

TO: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (INT) – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

TO: práce v realizačním týmu (INT) – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Průřezové téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní a sociální výchova	PRO/ TO: Sociální rozvoj - <u>Mezilidské vztahy</u> – sociální hry ve skupině, aktivity zaměřené na spolupráci skupiny, fungování pravidel skupiny, teambuilding (prožitkový jednodenní či vícedenní pobyt) PRO/ TO: Sociální rozvoj – <u>Komunikace</u> – Komunitní kruh PRO/TO: Osobnostní rozvoj – <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - pravidelné sebehodnocení žáků – výstupem je zápis v písemné podobě				
	INT/VV/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích.				
					PRO/TO: Osobnostní rozvoj: <u>Kreativita</u> : Takhle si mě pamatujte
	PRO/Sociální rozvoj- <u>Kooperace a kompetice</u> – při práci ve skupině (prolíná do všech předmětů) - dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost rozvíjet a navazovat na nápady druhých, respektovat pravidla komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, etické zvládání situací				
			INT/ ČJ/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> – tvorba vlastních literárních textů	INT/ ČJ/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> – tvorba vlastních literárních textů (proza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné četbě, přednesení literárního referátu INT/ PČ/ TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> – návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu.	
			INT/ČJ/ /TO:Osobnostní rozvoj - <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> – Knižka o mě – já, jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě.	INT/VV/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – návrh, zpracování a instalace objektu působícího na určitý lidský smysl. INT/VV/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> - netradičně zpracovat námět, použít netradiční techniku.	
	INT/ČAS/TO:Osobnostní rozvoj - <u>Psychohygiena</u> – tvorba denního, týdenního režimu podle zásad zdravého životního stylu – kalendář, rozvrh dne		INT/ČJ/TO: Osobnostní rozvoj - <u>Kreativita</u> – zpracovávání informací v projektech vlastními slovy a vlastní rukou, výběr grafického zpracování		
Výchova demokratického občana	PRO/ <u>Občanská společnost a škola</u>: aktivní zapojení se do akcí školy, do života místní komunity, spolupráce školy s ostatními spolky a institucemi v obci – viz Dlouhodobé projekty školy - Putování školním rokem				
	INT/AJ/ TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u>			INT/AJ/TO: <u>Objevujeme Evropu a svět</u>	
	NT/HV/TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> : tradice, zvyky, lidová slovesnost a zvykoslovné písně – Cestujeme s písničkou po Evropě a světě				
				INT/ČJ/ TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – tvorba slovníčku - přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost	
				INT/ ČAS/TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – tvorba atlasů (evropských zemí a kontinentů) s informacemi o zemích a kontinentech INT/ČJ/TO: <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> rozlišování a porovnávání demokracie a diktatury v literárních textech při společné četbě	

Environmetální výchova	PRO/ TO: <u>Vztah člověka a prostředí</u> – v rámci projektu M.R.K.E.V. – Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy, životní styl školy, odpady, energetické úspory, příroda a kultura obce, její ochrana, uplatňování principů udržitelného rozvoje PRO/ INT/VOLBA/TO: <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – Den Země (vlastní výukové aktivity zaměřené na téma)		
	INT/ ČAS/TO: TO: <u>Ekosystémy</u>: les (Náš les)		INT/CAS/TO: <u>Ekosystémy</u> – vycházky s pozorováním některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasu ekosystémů.
	INT/CAS/TO: <u>Základní podmínky života</u> (Putování vodní kapky – příběh, pokus)		INT/ČAS/TO – <u>Lidské aktivity a problémy živ. prostředí</u> (proměna krajiny) problémové vyučování: čtení a práce s textem, text je zaměřen na aktivity člověka v blízkém okolí, exkurze v terénu INT/ČAS/TO: <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – čtení a práce s textem, simulační hra, Den Země (navrhne řešení zadaného ekologického problému (doprava, odpady)
	INT/ČAS/TO: <u>Vztah člověka a prostředí</u> (program o odpadech)		INT/ČAS/TO: <u>Vztah člověka a prostředí</u> -čtení a práce s textem, beseda, exkurze (alter. zdroje energie)
		INT/ ČJ/TO:<u>Vztah člověka a prostředí</u> Ekologická písanka INT/ČJ/<u>Ekosystémy</u>: Projekt Motýl	
Mediální výchova			PRO/TO: <u>Práce v realizačním týmu</u> : tvorba školního časopisu
			INT/ČJ/TO: <u>Kritické čtení a vnímání mediálních textů</u> - vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování
Multikulturní výchova	PRO - <u>Lidské vztahy</u> - tolerantní vztahy, spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti, řeší a dotýká se předsudků a vžitých stereotypů – příčiny a důsledky diskriminace		

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	ROČNÍK					celkem DŠD	
			1.	2.	3.	4.	5.		
1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+2	7+2	7+1	6+1	6+1	40	7
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	+1	+1	3	3	3	11	2
2. Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25	5
3. Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Práce na počítači	---	---	---	---	1	1	0
4. Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	3	---	---	6	0
		Přírodověda	---	---	---	1+1	2	4	1
		Vlastivěda	---	---	---	2	1+1	4	1
5. Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
6. Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
7. Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Průřezová témata			*	*	*	*	*		
Celková časová dotace			21	22	24	25	26	118	16
Z toho volná disponibilní časová dotace			4	4	2	3	3		

4. UČEBNÍ PLÁN

* průběžně

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán vychází z podmínek výuky na málotřídní škole. Rozvrh hodin je stanovený s ohledem na realizaci výuky pěti ročníků v jedné třídě. Výuka většinou probíhá v 45 minutových hodinách. Podle potřeby lze vyučovat v delších časových blocích (projekty, exkurze apod.). V případě potřeby si vyučující mohou délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Dále mohou vhodně integrovat a propojovat jednotlivé předměty s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce. Během roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (vícedenní, týdenní až měsíční) projekty.

Český jazyk a Anglický jazyk

Předměty vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Oba předměty využívají disponibilní časové dotace. U českého jazyka je tato dotace využita k realizaci průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana. Výuka Anglického jazyka využívá disponibilní časové dotace z důvodu výuky již od prvního ročníku a k realizaci průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Preferujeme a klademe důraz na výuku jazyka anglického, a to z důvodu převažujícího zájmu ze strany žáků a rodičů.

Matematika

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je posílen o 4 hodiny disponibilní časové dotace.

Práce na počítači

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Tento předmět je realizován v 5. ročníku. Není zde využito časové disponibilní dotace. Aplikace dovedností tohoto předmětu je využívána téměř ve všech dalších předmětech či projektech.

Člověk a svět

Realizace předmětu Člověk a svět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je posílen o 2 disponibilní hodiny. Hodiny slouží k realizaci tematických okruhů průřezového tématu Environmentální výchova.

Hudební a výtvarná výchova

Tyto předměty vycházejí ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a nejsou posíleny o disponibilní dotaci, rovněž zde není realizováno žádné průřezové téma.

Tělesná výchova

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, není zde realizováno průřezové téma ani není posílen o disponibilní časovou dotaci.

Pracovní činnosti

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, není zde realizováno průřezové téma ani není posílen o disponibilní časovou dotaci.

4. 2. Český jazyk

4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je předmět, který vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale také pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Předmět je rozdělen do tří základních složek, jejich vzdělávací obsah ve výuce však prolíná.

Komunikační a slohová výchova: čtení s porozuměním, analyzování textu a posouzení jeho obsahu, srozumitelnost a obsahová výstižnost psaného projevu.

Jazyková výchova: spisovná podoba jazyka, srozumitelné, přehledné a jasné vyjadřování ústní i mluvené.

Literární výchova: získávání základních čtenářských návyků, schopnost poslouchat i interpretovat literární text, poznávání základních literárních druhů prostřednictvím četby, postihování záměrů autora i formulování vlastních názorů o přečteném, emocionální prožitek z četby.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 40 hodin (33+ 7 h DČD).

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	9	9	8	7	7

Organizační vymezení:

Výuka je organizována ve kmenové učebně, dále je využívána také školní knihovna, kde žáci vybírají a pracují s knihami. Při výuce žáci využívají různých učebních pomůcek či pracují s výukovými programy na počítačích. Přímo v učebně mají žáci k dispozici malou knihovnu, kde k práci využívají různých slovníků, pravidel či encyklopedií. Znalosti získávané v tomto předmětu uplatňují i v dalších předmětech, a to zejména v Člověk a svět, VV, HV, Práce na počítači či při jiných školních aktivitách (časopis, pozvánky na akce, apod.).

Výuka může probíhat ve 45 minutových hodinách či v delších časových blocích, v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržením týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky předmětu patří i návštěvy divadel, knihoven, besedy apod.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk jsou realizována průřezová témata – **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.**

Průřezová témata jsou realizována integrací do předmětu.

Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj - **Kreativita**: tvorba vlastních literárních textů – 3. ročník

Osobnostní rozvoj - **Kreativita**– tvorba vlastních literárních textů (proza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné četbě, přednesení literárního referátu – 4. a 5. ročník

Osobnostní rozvoj – **Sebepoznání a sebepojetí** – Knížka o mě – já, jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě – 2., 3. ročník

Osobnostní rozvoj – **Kreativita** – zpracování informací v projektech vlastními slovy, vlastní rukou, výběr grafického zpracování – 4. – 5. ročník

Výchova demokratického občana :

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – rozlišování a porovnávání demokracie a diktatury v literárních textech při společné četbě – 4. – 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá– tvorba slovníčku, přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost – 4. – 5. ročník

Environmentální výchova

Vztah člověka a prostředí – Ekologická písanka, 2., 3. ročník

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování – 4. – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	• oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáka, jeho dovednosti, které získává i mimo výuku v oblasti českého jazyka a literatury • využíváme srovnávací testy (Scio, Kalibro) a jejich netradičních úloh v oblasti českého jazyka • vedeme žáka ke kontrole výsledků a sebehodnocení • směřujeme žáky k využívání poznatků a dovedností z jazyka v praktických činnostech • umožňujeme přístup k různým jazykovým a literárním pramenům

Kompetence k řešení problémů	• seznamujeme žáky s různými metodami práce s textem • zařazujeme metody vedoucí ke kritickému myšlení (práci s klíčovými slovy, srovnávací tabulky, čtenářské dílny apod.)
Kompetence komunikativní	• využíváme prvků dramatické výchovy (literární texty, komunikační situace apod.) • dáváme dostatečný prostor k rozvoji ústního i • písemného projevu ve škole i mimo ni
Kompetence občanská	• podporujeme žáky v účasti v přehlídkách (literární texty, slohy)
Kompetence pracovní	• zadáváme úkoly, projekty, které vedou ke konkrétní činnosti a výstupu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Č E S K Ý J A Z Y K			Ročník: 1	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Komunikační a slohová výchova</i>				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje jejich pozici a polohu - určuje hlásky na počátku a konci slova - postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově, dokáže z nich sestavovat slova - vytváří písmena z prstů, těla, modelíny, drátků apod. - poznává a čte velká a malá tiskací písmena, slabiky, slova a věty, které pomocí velkých tiskacích písmen zapisuje - čte slova a jednoduché věty - orientuje se na stránce v knize - čte jednoduchý text nahlas i potichu - čte po vymezený čas individuálně - čte základní interpunkci - rozumí přečtenému textu - odpoví ústně na otázky k textu - řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je - zdramatizuje text - vypráví známou pohádku v kruhu „po větách“	- P-L orientace, pojmy nahoře-dole, vzadu-vpředu, před-za, nad-pod apod. - tiskací abeceda - základy techniky čtení - práce s knihou: stránka, řádek, článek, nadpis, písmeno, slovo, věta - pravidla tichého čtení - řízené čtení - volné čtení - tečka, čárka, vykřičník, otazník, rozdělovník, pomlčka - ilustrace k přečtenému, pohádkový čtyřlístek (rozhovor o předvídaném) - pětílístek - čtení věcné - základy techniky mluveného projevu - kruhové vyprávění	VV, PČ – modelování písmen, slov z různých VV materiálů HV – hudební abeceda TV – pohybová abeceda, řeč těla ČAS – popis lidského těla.... PP – výukové programy	

Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• rozumí jednoduchým psaným a písemným pokynům	• práce s textem		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• udržuje kontakt očima • tělo vědomě nastaví k naslouchání • nezasahuje do řeči mluvčího před jejím ukončením • pozorně poslouchá • zopakuje jednoduše vlastními slovy to, co mluvčí řekl • dodržuje slušnost a tolerantnost	• práce v komunitním kruhu • prvky dramatické výchovy • pozdrav, omluva, poděkování, prosba o pomoc, jednoduchý vzkaz		
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• pečlivě artikuluje • pracuje na odstraňování řečové vady • zvládá techniku mluveného projevu	• řečová cvičení • rytmická cvičení • drobné jazykolamy		
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• správně intonuje • správně používá svůj hlas	• dechová cvičení • dramatické hlasová cvičení		
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• používá vhodné jazykové prostředky • mluví spisovně • rozlišuje spisovná a nespisovná slova	• metoda Kostka (popis a porovnání věci, jevu) • jednoduché vypravování		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• vhodně uchopí psací potřeby • správně při psaní sedí • píše čitelně • používá správně grafický materiál	• uvolňovací cviky • technika psaní • volné psaní		
Kontroluje vlastní písemný projev	• s pomocí dokáže najít a opravit jednoduché chyby	• sebekontrola		
<i>Jazyková výchova</i>				
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	• rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky	• sluchové rozlišení hlásek • intonace věty • interpunkce – tečka, čárka, otazník, vykřičník • volné psaní	PP – výukové programy HV – písmenkové písně (Abeceda)	

Literární výchova				
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• pozná a rozlišuje báseň, pohádku • převypráví jednoduchý příběh a pohádku • recituje krátké básničky • nakreslí ilustraci k příběhu, pohádce • seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje podle ní • je schopen jednoduché dramatizace • rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení • poslouchá literární text	• básničky • rozpočítadla • říkanky • pohádky • loutkové divadlo • galerie • poslech pohádky, předčítání textů • práce s knihou	VV – ilustrace k přečtenému textu – tzv. galerie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Č E S K Ý J A Z Y K			Ročník: 2	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Komunikační a slohová výchova				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • rozumí přečtenému textu • odpoví na otázky k textu • řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je • hledá klíčová slova v textu • čte text nahlas i potichu • volné čtení • čte základní interpunkci, se správnou intonací • rozlišuje přímou řeč • čte v rolích • zdramatizuje text • zapíše základní informace o knize, kterou čte	• Různé texty, se kterými je pracováno následujícími metodami: • myšlenková mapa • pohádkový čtyřlístek (předvídání) • pětílístek • práce s klíčovými slovy • řízené čtení • pravidla volného čtení • simultánní tlumočení	ČAS – čtené texty (zvířata, rostliny, přírodní děje) prvky DRAM. výchovy	Environmentální výchova – <u>Ekosystémy –</u> <u>Projekt Motýl -</u> tvorba knihy o vývoji motýla- poznámky, pozorování apod)
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• rozumí jednoduchým psaným a písemným pokynům	• práce s textem • Ekologická písanka		EV – TO – vztah člověka a prostředí
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• píše čitelně • používá správně grafický materiál	• technika psaní		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	• poznává, čte a zapisuje správné tvary malých a velkých psacích písmen • psacím písmem zapíše věty	• opis, přepis, diktát • auto diktát • volné psaní • obrázkové psaní		
Kontroluje vlastní písemný projev	• najde a opraví chyby	• sebekontrola		

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• napíše krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz, pozvánku	• dopis, pozdrav, adresa, blahopřání, vzkaz, pozvánka		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypravuje podle obrázkové osnovy • vyprávění známé pohádky či příběhu po kruhu (říká pouze jednu větu – návaznost děje)	• vypravování s použitím metod: • kruhové vyprávění	prvky dramatické výchovy	
Jazyková výchova				
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	• rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky • pozná dvojhlásky • rozlišuje význam slova podle délky samohlásky • vyjmenuje abecedu • seřadí slova podle abecedy • vyhledá slova v abecedním rejstříku • rozdělí slovo na konci řádků • správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova	• samohlásky krátké dlouhé • dvojhlásky • sluchová analýza samohlásek • abeceda • dělení slov • párové souhlásky: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f	PP- výukové programy HV – písmenkové písně (Abeceda)	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená	• prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova nadřazená a podřazená	• antonyma • synonyma • nadřazená a podřazená slova		
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• porovnává a třídí slova, skládá věty ze slov	• práce se slovy		OSV - Osobn. rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – Knížka o mě – já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě.
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• pozná a vyhledá podstatné jméno, a to v podobě věci, osoby a zvířete • pozná a vyhledá v textu sloveso • pozná a vyhledá v textu předložku • zařadí slova ke slovním druhům • utvoří s nimi jednoduchou větu	• podstatná jména • slovesa • předložky		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy	• rozliší větu jednoduchou a souvětí	• věta jednoduchá • souvětí		

Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• pozná a vytvoří větu oznamovací, rozkazovací, přací a tázací a vysloví ji se správnou intonací	• druhy vět		
Odůvodňuje a píše správně I/Y po tvrdých a měkkých souhláskách, dále dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty, vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• pozná a vyhledá tvrdé a měkké souhlásky • odůvodní a správně píše i/y po těchto souhláskách • ve slovech píše správně slabiky bě, pě, mě, vě, dě, tě, ně, di, dy, ti, ty, ni, ny • správně ve slovech píše ú/ů • používá správně velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• tvrdé, měkké souhlásky • slabiky: dě, tě, ně, di, dy, ti, ty, ni, ny, bě, pě, v, mě • psaní ú/ů • vlastní jména		
Literární výchova				
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• pozná a rozlišuje báseň, pohádku, příběh • recituje básně • převypráví jednoduchý příběh a pohádku • čte samostatně knihy • zaznamenává si základní informace o knize • doporučuje knihu ostatním • seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje podle ní • je schopen jednoduché dramatizace • rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení • bez hlasu vyslovuji, vypravuji a prožívám známý příběh	• básně, verš, sloka, rým • básník, spisovatel, ilustrátor • volné čtení • záznamy z četby • prezentace knihy • loutkové divadlo • práce s knihou • bezhlesé vypravování	VV – ilustrace k přečtenému – galerie prvky dramatické výchovy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Č E S K Ý J A Z Y K			Ročník: 3	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Komunikační a slohová výchova</i>				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • čte text nahlas i potichu • volné čtení • čte se správnou intonací, člení text, frázuje • rozumí přečtenému textu • odpoví na otázky k textu • vytvoří jednoduché otázky k textu • řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je • hledá klíčová slova • rozlišuje přímou řeč • čte v rolích • zdramatizuje text • zapíše informace o knize, kterou čte a jednoduše své dojmy a pocity s četby • vyhledá v textu zajímavou myšlenku a dokáže k ní napsat svůj komentář	Práce s texty s použitím metod: • práce s klíčovými slovy • metoda I.N.S.E.R.T • jednoduchá srovnávací tabulka • metoda V-CH-D • řízené čtení • pravidla volného čtení • čte metodou I.N.S.E.R.T • čte s předvídaním • pohádkový čtyřlístek (předvídaní, vyjasňování, kladení otázek) • práce s klíčovými slovy • čtení věcné • • práce s knihou • • podvojný deník	ČAS – texty (počasí, zvířata, rostliny, přírodní děje apod.) prvky dramatické výchovy	Environmentální výchova – <u>Ekosystémy –</u> <u>Projekt Motýl -</u> tvorba knihy o vývoji motýla- poznámky, pozorování apod)
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	• píše čitelně, kontroluje si svůj písemný projev • psacím písmem zapíše věty jednoduché i souvětí	• opis • přepis, • diktát • auto diktát • volné psaní • obrázkové psaní • vlastní úvaha		Environmentální výchova – TO – vztah člověka a prostředí (Ekologická písanka)

Kontroluje vlastní písemný i ústní projev	• najde a opraví chyby • nahradí opakující se slova jinými • zapíše myšlenku, názor, postřeh do jednoduché věty • jednoduše vypravuje a odstraňuje přebytečná a opakující se slova	• sebekontrola • metoda Kostka (popiš, porovnej, asociuj)		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• píše jednoduché texty na různá témata • popíše předmět, obrázek, osobu, zvíře • napíše a odešle dopis, pohlednici	• popis • dopis, pohled		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• zdraví, omluví se, požádá o pomoc, poděkuje • dokáže používat telefon • diskutuje ve dvojici	• telefonování • diskusní pavučina		
Jazyková výchova				
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	• správně zapíše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova • vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici ve větě jednoduché • určuje předponu, příponu a kořen slova	• párové souhlásky: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f • základní skladební dvojice • předpona, přípona a kořen slov	PP- výukové programy	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená	• prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova nadřazená a podřazená	• antonyma • synonyma • nadřazená a podřazená slova		
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• vytvoří i pozná v textu slovní druhy • určuje podstatná jména • určuje slovesa	• podstatná jména, slovesa, předložky, číslovky, citoslovce • pád, číslo, rod substantiv • osoba, číslo, čas sloves		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• určí větu jednoduchou a souvětí • vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici ve větě jednoduché	• věta jednoduchá • souvětí, spojky • základní skladební dvojice		
Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího	• pozná a vytvoří větu oznamovací, rozkazovací, přací a tázací	• druhy vět		

Odůvodňuje a píše správně I/Y ve vyjmenovaných slovech	• rozumí významu vyjmenovaných slov a správně je zapisuje ve větách • seznamuje se slovy stejně znějícími	• vyjmenovaná slova • př. bít-být, výr-vír apod.	HV- píseň s VS	
Odůvodňuje a píše správně velká písmena	• správně píše velká písmena	• vlastní jména osob, zvířat a místní pojmenování		
Literární výchova				
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• přednáší z paměti básně • převypráví jednoduchý příběh a pohádku • seřadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypravuje podle ní • je schopen jednoduché dramatizace	• dětská poezie • školní, třídní časopis • básník, spisovatel, ilustrátor • loutkové divadlo	VV, PP – tvorba časopisu	Osobnostní a sociální výchova <u>TO: Kreativita</u> – tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie)
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• pozná a rozlišuje jednotlivé literární žánry • rozliší a určí verš, sloku, rýmy u konkrétního textu	• poezie, próza, pohádka, bajka, pověst • verš, rýmy, sloka		rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními;
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• pracuje s klíčovými slovy • předvídání v textu • pracuje na svém čtenářství • čte samostatně knihy • zaznamenává si základní informace o knize, postavy • doporučuje knihu ostatním • reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii, dokončí příběh	• metoda insert • předvídání • záznamy z četby • rodokmen postav • prezentace knihy		dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídání děje při společné četbě.
Vyjadřuje své pocity z přečteného obsahu	• rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení	• prožitkové čtení, naslouchání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Č E S K Ý J A Z Y K			Ročník: 4	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Komunikační a slohová výchova</i>				
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- Čte s porozuměním - Rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti	Práce s texty s použitím metod: - praktické čtení - metoda I.N.S.E.R.T. - volné psaní	ČAS	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- Vyhledá informaci - Vybere podstatnou informaci - Zaznamená informaci	- Věcné čtení - I.N.S.E.R.T. - V-CH-D - Klíčová slova - Výpisek - Volné psaní		
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- Sestaví text jednoduchého sdělení podle návodu tak, aby obsahoval všechny důležité informace - Doplní chybějící informace v neúplném textu s oporou o příklad	Přání, pozvánka, vzkaz, SMS		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- Vybere podstatné a zapamatuje si - Formuluje podstatné svými slovy - Zaznamená a vyřídí vzkaz	- I.N.S.E.R.T. - V-CH-D - Skládkové učení - Vzkaz		Mediální výchova TO: <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> –
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- Vede správně telefonický rozhovor - Zanechá vzkaz na záznamníku - Dodržuje pravidla dialogu (naslouchá, reaguje na partnera, udržuje oční kontakt, obhájí svůj názor, přistupuje na kompromis)	- Telefonování - Dialog - Diskuze		vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování; účast na dramatizaci - hra na

Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	• Učí se rozpoznat manipulativní jednání a odolávat mu	• Hra na reklamu, role prodávající, kupující		prodávajícího a kupujícího, trénink
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• Zvolí optimální prostředky zvukové stránky jazyka podle komunikačního záměru	• Zvuková stránka jazyka: intonace, tempo, přízvuk, pauza		odolávání nabídkám, reklamám, půjčkám.
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• Zvolí vhodně spisovnou a nespisovnou řeč	• Řečnická cvičení • Skupinová práce • Omluva, prosba, přání, prezentace		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Sestaví stručný vzkaz • Napíše pozvánku na akci školy • Sestaví přání k narozeninám, svátku • Napíše pohled s adresou • Napíše neformální dopis s adresou • Zestruční informaci do SMS	• Vzkaz, pozvánka, dopis, pozdrav, SMS		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	• Napíše vyprávění, popis podle osnovy • Zvolí vhodný nadpis • Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku • Vhodně umístí text na formát • Píše úhledným, čitelným rukopisem • Vhodně používá velké tiskací písmo • Vyplní jednoduchý dotazník, přihlášku	• Vyprávění, popis • Osnova • Text k obrázku, na dané téma • Písmo, grafická úprava • Dotazník, přihláška		Osobnostní a sociální výchova TO: <u>Kreativita</u> – zpracovávání informací v projektech vlastními slovy a vlastní rukou, výběr grafického zpracování
seznámí s některými skupinami evropských jazyků	• vytvoří slovníček, porovná podobnost slov	• slovníček		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – tvorba slovníčku - přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost.

Jazyková výchova				
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- Používá pojmy: synonymum, antonymum, slovo nadřazené a podřazené, jednoznačné a mnohoznačné - Vyhledává a tvoří ... - Nahrazuje v textu opakující se slovo synonymem	- Synonyma - Antonyma - Slova nadřazená a podřazená - Slova jednoznačná a mnohoznačná		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- Vyhledává a tvoří příbuzná slova zvláště od slov vyjmenovaných - Ovládá pravopis předpon: nad-, pod-, před-, bez-, roz- - Skloňuje podstatná jména - Časuje slovesa v oznamovacím způsobu - Utvoří tvary rozkazovacího způsobu	- Příbuzná slova - Psaní předpon - Skloňování, časování		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- Rozezná podstatné jméno, přídavné jméno, číslovku, sloveso, příslovce, citoslovce - Používá správně běžně užívané předložky a spojky - Používá osobní a přivlastňovací zájmena - Rozezná částici na začátku jednoduché věty, rozliší částce a, i uvnitř jednoduché věty od spojky	1, 2, 4, 5, 6, 10 7, 8 3 9	AJ	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- Rozliší slova spisovná a nespisovná - Vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny	- Čeština spisovná, nespisovná, hovorová - Zdrobněliny - Citově zabarvená slova		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty	Určí přísudek a podmět (holý, vyjádřený, několikanásobný podmět)	- Podmět vyjádřený, holý, několikanásobný - Přísudek holý		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou	- Určí větu jednoduchou a souvětí - Určí vzorec souvětí	Věta jednoduchá a souvětí		

v souvětí	• Tvoří souvětí podle vzorce (max. 3 věty) • Spojí vhodně věty do souvětí • Rozvine jednoduchou větu v souvětí			
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• Užívá vhodných spojek ke spojení vět do souvětí • Píše čárky mezi větami v souvětí, před běžnými spojkami	• Spojky • Čárky v souvětí		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Ovládá vyjmenovaná slova • Určí i/y v běžně používaných příbuzných slovech • Určuje koncovky podstatných jmen s oporou o přehled skloňování vzorů	• Vyjmenovaná slova • Příbuzná slova • Tvary podstatných jmen podle vzorů		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• Určí koncovku ve shodě přísudku s vyjádřeným podmětem • Vyhledá v jednoduché větě další skladební dvojice a určí řídicí a závislý člen • Rozvine holou větu dalšími větnými členy	• Shoda přísudku s podmětem • Větný člen řídicí a závislý		

Literární výchova				
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Čte potichu i nahlas, rozvíjí čtenářské dovednosti • Trénuje výrazné čtení při předčítání v čtenářském kroužku • Aktivně naslouchá při předčítání, poslechu • Zaznamenává předvídané, odůvodňuje předvídané, porovnává je se skutečností • Pracuje v literárním kroužku, zvládá v něm vybranou roli • Přečtené knihy zapisuje do čtenářského deníku, zaměřuje se hlavně na zaznamenání dojmů • Průběžně si vede podvojný čtenářský deník, obhájí výběr úryvků • Doprovodí text ilustrací, navrhne obálku knihy • Zúčastní se dramatizace	• Praktické čtení • Čtenářský kroužek (společné čtení, předčítání, naslouchání) • Čtení s předvídaním • Literární kroužek (role: dramaturg, sochař, spisovatel, reportér, slovníkový zlatokop, vedoucí diskuze) • Čtenářský deník, podvojný čtenářský deník • Ilustrace • dramatizace		Výchova demokratického občana TO: <u>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> – rozlišování a porovnávání demokracie a diktatury v literárních textech při společné četbě.
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Přednese referát z přečtené knihy, může se zúčastnit čtenářského křesla, klade otázky referujícímu, tvoří otázky pro čtenářské křeslo • Vystihne podstatné v textu – motiv • Učí se nacházet poselství v textu • Přednese báseň, nebo prozaický text • Učí se psát vlastní texty – prózu, poezii	• Čtenářské křeslo, referát z přečtené knihy • Motivy • Poselství • Přednes • Tvorba vlastních textů		Osobnostní a sociální výchova TO: <u>Kreativita</u> – tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními; dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídaní děje při společné četbě. Přednesení literárního referátu.

Rozlišuje různé typy uměleckých neuměleckých textů	• Rozliší prózu od poezie • Určí počet slok, veršů, najde rýmující se výrazy • Rozliší umělecký a neumělecký text • Orientuje se v žánrech dětské literatury	• Znaky prózy, poezie • Rým, verš, sloka, rytmus • Text umělecký, naučný • Žánry dětské literatury: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná, povídka, sci-fi, fantasy	ČAS	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Užívá elementární literární pojmy	• Pojmy: autor, básník, spisovatel, překladatel, ilustrátor, vydavatelství, vydání • Pojmy: postava, zápleтка, motiv, poselství		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Č E S K Ý J A Z Y K			Ročník: 5	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Komunikační a slohová výchova				
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• Zvládá techniku čtení • Rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti • Čte s porozuměním	Využíváme tyto metody: • Praktické čtení • Metoda I.N.S.E.R.T. • Volné psaní		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Vyhledá informaci • Vybere podstatnou informaci • Zaznamená informaci	• Věcné čtení, I.N.S.E.R.T. • V-CH-D • Klíčová slova • Výpisek • Volné psaní		
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• Sestaví text jednoduchého sdělení obsahující všechny důležité informace • Doplní chybějící informace v neúplném textu	• Přání, pozvánka, vzkaz, plakát, inzerát, SMS		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• Vybere podstatné a zapamatuje si • Formuluje podstatné svými slovy • Zaznamená a vyřídí vzkaz	• I.N.S.E.R.T. • V-CH-D • Skládankové učení • Vzkaz		Mediální výchova TO: <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• vede správně telefonický rozhovor • zanechá vzkaz na záznamníku • dodržuje pravidla dialogu (naslouchá, reaguje na partnera, obhajuje názor, přistupuje na kompromis)	• telefonování • dialog	ČAS	– vyhledávání a shromažďování inzerátů a nabídek různých produktů a jejich posuzování;

Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• učí se rozpoznat manipulativní jednání a odolávat mu	• hra na reklamu (prodávající, zákazník)		účast na dramatizaci - hra na prodávajícího a kupujícího, trénink odolávání nabídkám, reklamám, půjčkám.
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• zvolí optimální prostředky zvukové stránky jazyka podle komunikačního záměru • zvolí vhodně spisovnou a nespisovnou řeč	• zvuková stránka jazyka: intonace, přízvuk, tempo řeči, pauza • řečnická cvičení, diskuze, omluva, prosba, přání, prezentace	ČAS	Osobnostní a sociální výchova TO: <u>Kreativita</u> – zpracovávání informací v projektech
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• sestaví stručný vzkaz • napíše pozvánku na akci školy • sestaví přání k narozeninám, svátku • napíše pohled s adresou • napíše neformální dopis (kamarádovi, dospělé osobě) s uvedením místa a data, oslovením, pozdravem, správnou adresou • zestruční informaci do SMS	• vzkaz, pozvánka, přání, pozdrav, dopis, SMS		vlastními slovy a vlastní rukou, výběr grafického zpracování
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený či písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• sestaví osnovu vyprávění, popisu • napíše vyprávění, popis podle osnovy • zvolí vhodný nadpis • ve vyprávění vhodně použije přímou řeč, hovorovou češtinu, nespisovné výrazy • napíše text na dané téma, k obrázku, reklamní slogan • vhodně umístí text na formát • člení text vhodně na odstavce • píše úhledným, čitelným rukopisem • vhodně používá velké tiskací písmo • vyplní jednoduchý dotazník, přihlášku	• vyprávění, popis • osnova • přímá řeč • text k obrázku, text na dané téma, reklamní slogan • dotazník, přihláška	Práce s počítačem	

Jazyková výchova				
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- používá pojmy: synonymum, antonymum, homonymum, mnohoznačné, jednoznačné slovo - ovládá, nebo vyhledává ... - tvoří věty s různými významy homonym - nahrazuje v textu opakující se slovo synonymem	- Synonyma - Antonyma - Homonyma - Slova jednoznačná a mnohoznačná		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- tvoří příbuzná slova - skloňuje podstatná jména a přídavná jména a určuje jejich kategorie, časuje slovesa a určuje jejich kategorie (podmiňovací způsob pouze v přítomném čase) - ovládá psaní –je- po předponách v-, ob- - rozlišuje pravopis skupin mě/mně - rozlišuje psaní předpon s-, z-, vz-	- Příbuzná slova - Tvary slov – skloňování, časování (kategorie podstatných jmen – rod, číslo, pád, vzor, kategorie přídavných jmen – druh, vzor, rod, kategorie sloves – osoba, číslo, způsob čas - ě/je - mě/mně - předpony s-, z-, vz-		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- rozezná podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, citoslovce - přesvědčí se o správnosti tvaru podstatného a přídavného jména podle vzoru - používá správně běžně používané předložky a spojky - rozezná běžně používaná zájmena a číslovky, určí jejich druh - rozezná částici na začátku jednoduché věty, rozliší částici a, i uvnitř věty od spojky	1, 2, 5, 6, 10 7, 8 3, 4 9		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozliší slova spisovná a nespisovná - vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny	čeština spisovná, hovorová, nespisovná		

Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- vyhledá přísudek a podmět a určí ho - určí základ věty v neúplné základní skladební dvojici	- podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný - přísudek vyjádřený, jmenný se sponou, několikanásobný		
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů	- spojky - vztažná zájmena		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	- určí větu jednoduchou a souvětí - tvoří souvětí podle vzorců - rozvine větu jednoduchou v souvětí - používá vhodné spojovací výrazy - odděluje věty v souvětí čárkami - spojí vhodně věty do souvětí	věta jednoduchá a souvětí		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- ovládá vyjmenovaná slova - rozliši běžně užívaná příbuzná slova - určuje koncovky podstatných jmen a přídavných jmen podle vzorů - určuje í, i v koncovech sloves, shodu přísudku s podmětem	- vyjmenovaná slova - příbuzná slova - koncovky podstatných jmen - koncovky zájmen - shoda přísudku s podmětem - slovesa – „í“ v koncovech přítomného a budoucího času oznamovacího způsobu, „i“ v koncovech rozkazovacího způsobu		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- určí koncovku ve shodě přísudku s podmětem - vyhledá další větné členy bez pojmenovávání, určí řídící a závislý - rozvine holou větu dalšími větnými členy	- shoda přísudku s podmětem - větný člen řídící a závislý		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> –
seznámí s některými skupinami evr. jazyků	vytvoří slovníček, porovná podobnost slov	slovníček		tvorba slovníčku - přehled některých evropských jazyků, jejich příbuznost a jazykové skupiny, příklady slov dokládajících příbuznost.

Literární výchova				
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Zvládá techniku čtení • Trénuje výrazné čtení při předčítání ve čtenářském kroužku • Aktivně naslouchá při předčítání • Zaznamenává předvídané, zdůvodňuje předvídané a porovnává je se skutečností • Pracuje v literárním kroužku, zvládá vybranou roli v něm • Přečtené knihy zapisuje do čtenářského deníku, zaměřuje se hlavně na zaznamenání dojmů z četby, průběžně si vede podvojný čtenářský deník, obhazuje výběr úryvků • Doprovodí text ilustrací, navrhne obálku knihy • Zúčastní se dramatizace, loutkového představení	• Praktické čtení (tiché i hlasité, čtenářské kroužky, čtení podle rolí) • Poslech literárních textů (nahrávky, předčítání) • Čtení s předvídaním • Literární kroužky • Čtenářský deník, podvojný čtenářský deník • Ilustrace • Dramatizace		Výchova demokratického občana TO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – rozlišování a porovnávání demokracie a diktatury v literárních textech při společné četbě.
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Přednese referát z přečtené knihy, může se zúčastnit čtenářského křesla, tvoří otázky pro čtenářské křeslo, diskutuje • Vystihne podstatné motivy v textu • Učí se nacházet poselství v textu • Přednese báseň, prozaický text • Učí se psát vlastní texty – prózu i poezii	• Čtenářské křeslo, referát z přečtené knihy • Motivy • Poselství • Přednes • Tvorby vlastních textů		Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita – tvorba vlastních literárních textů (próza i poezie) rozvíjejících fantazii a vnímání textů vytvořených ostatními;
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• Rozliší prózu od poezie • Rozliší umělecký a neumělecký text • Orientuje se v žánrech dětské literatury	• Rým, verš, sloka, rytmus • Hledání rýmů, básně na pokračování • Próza, naučný text, časopisy • Pohádka, bajka, pověst, dobrodružná literatura, sci-fi, fantasy, detektivní příběh	ČAS	dokončování literárních textů podle vlastní fantazie, předvídaní děje při společné četbě.

Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Užívá elementární literární pojmy	• Pojmy – autor, spisovatel, básník, dramatik, ilustrátor, vydavatelství, grafická úprava, vazba, • divadelní hra, film, scénář, režisér, herec • přirovnání		Přednesení literárního referátu
---	---	--	--	---------------------------------

4.3. Anglický jazyk

4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je předmět, který poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i ostatního světa. Výuka přispívá ke snižování jazykové bariéry jednotlivých žáků v jejich osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje také poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Hlavním úkolem tohoto předmětu je schopnost dorozumívat se v běžné komunikaci a nebát se jednoduše komunikovat v cizí řeči.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto oblasti:

- **Receptivní řečové dovednosti:** porozumění mluvenému i písemnému textu, vyhledání potřebné informace, schopnost nahlas a foneticky správně přečíst přiměřeně obtížný text
- **Produktivní řečové dovednosti:** schopnost ústně i písemně reprodukovat a obměňovat jednoduchý text, sestavit krátké písemné sdělení, vyplnit formulář
- **Interaktivní řečové dovednosti:** zvládnout jednoduchou konverzaci a obvyklé společenské fráze, poskytnout požadovanou informaci

Časové vymezení:

Anglický jazyk se vyučuje v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 11 hodin týdně (9 h+ 2 hodiny z disponibilní časové dotace).

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	3	3	3

Organizační vymezení:

Výuka Anglického jazyka je organizován v učebně jazyka, která zároveň slouží jako družina. Při práci s výukovými programy žáci používají i počítačovou učebnu, vhodné výukové a učebních pomůcky, slovníky, pracovní listy, výukové počítačové programy a audiovizuální techniku. Znalosti jazyka se mezipředmětově využívají i v dalších předmětech, zejména v Hudební výchově, Českém jazyku a Práci na počítači.

Do výuky angličtiny patří také návštěvy divadelních i hudebních představení rozšiřující slovní zásobu, dále besedy přibližující život a realie v anglicky mluvících zemích, či s rodilými mluvčími.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je realizováno průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, a to integrací do předmětu.

Evropa a svět nás zajímá – tvorba vlastních posterů (koláž – fotografie, kresba, text) s přehledem základních kulturních znaků - zvyky, tradice, svátky, způsoby trávení volného

času, zajímavostí apod. (vše vzniká na základě práce žáků s anglickými časopisy, novinovými články, knihami, encyklopediemi, internetem či jinými informačními zdroji), 1. – 3. ročník

Objevujeme Evropu a svět – konkrétní práce s mapou VB a USA, vyhledávání hlavních měst, hor, řek a dalších důležitých a typických zeměpisných informací. Poznávají také státní zřízení zemí a jejich symboly. Zajímají se o životní styl a vzdělávání lidí v těchto zemích, dále pak s důležitými historickými událostmi – 4. ročník

V 5. ročníku se seznamují s významnými místy v těchto zemích, a to prostřednictvím vyhledávání informací, výukových programů a filmů. Poznávají životní styl, kulturu a umění, hledají rozdíly a společné znaky s naším způsobem života. Seznamují se s životem a dílem významných osobností kulturní i politického života VB.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	- oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáka, jeho dovednosti, které získává i mimo výuku v oblasti cizího jazyka - vyzýváme žáky využívat poznatků dovedností z cizího jazyka v praxi (chat, rozhovory s rodilými mluvčími, výměnné pobyty) - umožňujeme přístup k různým jazykovým pramenům
Kompetence komunikativní	- umožňujeme přístup k různým jazykovým pramenům - zaměřujeme se na používání jazyka formou běžné a současné komunikace - využíváme prvků dramatické výchovy (rozhovory, scénky) - dáváme dostatečný prostor k rozvoji ústního i písemného projevu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 1	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Řečové dovednosti				
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• odpoví na jednoduchou otázku • nakreslí a vybarví obrázek dle pokynů	Pokyny: Pojď sem! Ukaž mi...! Dej mi...! Vstaň! Posad' se! Barvy Části těla Otázky a odpovědi	HV – písničky TV – říkanky spojené s pohybem PČ - výroba masky na Halloween apod.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímají
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• s porozuměním opakuje slova i krátké věty • zazpívá písničku, přednese říkanku • pozdraví, představí se, požádá, poděkuje • osvojí si přiměřenou slovní zásobu	Pozdravy Představování Rodina Číslovky 1 – 10 Zvířata Hry na procvičení slovní zásoby		tvorba posterů – práce s časopisy, život dětí ve VB a USA, zvyky tradice, oslavy svátků (Vánoce, Velikonoce, Halloween)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 2	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Řečové dovednosti				
rozumí obsahu jednoduchého krátkého <i>psaného</i> textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	přečte nahlas jednoduchý krátký psaný text	Krátké říkanky, básničky Jednoduché pokyny	HV – písničky TV – říkanky spojené s pohybem PČ - výroba masky na Halloween apod.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímají
rozumí obsahu jednoduchého krátkého <i>mluveného</i> textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- odpovídá na jednoduché otázky - plní úkoly dle pokynů - nakreslí a vybarví obrázek	Hry na procvičování slovní zásoby Tvoření otázky a odpovědi Barvy Části těla		tvorba posterů – práce s časopisy, život dětí ve VB a USA, zvyky a tradice, oslavy svátků (Vánoce, Velikonoce, Halloween)
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	seznámí se znaky pro výslovnost, porovnává grafickou a mluvenou podobu slova	Znaky pro výslovnost		
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	opisuje krátké říkanky, básničky, číslice, barvy, pokyny	Pozdravy, představování, žádost a poděkování Číslovky do 10 Zvířata Škola a školní potřeby Ovoce a zelenina Běžné části oblečení		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 3	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Poslech s porozuměním</i>				
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- plní jednoduché pokyny učitele - ukaz na, poslouchej, dívej se na	Hry na procvičení slovní zásoby		
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslech krátkého příběhu - poslech slov a ukazování jejich významu na obrázky	Barvy Číslo Zvířata Školní věci Plnění pokynů: stoupni si, sedni si apod.	HV – písničky PV – výroba masky na Halloween PP - vyhledávání zajímavostí ze života ve VB a USA, výuková hra Angličtina pro děti	evropských a globálních souvislostech <u>TO: Objevujeme Evropu a svět</u> - orientace na mapě VB a USA, vyhledávání hlavních měst, hor a řek - seznámení s důležitými historickými událostmi
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	rozumí rozhovoru na základě sluchové analýzy, případně s pomocí vizuální opory	Poslech CD – rozhovory rodilých mluvčích Dramatizace poslechu		- státní zřízení a symboly - poznávání životního stylu a vzdělávání lidí v těchto zemích

<i>Mluvení</i>				
se zapojí do jednoduchých rozhovorů	- tvoří věty se slovesy být, mít a mít rád v 1. a 2. os. č.j. - užívá neurčitý a určitý člen - užívá ukazovací zájmena	Úvodní fráze, pozdravy, pokyny Moje jméno je... Jmenuji se... Důraz na procvičování správné výslovnosti		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- pozdraví, rozloučí se a představí se - dokáže říct 2 – 3 jednoduché věty	Jmenuji se.... Je mi let. Mám ... bratrů / sester. Mám rád....		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- rozlišování sloves být a mít - slovosled v anglické otázce	Odpovědi s použitím sloves být a mít v 1. os. č. j. Odpovídá na otázky typu: Jak se jmenuješ? Kolik je ti let? Co je to? Kdo je to? Jakou to má barvu? ...		
<i>Čtení s porozuměním</i>				
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- přečte nahlas přiměřeně obtížný text s porozuměním a správnou výslovností - pracuje s textem - chápe obsah, vyhledá požadovaný údaj - orientuje se v textu a na základě textu vytváří otázky	Zábavný obličej Moje rodina Tělo Oblečení Jídlo Safari zvířata Pexesa		
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí přiměřeně obtížnému textu na základě sluchové analýzy	Čtení a poslech jednoduchého příběhu.		

<i>Produktivní řečové dovednosti</i>				
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• zazpívá několik písniček, zná několik říkanek • přečte jednoduché krátké příběhy • počítá do 20 • rozšiřování slovní zásoby	Stavba věty – pořádek slov ve větě Kladná a záporná věta, otázka Slovesa být, mít a mít rád v 1. a 2. os. č. j. Člen určitý a neurčitý Ukazovací zájmena v č. j. Přítomný čas prostý Přídavná jména a jejich zařazení do věty Hry na procvičování slovní zásoby Předložky – v, na		
<i>Psaní</i>				
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• procvičování slovní zásoby • procvičování gramatiky	Opis textu Doplnění slov do textu Skládání vět ze slov Skládání slov z písmen		
vyplní osobní údaje do formuláře	• seznámení se s jednoduchým formulářem	Vyplnění formuláře.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 4	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Poslech s porozuměním				
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- rozšiřuje si slovní zásobu - plní pokyny učitele - dramatizace	Hry na procvičení slovní zásoby Sloveso umět, smět Předložky v, na, pod, za Zdraví Moje město Na prázdninách Sluneční den Škola Televize		
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslech krátkého příběhu - poslech slov a ukazování jejich významu na obrázky - dramatizace	Já umím Já neumím To je za / v / na / pod Tam je / tam jsou Bolí mě ... Předložky vedle / naproti Je to pravda / není to pravda Počasí Rozvrh hodin Programy v televizi	HV – písničky PV – výroba masky na Halloween PP - vyhledávání zajímavostí ze života ve VB a USA, výuková hra Angličtina pro děti	evropských a globálních souvislostech <u>TO: Objevujeme Evropu a svět</u> - orientace na mapě VB a USA, vyhledávání hlavních měst, hor a řek - seznámení s důležitými historickými událostmi
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	dokáže sledovat mluvené slovo, dokáže zachytit slova a říct, o čem příběh byl	Poslech CD – rozhovory rodilých mluvčích Dramatizace poslechu Hry, rozhovory, básničky, písničky, upravené příběhy		- státní zřízení a symboly - poznávání životního stylu a vzdělávání lidí v těchto zemích

<i>Mluvení</i>				
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- tvoří věty se slovesy umět, smět, neumím - užívá ustálená slovní spojení - užívá ukazovací zájmena	Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- pozdraví, rozloučí se a představí se - dokáže říct 4 - 5 jednoduchých vět	Umím hrát na... Umím / neumím... Tam je... Tam není... Používá předložky Přítomný čas průběhový Abeceda, hláskování		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- použití slovesa umět, smět, neumět, nemohu - slovosled v anglické otázce	Odpovědi s použitím sloves ve 3. os. č. j. Odpovídá na otázky typu: Umíš...? Neumíš...? Je tam...? Jsou tam...? Co děláš...? Jaké je počasí...? Kde je ...? Co je v TV? Jaký je tvůj oblíbený ...?		
<i>Čtení s porozuměním</i>				
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- přečte nahlas přiměřeně obtížný text s porozuměním a správnou výslovností - pracuje s textem - chápe obsah, vyhledá požadovaný údaj - orientuje se v textu a na základě textu vytváří otázky	Čas muziky Čas sportu Být zdravý Moje město Sluneční den Škola Můj volný čas Divoká zvířata		
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí přiměřeně obtížnému textu na základě sluchové analýzy - využívá při své práci časopisy	Čtení a poslech jednoduchého příběhu. Křížovky, slovní zásoba Základní údaje o anglicky mluvících zemích Číslovky 1 – 100 Množné číslo podstatných jmen Osobní zájmena		

Produktivní řečové dovednosti				
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• zazpívá několik písniček, zná několik říkanek • přečte jednoduché krátké příběhy • počítá do 100 • rozšiřování slovní zásoby • zvládá práci se slovníkem, vyhledá si potřebné slovo	Neurčitý a určitý člen Časování sloves být a mít Zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací Přivlastňovací pád Předložky – v, na, pod, vedle, na Přídavná jména Množné číslo podstatných jmen Tvoření vět – otázka, zápor, pořádek slov ve větě		
Psaní				
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• procvičování slovní zásoby • procvičování gramatiky	Opis textu Doplnění slov do textu Skládání vět ze slov Skládání slov z písmen Písemně odpoví na dotaz Popis zvířete nebo osoby 2 – 4 větami		
vyplní osobní údaje do formuláře	• seznámení se s jednoduchým formulářem	Vyplnění formuláře.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK			Ročník: 5	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Poslech s porozuměním				
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- rozšiřuje si slovní zásobu - plní pokyny učitele - dramatizace - pořádek slov ve větě - přítomný čas prostý a průběhový (částečně) - minulý čas slovesa být a mít pro použití v konverzaci	Hry na procvičení slovní zásoby O mě Ve třídě Číslice a čísla Datum Abeceda Jména a oslovení + / - / * / :		evropských a globálních souvislostech <u>TO: Objevujeme Evropu a svět</u>
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- poslech krátkého příběhu - poslech slov a ukazování jejich významu na obrázky - dramatizace - přivlastňovací pád - předložky - číslovky a data	Odkud jsi? Moje rodina Krátký rozhovor o rodině a přátelích Co je dneska z a den? Jaká je tvoje adresa? Mapa světa Sloveso mít ve 3. os. č. j. Moje škola Lidské tělo Hodiny, Můj den Volný čas, sport, muzika Můj pokoj, náš dům, její město V obchodě, lidé	HV – písničky PV – výroba masky na Halloween PP - vyhledávání zajímavostí ze života ve VB a USA, výuková hra Angličtina pro děti	- orientace na mapě VB a USA, vyhledávání hlavních měst, hor a řek - seznámení s důležitými historickými událostmi - státní zřízení a symboly
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- dokáže sledovat mluvené slovo, dokáže zachytit slova a říct, o čem příběh byl - rozvoj slovní zásoby	Poslech CD – rozhovory rodilých mluvčích Dramatizace poslechu Hry, rozhovory, básničky, písničky, upravené příběhy		poznávání životního stylu a vzdělávání lidí v těchto zemích

<i>Mluvení</i>				
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- tvoří věty se slovesy umět, smět, neumím - užívá ustálená slovní spojení - užívá ukazovací zájmena	Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- pozdraví, rozloučí se a představí se - dokáže říct 4 - 5 jednoduchých vět	Umím hrát na... Umím / neumím... Tam je... Tam není... Používá předložky Přítomný čas průběhový Abeceda, hláskování		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- použití slovesa umět, smět, neumět, nemohu - slovosled v anglické otázce - kladná a záporná krátká odpověď	Odpovědi s použitím sloves ve 3. os. č. j. Odpovídá na otázky typu: Co je to? Jaké je tvoje telefonní číslo? Jak se toto speluje? Jaké je skóre? Co je na obrázku? Odkud jsi? Čí je to ...? Jsi ...? Jaká je ...? Kde je / jsou ...? Máš ...? Kolik ...? Co děláš ...? Kde / kdy co děláš? Jak často...? Jaké jsou ...? Proč ...? Otázky s pomocným slovesem „do“. Otázky typu Je tam ...? Jsou tam ...? Umiš ...?		
<i>Čtení s porozuměním</i>				
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- přečte nahlas přiměřeně obtížný text s porozuměním a správnou výslovností - pracuje s textem - chápe obsah, vyhledá požadovaný údaj - orientuje se v textu a na základě textu vytváří otázky	Čas muziky Čas sportu Být zdravý Moje město Sluneční den Škola Můj volný čas Divoká zvířata		
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má	rozumí přiměřeně obtížnému textu na základě sluchové analýzy	Čtení a poslech jednoduchého příběhu. Křížovky, slovní zásoba		

k dispozici vizuální oporu	využívá při své práci časopisy	Základní údaje o anglicky mluvících zemích Číslovky 1 – 100 Množné číslo podstatných jmen Osobní zájmena		
<i>Produktivní řečové dovednosti</i>				
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- zazpívá několik písniček, zná několik říkanek - přečte jednoduché krátké příběhy - počítá do 100 - rozšiřování slovní zásoby - zvládá práci se slovníkem, vyhledá si potřebné slovo	Neurčitý a určitý člen Časování sloves být a mít Zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací Přivlastňovací pád Předložky – v, na, pod, vedle, na Přídavná jména Množné číslo podstatných jmen Tvoření vět – otázka, zápor, pořádek slov ve větě		
<i>Psaní</i>				
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- procvičování slovní zásoby - procvičování gramatiky	Opis textu Doplňování slov do textu Skládání vět ze slov Skládání slov z písmen Písemně odpoví na dotaz Popis zvířete nebo osoby 2 – 4 větami		
vyplní osobní údaje do formuláře	seznámení se s jednoduchým formulářem	Vyplnění formuláře o sobě		

4.4. Matematika

4.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je předmět, který poskytuje vědomosti a důležité dovednosti pro praktický život. Žáci v ní mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, a to tak, aby si uměli poradit a uměli aplikovat znalosti matematiky v praktickém životě. Vzdělávání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvoji těch dovedností a znalostí, které budou použitelné pro běžný život. Práce a zadávané úkoly mají vycházet z reality, příklady, slovní úlohy a zajímavá řešení vycházejí ze skutečného a žákům blízkého života. Žáci si osvojují nejen základní matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku. Důležité pro tento předmět je porozumět základním myšlenkovým postupům, vztahům a zažívat při matematice radost z poznávání.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto okruhy:

Číslo a početní operace – dovednost provádět operaci, porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem, dovednost propojit operaci s reálnou situací).

Závislosti, vztahy a práce s daty – uvědomění si změn a závislostí, jejich analýza, tabulky, jednoduché grafy

Geometrie v rovině a v prostoru – dovednost porovnávat, odhadovat, měřit, zkoumat tvary a prostor, hledání podobností a odlišností tvarů, útvarů vyskytujících se všude kolem nás.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – dovednost řešit problémové situace z běžného života, uplatňování a rozvoj logického a praktického myšlení.

Časové vymezení:

Matematika se vyučuje v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 24 hodin (20 h + 4 hodiny z disponibilní časové dotace).

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	5	5	5	5	5

Organizační vymezení:

Výuka matematiky je organizována v kmenové třídě. Žáci využívají ke své práci vhodných výukových programů – výpočetní technika, dále zajímavých manipulačních pomůcek k vytváření matematických představ. Znalosti z matematiky se využívají téměř ve všech dalších předmětech. Rovněž znalosti z jiných předmětů se vhodně využívají a aplikují i v hodinách matematiky.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Matematika není realizováno žádné průřezové téma. Aplikace dovedností a znalostí tohoto předmětu probíhá na mezipředmětové úrovni.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	- využíváme srovnávací testy (Scio, Kalibro) a jejich netradičních úloh v oblasti matematiky- směřujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
Kompetence k řešení problémů	- zařazujeme zajímavé nadstandardní úlohy (pyramidy, řetězce, matem. hříčky, nápady apod.) - oceňujeme originální přístupy při řešení matematických úkolů a problémů
Kompetence komunikativní	- využíváme prvků dramatické výchovy při výuce matematiky (slovní úlohy)požadujeme používání jednoduché matematické symboliky
Kompetence občanská	- podporujeme žáky v účasti v matematických přehlídkách i soutěžích (např.matematický Klokánek apod.)
Kompetence pracovní	- vyrábíme a používáme rozličné matematické pomůcky a modely pomáhající tvořivému učení - realizujeme a podporujeme práci s těmito pomůckami a modely

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: M A T E M A T I K A			Ročník: 1
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák	Žák		
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- vytvoří skupinu s daným počtem prvků - využívá prvky činnostního učení	- počítání se zástupnými modely	HV – počítací písničky, použití Orffových nástrojů při počítání, počítání do rytmu VV – malované slovní úlohy
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zapiše a přečte čísla 0-20 - rozliší číslíce tiskací a psací - porovnává čísla do 20 - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně	- čísla 0-20 - vztahy větší, menší, rovno znaménka	TV – využití pohybu při počítání Práce s PC
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- doplní čísla v chybějící řadě - orientuje se na číselné ose - zobrazí číslo na číselné ose - rozloží číslo	- číselná řada - číselná osa - rozklad čísel	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá 0-10, 10-20	- součet a rozdíl čísel bez přechodu desítky - komutativnost sčítání	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší jednoduché slovní úlohy - jednoduchým způsobem je zobrazuje - vytvoří k nim správný početní příklad a početní operaci - řeší slovní úlohy typu o více, o méně - počítá s penězi	- jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání - slovní úlohy s využitím vztahů o více, o méně	ČJ – psaní jednoduchých slovních úloh OSV/1-3 EV/3

<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• provádí jednoduché převody času	• jednotky času měsíc, rok	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• orientuje se v kalendářním roce	• měsíce, dny v týdnu, včera, dnes a zítra	Prv - nakupování
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• tabulky	• příklady na sčítání a odčítání v tabulce	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• rozezná a pojmenuje geometrické obrazce: trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník • g. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev • používá stavebnici k sestrojení jednoduchých obrázků z geometrických obrazců • rozezná krychli, kvádr, válec, kouli • uvádí příklady těchto tvarů v okolí • modeluje jednoduchá geometrická tělesa	• rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • tělesa: krychle, kvádr, válec, koule skládání z geometrických tvarů	VV – stříhání, lepení, modelování, užití barev
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole • porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší	• stavění staveb ze stavebnice	PC – dřevěné stavebnice
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• zobrazuje ve čtvercové síti jednoduché tvary dle vzoru	• čtvercová síť	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: M A T E M A T I K A			Ročník: 2
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák	Žák		
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- řeší slovní úlohy - navrhne jednoduché slovní úlohy - provede jednoduchý zápis slovní úlohy, příklad a odpověď	- počítání s kolečky - peněžní model - grafické znázornění slovních úloh	HV – počítačí písničky, použití Orffových nástrojů při počítání, počítání do rytmu VV – malované slovní úlohy
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zapiše a přečte čísla 0 -100 - rozliší číslice tiskací a psací - porovnává čísla do 100 - rozezná sudé a liché číslo - počítá po jednotkách a desítkách do 100 - doplní čísla v chybějící řadě - rozloží číslo - doplní a zapiše podle pokynů (jednotky, desítky) dvojciferné číslo a číslo 100	- čísla 0-100 - znaky rovnosti a nerovnosti - sudé a liché číslo - rozklad čísel na desítky a jednotky - pohybové i slovní pokyny pro zápis čísla (sluchová a rytmická paměť)	TV – využití pohybu při počítání Práce s PC – výukové programy
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- orientuje se na číselné ose - zobrazí číslo na číselné ose	- číselná řada - číselná osa	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá dvojciferné číslo s jednociferným číslem do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky - počítá příklady se závorkami - užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 - dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5	- sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 - součet a rozdíl čísel bez přechodu i s přechodem přes základ do 100 - zaokrouhlování - příklady se závorkami - násobilka - 2, 3, 4, 5 - dělení - 2, 3, 4, 5	

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší jednoduché slovní úlohy • jednoduchým způsobem je zobrazuje • vytvoří k nim správný početní příklad a početní operaci • řeší slovní úlohy typu o více, o méně • počítá s penězi	• jednoduché slovní úlohy • úlohy typu o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně • jednoduchý zápis, příklad, odpověď	ČJ – psaní jednoduchých slovních úloh OSV/1-3 EV/3
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• čte a určí časové údaje na hodinách	• čas, hodiny, minuty • různé druhy hodin (digitální zápis, ručičkové h.) • jednotky času (hodiny, minuty)	PRV – jednotky času
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• orientuje se v denních dobách	• ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• doplní tabulku	• tabulky na součet, rozdíl, součin a podíl	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• vyhledává na příkladech z praxe • pojmenuje a popíše základní rovinné obrazce • používá základní terminologii • vyhledává v praxi a pojmenuje a poznává základní tělesa • vyhledává, modeluje či znázorňuje základní uvedené pojmy • narýsuje a označí přímku i úsečku • vyznačí body na úsečce a přímce	• kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • strana, vrchol • kvádr, krychle, koule, válec • bod, přímka, úsečka, lomená a křivá čára • přímka, úsečka, bod	VV – stříhání, lepení, modelování, užití barev
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovnává základní geometrické obrazce a tělesa • změří délku úsečky • prakticky používá jednotky délky	• velikost, shodnost • měření délky úsečky • jednotky délky – centimetr • měření věcí a předmětů	PČ – dřevěné stavebnice
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• zobrazuje ve čtvercové síti jednoduché tvary dle vzoru	• čtvercová síť	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: M A T E M A T I K A			Ročník: 3
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák	Žák		
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- řeší slovní úlohy v daném oboru přirozených čísel - vytváří slovní úlohy - provádí zápis slovní úlohy, řešení a odpověď	- grafické znázornění slovních úloh - slovní úlohy	ČJ – psaní slovních úloh, rozbor úloh i z hlediska ČJ
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zapiše a přečte čísla 0 -1000 - rozliší číslice tiskací a psací - porovnává čísla do 1000 - rozezná sudé a liché číslo - počítá po jednotkách a desítkách do 1000 - doplní čísla v chybějící řadě - rozloží číslo - doplní a zapiše podle pokynů (jednotky, desítky, stovky) dvojciferné číslo a číslo 1000	- čísla 0-1000 - čísla dvojciferná a trojciferná - znaky rovnosti a nerovnosti - sudé a liché číslo - rozklad čísel na stovky, desítky a jednotky - pohybové i slovní pokyny pro zápis čísla (sluchová a rytmická paměť)	TV – využití pohybu při počítání Práce s PC – výukové programy
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- orientuje se na číselné ose - zobrazí číslo na číselné ose	- číselná řada - číselná osa	

provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá dvojciferná čísla bez přechodu i s přechodem přes základ do 100 - sčítá a odčítá trojciferné číslo s dvojciferným do 1000 - zaokrouhluje na desítky a stovky - počítá příklady se závorkami - písemně sčítá a odčítá dvouciferná čísla bez přechodu i s přechodem přes základ, provádí písemnou kontrolu výpočtu - užívá spoje násobílek 6,7,8,9,10 - dělí v oboru malé násobilky - násobí a dělí čísla 10, 20,30,40,50,60,70,80,90,100 - násobí jednociferné a dvojciferné číslo s jednou desítkou - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek - používá matematické výrazy - provádí předběžný odhad výsledku řešení	- sčítání a odčítání s přechodem přes základ do 100 - sčítání a odčítání čísel bez přechodu i s přechodem přes 100 - zaokrouhlování na des. a stovky - příklady se závorkami - písemné sčítání a odčítání s přechodem přes základ - malá násobilka - dělení v oboru do 0 - 100 - násobení a dělení čísla 10 - 100 - násobení typu 2x13 - dělení se zbytkem - součet, rozdíl, podíl, součin, sčítanec, menšenec, menšitel, dělenec, dělitel, činitel	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší slovní úlohy na součet, rozdíl, součin, podíl - řeší slovní úlohy s dvěma početními operacemi	slovní úlohy typu o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	ČJ – psaní jednoduchých slovních úloh OSV/1-3 EV/3
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	provádí jednoduché převody času	- čas, hodiny, minuty - různé druhy hodin (digitální zápis, ručičkové h.) - jednotky času (hodiny, minuty)	PRV – jednotky času
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	orientuje se v hodinách a minutách	- čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá - počítání minut	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	zaznamenává do jednoduchého grafu	- tabulky na součet, rozdíl, součin a podíl - jednoduchý graf	

Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• vyhledává na příkladech z praxe, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a tělesa • postaví dle mapy stavbu • modeluje jednoduchá tělesa • používá základní terminologii • poznává a pojmenuje mnohoúhelníky • narýsuje do čtvercové sítě čtverec a obdélník • rozlišuje kruh a kružnice • narýsuje a označí přímku, polopřímku, úsečku, kružnici • sestrojí kružnici s daným poloměrem • najde a označí průsečík přímek, kružnic • vyznačí body na úsečce a přímce • sestrojí trojúhelník a rovnostranný trojúhelník • určí obvod obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník)	• kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, kvádr, krychle, koule, válec • stavby z krychlí • síť krychle, modelování • strana, vrchol, obrazec, těleso, hrana, stěna, sousední a protější strana • čtyřúhelník, pěti-, šesti-úhelník • práce se čtvercovou sítí • kruh, kružnice • přímka, polopřímka, úsečka, kružnice • poloměr kružnice • průsečík • úsečka a přímky • konstrukce tr., rovnostranný trojúhelník • obvod – jako součet stran -	VV – stříhání, lepení, modelování, užití barev
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovnává základní geometrické obrazce a tělesa • dokreslí jednoduchý souměrný útvar, obrázek • změří délku úsečky s přesností na milimetry • porovnává délky úseček • převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) • používá prakticky jednotky délky	• velikost, shodnost, počet stran, hran, vrcholů, stěn apod. • osová souměrnost • měření délky úsečky jednotky délky • porovnávání délky úseček • převody jednotek • měření předmětů, věcí	PČ – dřevěné stavebnice
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• úsečka, přímka, polopřímka, trojúhelník, čtverec, obdélník	• rýsování, črtání od ruky	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: M A T E M A T I K A			Ročník: 4
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák	Žák		
Číslo a početní operace			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Využívá asociativnost a komutativnost sčítání a násobení k efektivnějším výpočtům • Řeší příklady se závorkami a více početními výkony se správným pořadím výpočtů	• Komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Závorky • Více početních výkonů, pořadí početních výkonů	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Zapisuje a čte čísla v daném oboru • Používá algoritmy písemného násobení a dělení • Provede zkoušku výpočtu opačným početním výkonem	• Obor 0 – větší než 1 000 000 • Písemné násobení • Písemné dělení jednociferným dělitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhluje na desítky, stovky, ... • Odhaduje výsledky početních operací • Provádí kontrolu výsledků i pomocí kalkulačky	• Zaokrouhlování na daný řád • Odhady výsledků • Kontrola výsledků - zkouška	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Řeší slovní úlohy s pomocí zápisu či bez něj, navrhuje různé postupy • Řeší jednoduché rovnice s jednou neznámou • Řeší jednoduché nerovnice	• Slovní úlohy • Rovnice • nerovnice	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• názorně vyznačit polovinu, čtvrtinu celku	• využití názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku	

porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	- řešit jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, pětiny, desetiny daného počtu - sčítat zlomky se stejným jmenovatelem	- řešení a vytváření slovních úloh k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ daného celku - vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech	
---	---	--	--

<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>			
vyhledává, sbírá a třídí data	- čte údaje uvedené v tabulce, grafu, diagramu - zanese informace na správné místo v tabulce, diagramu, grafu - orientuje se v jednoduchém jízdním řádu	tabulky, grafy, diagramy	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a zapisuje údaje do tabulky - orientuje se v údajích uvedených v tabulce, grafu diagramu - zanese údaje do diagramu - vytvoří jednoduchou tabulku jako propedeutiku soustavy souřadnic, soustavu 2 souřadnic	- tabulky, grafy, diagramy - soustava souřadnic	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, a kružnici, užívá jednoduché konstrukce	- narýsuje čtverec, obdélník, kružnici a kruh, trojúhelník – obecný, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý (libovolná délka stran) - narýsuje úhlopříčky čtverce a obdélníka, opíše kružnici - určí stěny těles jako rovinné obrazce	- rovinné obrazce - konstrukce rovinných obrazců - jednoduché konstrukce - stěny těles	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku	- přenáší, nanáší délky úseček kružítkem - porovnává úsečky pomocí kružítko	práce s kružítkem	

sečtením délek jeho stran	- vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce a obdélníka součtem délek jejich stran, nebo podle vzorce - používá převody jednotek délky	obvod mnohoúhelníků	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	- sestrojí kolmici i daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou, zapíše vzájemnou polohu kolmých přímek pomocí značky - sestrojí rovnoběžku i daným bodem pomocí 2 trojúhelníků, zapíše vzájemnou polohu přímek - použije konstrukci kolmic a rovnoběžek při konstrukcích obrazců - určí vzájemnou polohu přímek v rovině	- konstrukce kolmic a rovnoběžek - různoběžky, kolmice, rovnoběžky	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- rýsuje pravoúhelníky ve čtvercové síti - určí obsah obrazce ve čtvercové síti vyjádřený jednotkovým čtvercem - sestrojí soustavu souřadnic a určí polohu bodu - používá jednotky obsahu a jejich převody k výpočtům obsahu čtverce a obdélníka podle vzorce	- čtvercová síť - jednotkový čtverec, obsah - soustava souřadnic, souřadnice bodu - jednotky obsahu - výpočet obsahu čtverce a obdélníka	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- ověří osovou souměrnost přehýbáním papíru - dokreslí, dorýsuje obrazec podle osy souměrnosti - určí osu souměrnosti	osová souměrnost	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: M A T E M A T I K A			Ročník: 5
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák	Žák		
Číslo a početní operace			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• Využívá asociativnost a komutativnost sčítání a násobení k efektivnějším výpočtům • Řeší příklady se závorkami a více početními výkony se správným pořadím výpočtů	• Komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Závorky • Více početních výkonů, pořadí početních výkonů	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Zapisuje a čte čísla v daném oboru • Používá algoritmy písemného násobení a dělení • Písemně dělí dvojčiferným dělitelem • Písemně násobí vícečiferným činitelem • Proveďte zkoušku výpočtu opačným početním výkonem	• Obor 0 – větší než 1 000 000 • Písemné násobení • Písemné dělení jednociferným a dvojčiferným dělitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce a milióny • Odhaduje výsledky početních operací • Provádí kontrolu výsledků i pomocí kalkulačky	• Zaokrouhlování na daný řád • Odhady výsledků • Kontrola výsledků - zkouška	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Řeší slovní úlohy s pomocí zápisu či bez něj, navrhuje různé postupy • Řeší jednoduché rovnice s jednou neznámou • Řeší jednoduché nerovnice	• Slovní úlohy • Rovnice • Nerovnice	

porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	• Zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000, 10 000, 100 000, 1 000 000 • zapsání a čtení smíšeného a desetinného čísla • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • Krácení a rozšiřování zlomků (Ověření rovnosti graficky)	• praktické modely desetinných čísel – peníze, hmotnosti, délky • psaní a čtení desetinných čísel • porovnávání těchto desetinných čísel	PŘ – teplota, délka, finance
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• desetinná čárka, desetinná čísla • desetina, setina, tisícina, deseti tisícina, sto tisícina, milióntina • čtení daného desetinného čísla • zobrazení daného desetinného čísla na číselné ose	• zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose • porovnávání desetinných čísel	PŘ - teplota
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Čísla kladná a záporná • Uspořádání celých čísel	• čtení a zobrazování teploty z teploměru • peněžní operace s dluhy	Finanční gramotnost VL – časová přímka
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>			
vyhledává, sbírá a třídí data	• orientuje se v jízdním řádu • pracuje s Vennovým diagramem	• tabulky, grafy, diagramy	VL – jízdní řády
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• čte data z tabulky, sloupkového grafu a soustavy souřadnic • používá tabulku, sloupkový graf a soustavu souřadnic při řešení slovních úloh • vytvoří jednoduchou tabulku, sloupkový graf, soustavu souřadnic	• tabulky, grafy, diagramy	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, a kružnici, užívá jednoduché konstrukce	• sestrojí s použitím konstrukce kolmic a rovnoběžek čtverec, obdélník, jiný rovnoběžník, pravoúhlý trojúhelník • sestrojí kruh, rozlišuje a narýsuje obecný, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník	• rovinné obrazce	VV

	• používá pojmy úhlopříčka, opsaná kružnice		
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• sčítá a odčítá graficky úsečky • porovnává úsečky • určí graficky obvod mnohoúhelníka • vypočítá obvod mnohoúhelníku součtem délek jeho stran, nebo podle vzorce • používá převody jednotek délky	• práce s kružítkem • obvod a obsah	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	• sestrojí kolmici i daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou, zapíše vzájemnou polohu kolmých přímk pomocí značky • sestrojí rovnoběžku i daným bodem pomocí 2 trojúhelníků, zapíše vzájemnou polohu přímk • použije konstrukci kolmic a rovnoběžek při konstrukcích obrazců • určí vzájemnou polohu přímk v rovině	• konstrukce kolmic a rovnoběžek • různoběžky, kolmice, rovnoběžky	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• rýsuje pravouhelníky ve čtvercové síti • rozlišuje a pojmenuje běžná tělesa (krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, hranol, válec) • načrtne síť krychle, kvádra a čtyřbokého hranolu ve čtvercové síti • sestaví tato tělesa z krychlí • určí povrch krychle, kvádra, hranolu sečtením obsahů stěn • používá jednotky obsahu a jejich převody k výpočtům obsahu čtverce a obdélníka podle vzorce • určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě, nebo pomocí vzorce	• čtvercová síť • jednotkový čtverec, obsah • soustava souřadnic, souřadnice bodu • jednotky obsahu • výpočet obsahu čtverce a obdélníka • tělesa	VV, PČ
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• intuitivně určí střed souměrnosti obrazce či jiného tvaru • ověří osovou souměrnost obrazce překládáním papíru • zkonstruuje pomocí kružítka osu úsečky a střed úsečky • sestrojí soustavu souřadnic a určí polohu bodu	• osová souměrnost	

4.5. Práce na počítači

4.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět umožní všem žákům získat znalosti a dovednosti v ovládání výpočetní techniky a Internetu, ukáže jim, jak jednoduchým způsobem informace získávat, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v běžném životě. Tyto znalosti a dovednosti jsou nezbytnými v současném světě, přinášejí nové možnosti pro celoživotní získávání informací a učení žáka i pro jeho další pracovní uplatnění. Znalosti a dovednosti z tohoto předmětu žáci uplatní v jiných předmětech, a to zejména při vyhledávání informací, práci s nimi. Používání PC vhodně doplňuje stávající učební pomůcky a ukazuje jiné cesty v získávání i uchovávání informací. Předmět také ukáže žákům jiné způsoby komunikace, které využijí v běžném životě. Důležitým úkolem tohoto předmětu je vést žáky k odpovědnému a kriticky zhodnocenému přístupu k nevhodným informacím vyskytujícím se na Internetu či v jiných médiích.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na tyto oblasti:

- základy práce s počítačem – zásady bezpečnosti práce s počítačem, základní informace o práci na PC, základní manipulace s PC, základní části počítače, ovládání výukových programů.
- vyhledávání informací a komunikace – ovládání a procházení Internetem, komunikace prostřednictvím Internetu, e-mailu.
- zpracování a využití informací – textový editor

Časové vymezení:

Práce na počítači se vyučuje v 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	0	1

Organizační vymezení:

Výuka je organizována v učebně výpočetní techniky nebo i v kmenové učebně. Jednotlivé počítače jsou propojeny vnitřní sítí, Aplikace znalostí z tohoto předmětu se využívá i v ostatních předmětech.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Práce na počítači není realizováno žádné průřezové téma ani tematický okruh. Aplikace poznatků a dovedností je spíše na úrovni mezipředmětových vztahů.

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	• oceňujeme a využíváme snahu, aktivitu a zájem žáka, jeho dovednosti, které získává i mimo výuku v oblasti výpočetní techniky • zaměřujeme žáky na využívání poznatků a dovedností při práci s PC v praktických činnostech
Kompetence komunikativní	• zařazujeme jiné způsoby komunikace s využitím informační technologie (chat, e-mail) • zařazujeme používání jednoduché počítačové symboliky
Kompetence občanská	• vytváříme a nabízíme úlohy, které jsou prospěšné i pro ostatní (vytváření textových příspěvků do obecního časopisu, psaní pozvánek na akce školy, tvoření jednoduchých pracovních listů apod.)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE			Ročník: 5	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Základy práce s počítačem</i>				
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	• spustí a vypne PC • používá důležité klávesy: Enter, Escape, šipky, písmena, mezerník • pracuje s programy • pracuje s myší • používá kliknutí a dvojklik • orientuje se v ikonách na ploše (ikony výukových programů) • pracuje s tiskárnou • samostatně spustí a vypne PC monitor, tiskárnu • pracuje s výukovými programy • používá důležité klávesy: číslice, Shift, Delete, Backspace • pracuje se scannerem • pracuje sám s výukovými programy • používá důležité klávesy • využitím PC k poslechu CD či DVD	• základní části počítače • zapnutí a vypnutí počítače a monitoru • plocha počítače, základní lišta • výukové programy • základní části počítače • zapnutí a vypnutí počítače a monitoru • plocha počítače, základní lišta • práce se scannerem • multimediální využití počítače	výukové programy ČAS – vyhledávání informací, jejich zpracování pomocí textového editoru	

respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	• nezapojuje přístroj • nedotýká se zadní strany skříně počítače ani jeho periferií, nerozebírá PC • seznamuje se s pravidly používání „bezpečného internetu“ • seznamuje se s riziky spojených • s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky • seznamuje se s jednoduchou údržbou počítač, zkouší si postupy při běžných problémech s hardware a software	• bezpečnost práce s počítačem • prevence zdravotních rizik • údržba počítače a běžné poruchy při práci na počítači		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	• chrání svá data při práci s internetem • respektuje zásady zveřejňování osobních dat	• ochrana osobních dat		
<i>Vyhledávání informací a komunikace</i>				
při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	• spustí program Internet Explorer • zadá, zapíše a vyhledá určenou internetovou adresu • vyhledává na internetu, používá klávesy zpět, vpřed, přejít, zastavit, domů	• připojení k Internetu • internetové adresy • ovládání a procházení Internetem		
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	• seznamuje se s metodami a nástroji vyhledávání informací • pracuje s webovými stránkami	• způsoby vyhledávání informací, internetové portály • webové stránky		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• používá e-mail, chat	• e-mail, chat		
<i>Zpracování a využití informací</i>				
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	• vytvoří novou složku, soubor • přejmenuje, odstraní složku, soubor • napíše krátký text • formátování písma (druh, velikost, tloušťka, náklon a podtržení písma) • používá náhled • odstraní, opraví krátký text	• práce se složkami a soubory • práce s programem Word • práce s grafickým editorem		

4.6. Prvouka, přírodověda, vlastivěda

4.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět zasahuje do různých oblastí život a světa, který nás obklopuje. Týká se rodiny, člověka, společnost, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví i dalších zajímavých témat. Dívá se jak do historie, tak i do současnosti a směřuje žáky k dovednostem důležité pro praktický život. Rozvíjí také jeho poznatky v oblasti pozorování, pojmenovávání věcí, jevů a dějů, hledá jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, krásy přírody i lidských výtvorů, vede k porozumění soudobého života, upozorňuje na jeho problémy.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na pět tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – poznávání okolí, hledání vztahů a souvislostí v organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti.
- **Lidé kolem nás** – vhodnost chování a jednání, tolerance, pomoc, solidarita, vzájemná úcta, otázka kultury a kulturního prostředí, práva, povinnosti i problémy týkající se soužití lidí.
- **Lidé a čas** – orientace v čase, čas v českých dějinách, časové linky, události v rodině, obci, regionu
- **Rozmanitost přírody** – vznik a rozvoj života, živá a neživá příroda, rovnováha všech dějů a složek na Zemi, praktické poznávání okolní krajiny, proměny v přírodě, pozorování přírodních jevů, záznamy z pozorování, ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj
- **Člověk a jeho zdraví** – zdraví člověka, biologické fyziologické funkce a potřeby, člověk v proměnách času, hygiena, výživa, mimořádné události ohrožující zdraví, odpovědnost za život a zdraví, bezpečnost.

Časové vymezení:

Předměty prvouka, přírodověda a vlastivěda jsou integrujícím předmětem, ve kterém se uplatňují poznatky a dovednosti z jiných předmětů. Jsou vyučovány 14 hodinami týdně.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	2	3	4	4

Organizační vymezení:

Žáci pracují v kmenové učebně, využívají různých pomůcek a naučných počítačových či audiovizuálních výukových programů. K vyhledávání zajímavých informací používají Internet. Výuka může probíhat i ve venkovní učebně a školní zahradě a probíhá ve 45 minutových hodinách či v delších časových blocích, v případě potřeby je možné délku

vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předměty mohou probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky předmětů patří i návštěvy vzdělávacích programů ZOO Jihlava, Alternátor Třebíč, muzeí, výstav, přednášek, které souvisejí s obsahovým vymezením předmětu.

Začlenění průřezových témat:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

Evropa a svět nás zajímá – tvorba atlasů (evropských zemí a kontinentů) s informacemi o zemích a kontinentech – 3. – 5. ročník

Environmentální výchova:

Základní podmínky života – Putování vodní kapky 1. – 2. ročník

Vztah člověka a prostředí – Program o odpadech 1. -2. ročník

Vztah člověka a prostředí – alter. zdroje energie 4. – 5. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – proměna krajiny, aktivity člověka v blízkém okolí, exkurze v terénu 4. – 5. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – simulační hra, Den Země, návrh řešení zadaného ekologického problému 4. – 5. ročník

Ekosystémy – Náš les – 1. – 2. ročník

Ekosystémy – Vycházky s pozorování některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasů ekosystémů – 3. – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k řešení problémů	• oceňujeme originální přístupy v řešení různých problémů, vícero způsobů řešení
Kompetence občanská	• podporujeme žáky v účasti či v přehlídkách v přírodovědných, vlastivědných soutěžích, v zapojení akcí místní komunity podporujeme a umožňujeme zapojení žáků v projektech podporující ochranu životního prostředí – škola pro udržitelný život, krajské projekty apod.
Kompetence pracovní	• umožňujeme žákům podílení se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentování vlastní práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R V O U K A			Ročník: 1	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Místo, kde žijeme				
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a upozorní na možná nebezpečí v nejbližším okolí	- vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, upozorní na nebezpečí na cestě - dobře zachází se školními pomůckami a potřebami, orientuje se ve škole a jejím okolí - udržuje čistotu a pořádek na svém místě, v obci, třídí odpady	- práce s jednoduchou mapou a bezpečná cesta do školy - škola a život v ní - péče o životní prostředí	VVV – plakát: lidské tělo ČJ – pohled nebo dopis	Environmentální výchova – TO: Vztah člověka a prostředí, program o odpadech
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí (obci, městě)	upozorní na změny ve svém okolí, vyjádří svůj názor na změny			
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	označí, co je v krajině vybudováno lidským zásahem			
Lidé kolem nás				
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- používá správně pojmy: rodiče, sourozenci, teta, strýc, bratranec, sestřenice, prarodiče, vysvětlí, jaký mají v rodině úkol, uvede jejich jména, věk a povolání rodičů - řekne svoji adresu, vyjmenuje místnosti ve svém domově	- moje rodina – základní a širší příbuzenské vztahy a důležité informace o členech rodiny - můj domov – adresa, popis		

odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- přiřadí výrobek ke správnému zaměstnání - naplňuje svůj volný čas vhodnými činnostmi, orientuje se v možnostech, jak trávit volný čas	- povolání - volný čas a jeho využití		
Lidé a čas				
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- správně používá pojmy – ráno, odpoledne, večer - označí datum, den v týdnu, čas - uvede situaci z minulosti, současnosti, situaci, která nastane v budoucnu	- časové vztahy - názvy měsíců, dnů v týdnu, hodiny – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá.	M, PČ – výroba hodin	Osobnostní a sociální výchova TO: psychohygiena
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- jmenuje kulturní památky v okolí (hrad Roštejn, zámek v Telči) - pověst o „šlápotě“	významná místa v okolí	ČJ, VV	– tvorba denního, týdenního režimu podle
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	poznává důležité svátky v roce, zvyky a tradice	Advent, Vánoce, Velikonoce	VV, PČ, ČJ - pohlednice	zásad zdravého životního stylu - - kalendář, rozvrh dne
Rozmanitost přírody				
pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	vystihne jevy typické pro dané roční období - na zahradě, v sadě, na poli, v přírodě	znaky ročních období a názvy měsíců		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- vysvětlí koloběh vody v přírodě - popíše stavbu rostlin a těla zvířat - jmenuje několik pokojových rostlin, jarních rostlin, hub, jehličnatých a listnatých stromů, lesních a hospodářských zvířat - uvede příklady užitku z hospodářských zvířat, jejich způsob chovu a krmení - přiřadí správně zvíře k jeho mláděti - popíše, jak pečuje o své zvíře	- voda - stavba rostlin a zvířat - druhy rostlin a zvířat - hospodářská zvířata - zvířata a jejich mláďata - domácí mazlíčci	VV	

Člověk a jeho zdraví				
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• popíše základní části lidského těla • uvede známé druhy nemocí, jejich projevy, léčení • pečuje o své zuby • popíše vybavení lékárničky • poskytne první pomoc při drobných poraněních • jmenuje důležitá telefonní čísla, • dodržuje pitný režim • orientuje se mezi zdravými a méně zdravými potravinami a ve zdravém stravovacím a pitném režimu	• lidské tělo • nemoc • péče o zuby • lékárnička • první pomoc • telefonní čísla – 112, 155, 158, 150 • strava • pitný režim • životospráva		
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• pozná několik dopravních značek, • bezpečně se chová v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • učí se ohleduplnému chování	• dopravní výchova		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• uplatňuje bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky a při kontaktu s neznámými lidmi • řeší modelové situace v zájmu své ochrany	• prevence - možná nebezpečí od neznámých lidí • telefonování • dramatizace		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• s pomocí dospělých reaguje přiměřeně na situace hromadného ohrožení	• mimořádné události – přírodní katastrofy		
Dopravní výchova				
v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem	• jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)	• dramatizace		
rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	• cesta do školy • kdo je účastník silničního provozu • reflexní doplňky	• dramatizace • vycházka do okolí školy		

<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí	• doma – možná nebezpečí • bezpečný odchod z domova • volba správné cesty do školy • pojmy: kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života • co se se mnou může stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat	• dramatizace • vycházka • promítání		
v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)	• důležitá telefonní čísla • adresa bydliště	• dramatizace • promítání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R V O U K A			Ročník: 2	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Místo, kde žijeme				
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a upozorní na možná nebezpečí v nejbližším okolí	- vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, upozorní na nebezpečí na cestě - dobře zachází se školními pomůckami a potřebami, orientuje se ve škole a jejím okolí - udržuje čistotu a pořádek na svém místě, v obci, třídí odpady - je seznámen se školním řádem a dodržuje ho - nebojí se požádat o pomoc - pojmenuje nejdůležitější dopravní značky v obci - umí dojít k autobusové zastávce - správně přechází vozovku a chodí po chodníku - správně se chová v hromadné dopravě	- obec, místní krajina - orientace ve škole a v okolí - prostředí pro práci a odpočinek - školní řád - dopravní značky - dopravní prostředky - bezpečnost na silnici	ČJ VV PČ Vycházky	Environmentální výchova – TO: Vztah člověka a prostředí, program o odpadech - OSV/1-3 - MV/2
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí (obci, městě)	- orientuje se v okolí školy, v okolí bydliště, v obci, v nejbližším okolí obce; - upozorní na změny ve svém okolí, vyjádří svůj názor na změny			
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	označí, co je v krajině vybudováno lidským zásahem	ochrana přírody, vliv člověka		

<i>Lidé kolem nás</i>				
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• používá správně pojmy: rodiče, sourozenci, teta, strýc, bratranec, sestřenice, prarodiče, vysvětlí, jaký mají v rodině úkol, uvede jejich jména, věk a povolání rodičů • řekne svoji adresu, vyjmenuje místnosti ve svém domově • rozezná příbuzný – známý • vyjmenuje nejběžnější povolání • orientuje se v profesi rodičů	• moje rodina – základní a širší příbuzenské vztahy a důležité informace o členech rodiny • můj domov – adresa, popis • život rodiny • cizí lidé, známí, kamarádi • povolání, služby	ČJ VV použití rodinných fotografií dramatizace	OSV/1-3 VDO/1 MV/2
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• přiřadí výrobek ke správnému zaměstnání • naplňuje svůj volný čas vhodnými činnostmi, orientuje se v možnostech, jak trávit volný čas • orientuje se v obchodě, nákupy • zná peníze a jejich cenu (přiměřeně věku) • dovede hovořit o stavbě, obchodě, poště, pekárně • povolání umělců, vědců • přiměřeně věku ví význam povolání	• povolání • v obchodě, práce na stavbě, na poště, v pekárně • práce umělců, vědců • volný čas a jeho využití	návštěva na některém pracovišti M	

Lidé a čas				
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• správně používá pojmy – ráno, odpoledne, večer • označí datum, den v týdnu, čas • uvede situaci z minulosti, současnosti, situaci, která nastane v budoucnu • určí, kolik je hodin – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá, minuty • chápe rozdíl přítomnost, minulost, budoucnost • určuje čas podle kalendáře • vyjmenuje roční doby, měsíce v roce • zná rozdíl mezi školním a kalendářním rokem	• časové vztahy • názvy měsíců, dnů v týdnu, hodiny – čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá • odlišnosti ročních dob • rozdíly v životě lidí – minulost, současnost, budoucnost	M, PČ – výroba hodin VV PČ M Kronika	Osobnostní a sociální výchova TO: psychohygiena
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	• jmenuje kulturní památky v okolí (hrad Roštejn, zámek v Telči) • pověst o „šlápotě“	• významná místa v okolí	ČJ, VV	– tvorba denního, týdenního režimu podle
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• poznává důležité svátky v roce, zvyky a tradice	• Advent, Vánoce, Velikonoce	VV, PČ, ČJ - pohlednice	zásad zdravého životního stylu - - kalendář, rozvrh dne

<i>Rozmanitost přírody</i>				
pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- vystihne jevy typické pro dané roční období - na zahradě, v sadě, na poli, v přírodě - dokáže popsat změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - počasí, délka dne, chování živočichů, rostlin, práce na poli	- znaky ročních období a názvy měsíců - vyjmenuje a popisuje roční doby - změny v přírodě - počasí - zábavy dětí - práce na poli, na zahradě v různých ročních dobách	PČ VV	OSV/1-3 EV/3,4
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- vysvětlí koloběh vody v přírodě - popíše stavbu rostlin a těla zvířat - jmenuje několik pokojových rostlin, jarních rostlin, hub, jehličnatých a listnatých stromů, lesních a hospodářských zvířat - uvede příklady užitku z hospodářských zvířat, jejich způsob chovu a krmení - přiřadí správně zvíře k jeho mláděti - popíše, jak pečuje o své zvíře - umí rozlišit domácí zvířata a zvířata volně žijící - pojmenuje je podle obrázku - pojmenuje jejich mláďata, potravu, hnízdo - popíše podle obrázku základní části těla čtyřnohého zvířete ptáka - pozná běžné květiny v zahradě, na louce, byliny; - umí pečovat o pokojové květiny - pojmenuje užitkové rostliny, zeleninu a ovoce - pozná běžné ovoce, ovocné stromy - pozná běžné jehličnaté a listnaté stromy z obce a okolí	- voda - stavba rostlin a zvířat - druhy rostlin a zvířat - hospodářská zvířata - zvířata a jejich mláďata - doma chovaní živočichové - živočichové u lidských příbytků - život v lese - život na poli - život u vody a ve vodě - život na louce - květiny na louce, na zahradě - pokojové květiny - zelenina - ovoce a ovocné stromy - jehličnaté a listnaté stromy	VV Vycházky	

Člověk a jeho zdraví				
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• popíše základní části lidského těla • smysly • uvede známé druhy nemocí, jejich projevy, léčení • popíše vybavení lékárničky • poskytne první pomoc při drobných poraněních • jmenuje důležitá telefonní čísla, • dodržuje pitný režim • orientuje se mezi zdravými a méně zdravými potravinami a ve zdravém stravovacím a pitném režimu • dodržuje základní hygienické návyky • dbá o osobní hygienu • pečuje o zevnějšek • chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu • ví, proč je nezbytné očkování	• lidské tělo, smysly • nemoc, přecházení nemocem • úraz • lékárnička • první pomoc • telefonní čísla – 112, 155, 158, 150 • strava • pitný režim • životospráva • hygiena a čistota • čistota prostředí kolem nás • čistota potravin • nebezpečí léků • ošetření lehkého úrazu	ČJ PČ VV dramatizace	OSV/1-3
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• pozná několik dopravních značek, • bezpečně se chová v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • učí se ohleduplnému chování	• dopravní výchova		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• uplatňuje bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky a při kontaktu s neznámými lidmi • řeší modelové situace v zájmu své ochrany	• prevence - možná nebezpečí od neznámých lidí • telefonování • dramatizace		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• s pomocí dospělých reaguje přiměřeně na situace hromadného ohrožení	• mimořádné události – přírodní katastrofy		

<i>Dopravní výchova</i>				
správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)	• bezpečný pohyb na chodníku a stezkách pro chodce • zná základní pravidla silničního provozu pro chodce • správně přechází vozovku	• dramatizace • chování na silnici • telefonní čísla 150, 155, 158, 112 • nácvik ohlášení nehody, požáru		
rozeznává vybrané značky pro chodce	• cesta do školy • kdo je účastník silničního provozu • reflexní doplňky • vysvětlí význam základních dopravních značek	• dopravní značky		
rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru	• kde si hrát • na čem se ještě jezdí	• hřiště • kolo, koloběžka		
v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky	• vztahy mezi účastníky silničního provozu • cesta dopravními prostředky • ví, jak se slušně chovat v dopravních prostředcích	• exkurze, výukový program (ZOO Jihlava, Alternátor Třebíč, školní vlastivědný výlet apod.)		
rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace (sám domů)	• cesta do školy a domů	• vycházka		
<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
odhadne riziko / nebezpečnou situaci	• mezilidské vztahy	• dramatizace		
dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných	• tísňová linka • základní pravidla při poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních • bezpečné chování v různých životních situacích • správné chování při požáru	• dramatizace • promítání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R V O U K A			Ročník: 3	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Místo, kde žijeme</i>				
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a upozorní na možná nebezpečí v nejbližším okolí	- vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, upozorní na nebezpečí na cestě - uvede základní informace o své obci – počet obyvatel, kraj, do kterého patří... - jmenuje zemi, v níž žije, popíše státní symboly - ukáže na mapě státní hranice ČR, velká města a řeky, pohoří a nížiny, země sousedící s ČR, určí polohu ČR na mapě světa - pracuje s vysvětlivkami na mapě - určí světové strany na mapě a pracuje s kompasem	- domov, náš dům, cesta do školy - naše obec - země, v níž žijeme – hranice, státní symboly - práce s mapou – hlavní město, velká města, velké řeky, pohoří a nížiny - svěťadíly - poloha naší země na mapě světa - země sousedící s ČR - světové strany - kompas	ČJ VV PČ Vycházky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Evropa a svět nás zajímá – tvorba mapy
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí (obci, městě)	- orientuje se v okolí školy, v okolí bydliště, v obci, v nejbližším okolí obce; - upozorní na změny ve svém okolí, vyjádří svůj názor na změny			
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	označí, co je v krajině vybudováno lidským zásahem	ochrana přírody, vliv člověka		

<i>Lidé kolem nás</i>				
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	používá správně pojmy: rodiče, sourozenci, teta, strýc, bratranec, sestřenice, prarodiče a vysvětlí, jaký mají v rodině úkol	rodina – příbuzenské vztahy, role členů,	ČJ VV použití rodinných fotografií	OSV/1-3 VDO/1 MV/2
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- uvede příklady činnosti duševní a fyzické - přihadí výrobek ke správnému zaměstnání - orientuje se v možnostech, jak trávit volný čas a naplňuje svůj volný čas vhodnými činnostmi	- práce fyzická a duševní - lidská povolání - volný čas	návštěva na některém pracovišti M	
<i>Lidé a čas</i>				
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- určí datum, letopočet, čas - orientuje se v čase podle hodin, podle kalendáře - sleduje data narození členů rodiny - zná svoje datum narození - jmenuje datum státních svátků - letopočet - průběh lidského života	- datum, den v týdnu, hodiny, kalendáře, letopočet - měření času, jednotky času - fáze od narození do smrti - časové vztahy v přírodě	M VV PČ – výroba kalendáře	Osobnostní a sociální výchova TO: psychohygiena
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- zná základní údaje o minulosti obce - jmenuje historické památky obce - seznámí se s některými starými pověstmi českými	- proměny způsobu života, bydlení - vrstevníci, mladý, starý - Staré pověsti české	ČJ, VV Kronika obce a školy	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	poznává důležité svátky v roce, zvyky a tradice	Advent, Vánoce, Velikonoce	VV, PČ, ČJ - pohlednice	

<i>Rozmanitost přírody</i>				
pozoruje, popisuje a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	vystihne jevy typické pro dané roční období a zná začátky ročních období	1. jarní, letní, podzimní a zimní den	M VV	OSV/1-3 EV/2,3
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- zařadí správně přírodniny do živé či neživé přírody - určí správně skupenství látek - popíše oběh vody v přírodě, - vysvětlí polohu Země ve vesmíru - popíše znaky života, rozdělení rostlin, stavbu rostlin, jmenuje několik pokojových rostlin, hub - uvede společné znaky živočichů, popíše stavbu těla, zařadí živočicha do správné skupiny - pozoruje, seznamuje se a pojmenuje rostliny a zvířata v místním lese	- neživá příroda - skupenství - voda a její oběh v přírodě - Slunce a Země - živá příroda: znaky života, rostliny – dělení, stavba, pokojové rostliny, houby - živočichové: společné znaky, vnitřní a vnější stavba těl, dělení – obratlovci, bezobratlí, býložravci, masožravci, všežravci, rozdíly ve způsobu života	VV, PČ – tvorba herbáře, atlasu Vycházky	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů a nástrojů	- používá základní jednotky hmotnosti, délky a objemu - změří délku, hmotnost, objem předmětu	- hmotnost, délka, objem - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	pokusy M – čtení stupnice teploměru metru, objemu	

Člověk a jeho zdraví				
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• pojmenuje odbornou terminologií základní části lidského těla, včetně pohlavních orgánů, • popíše jednotlivá období lidského života • popíše, jak vzniká lidský život • dodržuje pitný režim • uvědomuje si význam správné výživy a životosprávy pro svůj život • vybere vhodné formy aktivního pohybu pro volný čas • orientuje se v cestách přenosu nejčastějších infekčních chorob a s pomocí dospělých se dovede před nimi chránit • udržuje pořádek a třídí odpady • poskytne první pomoc při drobných poraněních	• lidské tělo - stavba těla muže a ženy, růst a vývoj • rozmnožování, rodina • pitný režim • výživa • životospráva • ekologické chování • ochrana zdraví, první pomoc • rýma, kašel, chřipka, žloutenka, HIV/AIDS	TV VV PČ	OSV/1-3 Výchova k zdravému způsobu života
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• uvědomuje si důležitost pravidel ve škole pro bezpečí své i svých spolužáků	• školní pravidla		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• je připraven na mimořádné situace jako např. na nepříjemnou komunikaci s cizím člověkem, nabídku sladkostí..., uvědomuje si jejich nebezpečí	• chování v mimořádných situacích (prevence)		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• je seznámen s možnými mimořádnými událostmi a se způsoby chování v těchto situacích – přírodní katastrofy a další ohrožení	• mimořádné události – přírodní katastrofy		

<i>Dopravní výchova</i>				
používá reflexní doplňky a zná jejich dopad	• reflexní doplňky	• dramatizace		
rozeznává vybrané značky	• dopravní značky	• dopravní značky		
ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je	• na čem se ještě jezdí	• hřiště		
v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky a na zastávkách	• pravidla chování na parkovišti • pravidla chování na zastávce • druhy dopravních prostředků a jejich specifika	• dopravní hřiště		
<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy	• zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky).	• dramatizace		
rozpozná rozdíly mezi signály (varovný signál, požární oplach, zkouška sirén)	• varování před nebezpečím • všeobecná výstraha	• dramatizace • promítání		
chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby	• bezpečné chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí • nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem • vysvětlení podstaty rizikového chování (šikana, drogy, fyzické a duševní násilí) a jejich možných dopadů na zdraví (fyzické i duševní) • pomoc v nouzi	• dramatizace • promítání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: V L A S T I V Ě D A			Ročník: 4. a 5.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Místo, kde žijeme</i>				
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• Zakreslí polohu svého bydliště a školy do plánu části obce • Orientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky • Navrhne výlet do významných míst mikroregionu	• bydliště • mikroregion		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• používá k orientaci v mapách hlavní i vedlejší světové strany • určí přibližně světové strany v přírodě (poloha slunce, Polárka, lišejník,...) • pracuje s kompasem v terénu, zorientuje mapu	• světové strany • kompas		
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	• čte a zpracovává údaje z obecně zeměpisné mapy, politické mapy a dalších – podnebí, zemědělství, těžba surovin, turistické mapy • pracuje s legendou mapy a chápe měřítko mapy, zjistí vzdušnou vzdálenost míst na mapě přepočtem měřítko mapy	• atlas, mapy, plány • legenda, měřítko mapy		TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – tvorba atlasů (evropských zemí a kontinentů) s informacemi o zemích a kontinentech.

Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	• orientuje se v uspořádání ČR, zná typické znaky jednotlivých krajů ČR (povrch, města, památky,...) • podrobněji zpracuje sám či ve skupině informace o jednom kraji ČR • sestaví návrh výletu pro návštěvníky (zajímavé kulturní a přírodní zastávky) • orientuje se na mapě Evropy – státy, významné prvky povrchu • orientuje se na mapě světa – kontinenty, oceány, čáry na mapě	• kraje ČR • Evropa, • pojmy poloostrov, záliv, vnitrozemský, přímořský stát • svět, pojmy kontinent, oceán, moře, průplav, průliv, • rovník, rovnoběžka, poledník, obratník, polární kruh, pól		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – ČR jako součást větších celků, společná historie i současnost
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života v naší vlasti i v jiných zemích	• seznámí s navštíveným místem, popíše polohu místa, cestu, vystihne zvláštnosti, doporučí návštěvu místa	• referát z cest • hra na cestovní kancelář	PC	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• zná symboly naší státnosti • orientuje se v orgánech státní moci a používá termíny... • seznamuje se se způsobem vedení obce, zúčastní se besedy se starostou, navrhuje vylepšení v rámci obce • diskutuje o významu sjednocování Evropy, chápe význam zachování národních specifik ČR	• pojmy: státní symbol – vlajka, znak, hymna • pojmy: vláda a ministerstva, prezident, parlament – poslanecká sněmovna, senát • pojmy: obecní úřad, starosta, zastupitelstvo, hejtman, krajský úřad • EU a její členské země, výhody a nevýhody členství		

Lidé kolem nás				
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• Podílí se na tvorbě pravidel života třídy, uvědoměle je dodržuje • Uvědomuje si a dodržuje pravidla chování vůči dospělým i vrstevníkům • Učí se základům chování ke druhému pohlaví při simulacích a hrách • Orientuje se v příbuzenských vztazích, sestaví svůj jednoduchý rodokmen • Aktivní účastí na společenských a kulturních akcích školy poznává život komunity, obce	• Život ve společenství třídy • Vztahy mezi pohlavími • Rodina • Obec	exkurze na pracoviště některých rodičů	OSV/ 1 - 3
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	• Uplatňuje principy kooperace při společných činnostech	• Skupinové práce • Práce ve dvojicích	ČJ – společná četba	VDO /2
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	• Respektuje dohodnutá pravidla, umí rozeznat jejich nedodržování ze strany druhých • Seznámí se s právy dítěte, rozezná chování, které jim odporuje, umí požádat o pomoc při pocitu ohrožení	• Pravidla třídy • Práva dítěte • Simulační hry		
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• Respektuje osobní vlastnictví spolužáků, uvědoměle používá školní majetek • Umí hospodařit se svým kapesným – výlet • Zná ceny běžných potravin, drobných školních potřeb	• Vlastnictví osobní, soukromé, majetek školy atd. • Kapesné • Půjčky, úspory • Ceny běžných potravin, drobných školních potřeb		
poukazuje v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	• Aktivně se účastní besed • Umí vystoupit se svým návrhem na změny, umí změny přiměřeným způsobem formulovat, graficky vyjádřit	• Besedy se starostou, zastupiteli obce • Návrhy na zlepšení prostředí školy, obce		

Lidé a čas				
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi jevy	- Používá jednotky času - Rozlišuje minulé a současné, používá pojmy k časovému zařazení událostí - Orientuje se v kalendářním roce - Uvědomuje si rozvržení činností v rámci dne, týdne, sám plánuje	- Čas jako fyzikální veličina - Časová osa: pojmy století, tisíciletí, letopočet, datum, náš letopočet, před naším letopočtem - Pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní doba - Kalendář - Rozvrh dne	M	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- Samostatně zpracovává poznatky získané na školních exkurzích - Používá pojmy zámek, hrad, muzeum, skanzen, kulturní památka, přírodní památka - Uvede příklady chráněných památek v ČR a důvod jejich ochrany - Seznámí se s náplní některého z oborů prostřednictvím exkurze, výukového programu, chápe jeho význam - Aktivně využívá knihovnu jako zdroj informací	- Školní a třídní exkurze a vlastivědné výlety (muzea, hrady, zámky, galerie) - Pojem mezinárodně chráněná kulturní, přírodní památka, národní kulturní památka - Vědní obory zabývající se historií: archeolog, historik, archivář, restaurátor - Využívání školní knihovny, videotéky, obecní knihovny	VV, ČJ – sloh	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- Zná historii obce, popíše jednoduše okolnosti vzniku, vysvětlí prvky na znaku obce - Zná pověsti související s regionem	- Historie obce jako součásti mikroregionu - Vznik Jihlavy, založení Dlouhé Brtnice		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- Orientuje se v jednoduše nastíněných důležitých událostech naší historie - zná jména a význam některých osobností - Zařadí událost a osobnost na časovou osu	Vybrané kapitoly z historie vlasti a významné osobnosti ilustrující měnící se způsob života našich předků v různých obdobích: Slované, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Jiří z Poděbrad, Habsburkové, 1. republika, poválečný vývoj, současnost		

Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• Vyhledá v kalendáři státní svátky a významné dny • Seznámí se s důvody jejich slavení • Zná důvody slavení některých z nich	• 1. 1. 1993 • 5. 1945 • 5. 7. • 7. 1415 • 28. 9. • 28. 10. 1918 • 17. 11. 1989 • Den učitelů • Den matek • Velikonoce • Vánoce		
---	---	---	--	--

<i>Dopravní výchova</i>				
Vybere bezpečné místo pro pohyb na kole	• místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)	• plán		
Naplňuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty	• plánování trasy • výbava na cestu • cyklista v dopravních prostředcích • způsob jízdy ve skupině	• výlet		
Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty	• pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce • pravidla jízdy za snížené viditelnosti • základní pravidla bezpečné jízdy na silnici • pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených povětrnostních podmínek • technika jízdy • pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici • pravidla pro bezpečné překonání křižovatky • vztahy mezi účastníky silničního provozu	• dopravní hřiště		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: PŘÍRODOVĚDA			Ročník: 4. a 5.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Rozmanitost přírody				
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• Zná složení a vlastnosti vody, vzduchu, půdy • Rozliší běžně známé horniny a nerosty a zná jejich využití (žula, vápenec, pískovec, uhlí, ropa, sůl kamenná, rudy) • Chápe závislost živých přírodnin na prostředí vytvářeném neživými přírodninami • Zná význam zelených rostlin pro obnovu kyslíku v atmosféře • vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije a porovná je s problémy z jiných oblastí	• Neživé přírodniny (voda, vzduch, horniny, nerosty, půda) • Živé přírodniny (houby, rostliny, živočichové) • Vztah mezi živými a neživými přírodninami • Konzument • Základní podmínky života	herbář přírodovědná vycházka	EV/ 1 - 4
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Zná uspořádání sluneční soustavy, rozdíl mezi hvězdou a planetou, Slunce jako zdroj energie pro život na Zemi • Popíše pohyby Země a Měsíce a časové jednotky z nich odvozené (den, měsíc, rok), vysvětlí střídání ročních období v naší zeměpisné šířce • Jednoduše demonstroe působení gravitační síly • Zná důležité mezníky ve výzkumu vesmíru	• Sluneční soustava (Slunce, planety, měsíce) • Pohyby Země a Měsíce • Gravitace • Výzkum vesmíru • (lety do vesmíru, na Měsíc, výzkum planet, význam družic)		

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• Rozlišuje základní zeměpisné pásy, jejich umístění, rozdílné podnebí a životní podmínky v nich, zařadí běžně známá exotická zvířata do zeměpisného pásu a kontinentu • Orientuje se v životních podmínkách známých ekosystémů – topický prales, africká savana, oceán • Popíše jednoduše ekosystém ze svého okolí a organizmy v něm (les, louka, rybník) • Vyhledá příklad narušení funkce ekosystému zničením určitého druhu v něm, uvede příklad narušení vztahů v ekosystému • hledá souvislosti mezi výskytem určitých druhů a prostředím v dané lokalitě	• Zeměpisné pásy • Pojmy: polární, mírný, tropický, rovník, obratník, polární kruh, podnebí • Ekosystémy, biotopy, potravní řetězec	klíče k určování rostlin a živočichů – seznámení přírodovědná vycházka	Environmentální výchova/TO: <u>Ekosystémy</u> – vycházky s pozorováním některých ekosystémů vyskytujících se v obci a okolí, tvorba atlasu ekosystémů.
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy	• Zná běžně rozšířené druhy v okolí • Zařadí jedince do skupiny podle společných znaků, popíše jeho tělo a způsob života • K zařazení a pojmenování využívá atlasy, encyklopedie a jednoduché klíče	• Houby (typ hřib, muchomůrka) • Rostliny (byliny a dřeviny, semenné a výtrusné) • Živočichové (bezobratlí a obratlovci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • jednoduché třídění na známé skupiny, popis stavby těla, způsobu života, pozorování druhů nacházejících se v okolí • práce s atlasy a klíči		

zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• Chápe vliv lidí na životní prostředí, popíše ho • Zná nejvyužívanější suroviny, jejich původ • Seznámí se s alternativními zdroji energie, ekologickým zemědělstvím, posuzuje jejich výhody a nevýhody • Zajímá se o dění v ČR i ve světě, orientuje se v environmentálních problémech, ví o oblastech ohrožených přírodními katastrofami, zapojí se do nějaké formy pomoci v rámci školy, obce • Aktivně třídí odpad • poznává chráněné části přírody v regionu a zdůvodní jejich význam • navrhne řešení zadaného ekologického problému (doprava, odpady)	• Využívání přírodních zdrojů • Obnovitelné přírodní zdroje • Ekologické problémy současnosti • Udržitelný rozvoj • Přírodní katastrofy • terénní exkurze, beseda		Environmentální výchova TO – <u>Lidské aktivity a problémy</u> životního prostředí (proměna krajiny) problémové vyučování: čtení a práce s textem, text je zaměřen na aktivity člověka v blízkém okolí Environmentální výchova TO: <u>Vztah člověka a prostředí</u>- čtení a práce s textem, beseda, exkurze (alt. zdroje energie) Environmentální výchova TO: <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - čtení textu a práce s textem, simulační hra, Den Země
--	---	--	--	--

stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit	• Jak se zachovat při blížící se přírodní pohromě • Jak se zachovat, když jsem účasten přírodní pohromy • Sledování předpovědí počasí • Bezpečnostní opatření při blížící se přírodní pohromě	• Bouřka, úder blesku • Kroupy • Povodeň • Vichřice • Sněhová kalamita • Zemětřesení • Výbuch sopky • Tsunami • Pád meteoru	M promítání	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Naplánuje, provede, pozoruje, zaznamená a zhodnotí pokus, pozorování • Používá správné názvy veličin, názvy základních i odvozených jednotek a jejich značky • Provede měření vybraným měřidlem, zaznamená výsledky	• Rozbor půdy • Rozpustnost látek • Klíčení semen • Skupenství vody • Práce s mikroskopem • Měření veličin – hmotnost, délka, objem, obsah, čas, teplota	M pokusy	
Člověk a jeho zdraví				
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	• Pozná části lidského těla • Vysvětlí funkci některých orgánových soustav (trávicí, dýchací, nervová, vylučovací, oběhová, rozmnožovací) • Zná některé vlivy ohrožující fungování lidského těla, vysvětlí je • Rozlišuje běžné nemoci a úrazy, dovede s před nimi bránit	• Lidské tělo, názvy částí, kůže, kostra, svalstvo, jednotlivé orgánové soustavy • Vlivy ohrožující jednotlivé soustavy, části těla (nadváha, drogy, neléčené nemoci, stres) • Běžné nemoci, úrazy - prevence	ČJ – informace, sdělovací prostředky, tisk	OSV/1 EV/3
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození	• Zná způsob vzniku nového jedince • Popíše přiměřeným způsobem průběh těhotenství a porod • Zná etapy lidského života a jejich hlavní znaky	• Vznik života (mužské a ženské pohlavní orgány, pohlavní styk, spermie, vajíčko, oplodnění) • Těhotenství a porod (zárodek, plod) • Novorozenec, kojeneček, batole, dětský věk, dospívání, dospělost, stáří		

účelně plánuje svůj čas pro učení práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• Chápe nutnost zapojit se do společných činností • Přebírá odpovědnost za svůj podíl práce • Umí si rozvrhnout činnost během dne, týdne, zaznamenává si, co má udělat, orientuje se v poznámkách (diář) • Umí odpočívat (aktivně, pasivně), ví, který druh odpočinku mu vyhovuje	• Dělbá práce, povinnosti ve skupině (třída, rodina) • Denní režim, týdenní režim • Diář • Relaxace	modelové hry	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• Na modelových situacích se učí zvládat mimořádné události ohrožující stav	• Úraz • Nehoda • Ohrožení jinou osobou • Živelná katastrofa • Dopravní nehoda		
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• odmítne nabízené cigarety, alkohol i látky neznámého původu a účinku • ví i o dalších závislostech a uvědomuje si jejich nebezpečí	• Drogové závislosti (drogy, kouření, alkohol, léky) • Závislost na počítačových hrách, hracích automatech		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• Rozlišuje potraviny zdravé prospěšné a nezdravé, navrhne jídelníček • Dodržuje pitný režim • Zná vliv některých vitamínů a minerálů na zdraví • Uvědomuje si vliv fyzické aktivity na zdraví – sportuje, cvičí • Dodržuje základní hygienické návyky • Dodržuje zásady duševní hygieny ve svém denním režimu • Uplatňuje pravidla bezpečnosti v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	• Zdravý životní styl • Osobní hygiena • Duševní hygiena • Bezpečnost v silničním provozu		Osobnostní asociální výchova TO: <u>psychohygiena</u> – tvorba denního, týdenního režimu podle zásad zdravého životního stylu

rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Vhodně reaguje v případě úrazu • Ošetří drobné poranění • Seznámí se s použitím běžného zdravotnického materiálu • Zná telefonní čísla záchranné služby a další, je schopen přivolat pomoc, formulovat požadavek • Zajistí pomoc dospělé osoby, lékaře • V případě potřeby komunikuje s lékařem o problému	• Odřenina, řezná rána, zhmožděnina, náplast, obvaz, obklad • Důležitá telefonní čísla (155, 158, 150, 112)	ČJ dramatizace	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty	• Popíše rozdíly mezi pohlavími (fyzické, duševní) • Rozumí projevům pohlavního dospívání (menstruace, erekce) • Zná nebezpečí pohlavně přenosných nemocí a způsob ochrany před nimi (AIDS, prezervativ) • Seznámí se s nebezpečím pohlavně přenosných nemocí a ochranou před nimi (AIDS, prezervativ, pohlavní zdrženlivost) • Seznámí se s nebezpečím hrozcím dětem od lidí se sexuální úchylkou (pedofile, sadismus), učí se na modelových situacích vyhnout se nebezpečí kontaktu	• Rozdíly mezi pohlavími • Pohlavní dospělost, právní dospělost • Sexuálně přenosné choroby • Antikoncepce • Sexuální úchylky	spolupráce s rodinou	
<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
Charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému	• Integrovaný záchranný systém	• Hasiči, policie ČR, rychlá záchranná služba • Prevence vzniku požárů		
Pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc.	• Rizika při setkávání se se známými i neznámými osobami (základní pojmy) • Nebezpečí internetu • Přivolání pomoci, nahlášení události	• Praktický nácvik • PC		

4.7. Hudební výchova

4.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vede žáka k lepšímu porozumění a aktivnímu vnímání a realizace hudby prostřednictvím těchto činností: vokálních (zpěv), instrumentálních (hra na rytmické nástroje či melodické n.), hudebně pohybových a percepčních. Ve vokálních činnostech jde o rozvoj a kultivaci jeho pěveckého i mluvního projevu, upevnění správných pěveckých i mluvních návyků. Dle svých možností rozšiřuje žák svůj hlasový rozsah. V činnostech instrumentálních jde o hru na hudební nástroj či jednoduchý rytmický nástroj a jejich praktické využití při interpretaci písně či skladby. Při hudebně pohybových činnostech žák rozvíjí svůj cit pro hudbu, a to ztvárněním jejího charakteru pohybem (gesta, tanec). Při poslechových činnostech žák vnímá hudbu a analyzuje ji z hlediska žánrového, stylového i citového. Cílem výuky tohoto předmětu je pociťovat a zažívat radost z hudby a poznávat její hloubku vlastním prožitkem.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na tyto 4 základní okruhy činností:

vokální činnosti – dovednost správného dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus, zpěv jednohlasý a dvojhlasý, intonace durová a mollová, jednoduchý grafický záznam.

instrumentální činnosti – hra na jednoduché rytmické či melodické nástroje, rytmizace, hudební improvizace.

hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod hudby, pohybové vyjádření hudby.

poslechové činnosti – hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, dynamika, hudební styly a žánry, hudební formy, interpretace hudby, citové prožívání.

Časové vymezení:

Hudební výchova se vyučuje v 1. -5. ročníku s časovou dotací 5 hodin.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení:

Výuka je organizována ve kmenové třídě, kde jsou zajištěny učební pomůcky a nástroje pro realizaci tohoto předmětu. Žáci využívají k výuce spoustu zajímavých rytmických nástrojů, Orffův instrumentář, elektronické klávesy, klavír, kytaru. Výuka může probíhat ve 45 minutových hodinách či v delším časovém bloku (hudební projekty, školní projekty), v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky předmětu patří i návštěvy hudebních koncertů, muzeí, výstav, besed.

Znalosti a dovednosti z předmětu využívají v dalších předmětech: Anglický a Český jazyk a dále na různých společenských akcích školy i obce. Žáci mají možnost tyto znalosti využít i ve sboru (sborový zpěv), který na škole funguje v rámci zájmové činnosti.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova, ve 4. a 5. ročníku jsou realizována tato PT:
Průřezová témata jsou realizována **integrací** do vyučovacího předmětu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – 1. – 5. ročník – Cestujeme s písničkou po Evropě a světě - poznávání života dětí a lidí v jiných zemích, jejich kulturních zájmů a hudebních projevů. Žáci vyhledáváním informací o zemích v Evropě (Polsko, Francie, VB, Polsko, Německo, Itálie) se s nimi blíže seznamují, poznávají jejich tradice, zvyky a také s hudebními projevy, národní písně, vánoční písněmi, poslouchají skladby autentické či skladby jejich hudebních autorů. Písně posléze interpretují.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	• využíváme metod herních aktivit, zajímavých hudebních nápadů, improvizací a motivačních prvků • zařazujeme takové činnosti, kterými si žák osvojuje základních pěvecké a instrumentální dovednosti • umožňujeme žákům realizovat vlastní hudební nápady, experimentovat
Kompetence komunikativní	• využíváme prvků dramatické výchovy, důraz klademe na prožitkové hudební vyjadřování • zařazujeme používání jednoduché hudební symboliky • různými formami (koncert, beseda, exkurze) seznamujeme žáky s různými hudebními projevy
Kompetence občanská	• podporujeme žáky v účasti v různých hudebních soutěžích (pěvecké soutěže) • podporujeme a oceňujeme účast žáků na různých hudebních vystoupeních školy (prezentace školy)
Kompetence pracovní	• používáme různé hudební pomůcky a modely pomáhající tvořivé a aktivnímu učení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: H U D E B N Í V Ý C H O V A			Ročník: 1	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Vokální činnosti</i>				
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- pěvecké dovednosti: správně dýchá, vyslovuje, nasazuje a tvoří tón - snaží se o dynamicky odlišený zpěv - zazpívá píseň se vzestupnou a sestupnou melodií - dodržuje hlasovou hygienu, snaží se o rozšiřování hlasového rozsahu	- rovně sedět, rovně stát - otvírání úst, zpěv polohlasem - vytváření hlavového tónu (ku-ku) - reprodukce 2 – 3 tónových motivů rozsahu d1 – h1	ČJ – výslovnost TV - dýchání	
<i>Instrumentální činnosti</i>				
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	reprodukuje motivy a témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře;	- ozvěna tleskáním - ozvěna hrou na dřívka		OSV/1 – osobnostní rozvoj
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	zazpívá písně v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu přiměřeně věku	- tóny dlouhé a krátké - rytmus písně (pomalá, rychlá) - hra na ozvěnu tleskáním, recitací		OSV/2 – rozvoj kreativity
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>				
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybuje e v doprovodu znějící hudby - snaží se o pohybové vyjádření hudby a reaguje na změny v proudu znějící hudby	- pohyb podle hudby na místě vpřed i vzad - hra na tělo - pohybové vyjádření emocionálního zážitku z hudby	TV – pochody	OSV/2 – rozvoj kreativity

<i>Poslechové činnosti</i>				
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• rozlišuje kvalitu tónů – délku, sílu, barvu, výšku • rytmicky i melodicky zopakuje na xylofon jednoduchou figuru	• tóny vysoké a nízké • tóny dlouhé a krátké • melodie stoupá a klesá		OSV/1 – osobnostní rozvoj
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• rozpozná v proudu znějící hudby lidský hlas a hudební nástroj;	• barva tónu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: H U D E B N Í V Ý C H O V A			Ročník: 2	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Vokální činnosti</i>				
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasem	• pěvecké dovednosti: snaží se o správné dýchání, výslovnost, nasazení a tvorbu tónu, dynamicky odlišený zpěv • dodržuje hlasovou hygienu • rozšiřuje hlasový rozsah • udrží se se svou skupinou při kánonu	• rovně sedět, rovně stát, otvírání úst • pokračování ve vytváření hlavového tónu • reprodukce 2 – 3 tónových motivů v rozsahu d1 – c2 • vzestup a sestup po stupnici • první stupeň, opěrná píseň Má maměnka	ČJ – výslovnost TV - dýchání	OSV/1 – osobnostní rozvoj
<i>Instrumentální činnosti</i>				
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• reprodukuje motivy, témata a jednoduché skladbičky pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	• ozvěna tleskáním a dupáním • ozvěna hrou na dřívka • ozvěna hrou na bubínek		OSV/2 – rozvoj kreativity
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	• zapívá písně v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu přiměřeně věku	• zvuk, tón, nota, notová osnova • nota a pomlka čtvrtě a osminová • klíč G, 2/4 takt • hudební abeceda		OSV/2 – rozvoj kreativity
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>				
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• pohybem ruky naznačuje stoupavou a klesavou melodii • společně taktuje ve 2/4 taktu • pochoduje do rytmu • realizuje jednoduché taneční hry se zpěvem	• pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie, její ukončenosti • jednoduché taneční hry se zpěvem	TV – pochody	OSV/2 – rozvoj kreativity

<i>Poslechové činnosti</i>				
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• rozlišuje délku not (celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou) • rozpozná ukolébavku, pochod, lidovou a umělou píseň	• poslech lidových písní • poslech umělých písní • poslech ukolébavek		OSV/1 – osobnostní rozvoj
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• rozpozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	• poslech jednoduchých skladeb s hrou na klavír, housle a buben		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: H U D E B N Í V Ý C H O V A			Ročník: 3	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Vokální činnosti</i>				
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasem	• zdokonaluje pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorbu tónu, dynamicky odlišený zpěv) • dodržuje hlasovou hygienu • rozšiřuje hlasový rozsah • zazpívá písně v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu přiměřeně věku	• reprodukce 2 – 3 tónových motivů v rozsahu d1 – d2 • vzestup a sestup po stupnici • pátý stupeň, opěrná píseň To je zlaté posvícení • opakované tóny • volný nástup prvního a pátého stupně	ČJ – výslovnost TV - dýchání	OSV/1 – osobnostní rozvoj
<i>Instrumentální činnosti</i>				
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• reprodukuje motivy a témata, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	• ozvěna hrou na bubínek • ozvěna hrou na triangel • ozvěna hrou na melodický nástroj (dvoutaktí ze čtyř tónů: Halí, belí)		OSV/1 – osobnostní rozvoj
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	• rozlišuje ozvěnu, otázku a odpověď • ve zhudebnění říkadel rozlišuje stoupavou a klesavou melodii	• nota a pomlka půlová • 3/4 takt • stupnice C dur		OSV/2 – rozvoj kreativity
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>				
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• taktuje ve 3/4 taktu • zatancuje jednoduchý lidový tanec	• pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa a emocionálního zážitku z hudby • dvoudobá chůze a chůze v průpletu		OSV/2 – rozvoj kreativity

<i>Poslechové činnosti</i>				
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku	poslech jednoduchých skladeb		MV/4
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozpozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	- poslech jednoduchých skladeb s hrou na trubku a kytaru - poslech jednoduché árie z opery nebo operety		MV/4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: H U D E B N Í V Ý C H O V A			Ročník: 4	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Vokální činnosti</i>				
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- snaží se zazpívat dvojhlas - zazpívá kánon, lidová dvojhlas	- hudební hry (otázka – odpověď) - nádech - opěrná píseň 3. stupně: Maličká su - tónický trojzvuk - tónický trojzvuk od daného tónu - vrchní tón z tercie	ČJ – výslovnost TV - dýchání	OSV/1 – osobnostní rozvoj
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- grafický záznam vokální hudby – čte a zapisuje rytmické schéma písně, orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie - snaží se o její reprodukci	- nota a pomlka celá, 4/4 takt - repetice - tečka u noty půlové - dynamika – mf, pp		OSV/2 – rozvoj kreativity
<i>Instrumentální činnosti</i>				
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	zkouší tvořit na jednoduchých hudebních nástrojích z Orffova instrumentáře jednoduché přede hry a dohry s využitím tónového materiálu písně	- tónický trojzvuk - stoupavá a klesavá melodie		

<i>Hudebně pohybové činnosti</i>				
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- doprovází i přede hru, mezihru a dohru - složí jednoduchou přede hru a dohru	rytmická i melodická přede hra na jednoduché nástroje	TV – pohybové dovednosti	OSV/2 – rozvoj kreativity
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- orientuje se v prostoru - spontánně vyjadřuje pohybem hudbu - využívá tenčení kroky	- takuje ve 4/4 taktu - krok sun krok - pohybové improvizace	TV – pohybové dovednosti	OSV/2 – rozvoj kreativity
<i>Poslechové činnosti</i>				
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná hudební formu „a – b“ a její podoby	poslech a rozbor lidové písně a lidových skladeb		MV/4 - multikultura
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny	- upozorní v proudu znějící hudby na rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - takuje v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	současné hudby		OSV/1 – rozvoj smyslového vnímání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: H U D E B N Í V Ý C H O V A			Ročník: 5	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Vokální činnosti</i>				
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• dbá o hlasovou hygienu, rozšiřuje svůj hlasový rozsah • intonuje v přiměřeném rozsahu (A – C2) • intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko-melodický motiv (dur i moll) • intonuje podle notového zápisu • zkouší jednoduchý lidový dvojhlas • zvládá rytmický kánon • zpívá písně ve 2/4 , 3/4, 4/4 rytmu • sleduje a orientuje se podle notového zápisu (stoupavá a klesavá melodie, refrén, pořadí slok)	• rozezpívávací cvičení – dur, moll • písně lidové, dětské umělé písničky – durové i mollové, koledy, lidové písně a koledy různých národů • rytmicko-melodické kánony • intonace – Ovčáci – C1 – C2 s oporou c-e-g • lidové dvojhlas (zpěv v terciích, halekačky apod.) • notový zápis písní	ČAS – mapa Evropy, historie prvky dramatické výchovy	OSV/1 – osobnostní rozvoj
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• vymyslí jednoduchý pohyb ke skladbě, písni • jednoduše doprovodí na rytmické nástroje (melodický n.) jednoduchou melodii či píseň • zazpívá jednoduchou melodii či píseň dle jednoduchého notového zápisu s oporou melodického nástroje	• pohybová improvizace • Orffovy nástroje příp. jiné rytmické, melodické nástroje (zobcová flétna) • orientace v notovém zápisu		

<i>Instrumentální činnosti</i>				
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• používá jednoduché rytmické nástroje • vymýšlí a hledá v okolí zajímavé rytmické nástroje • doprovází písně či jednoduché melodie na rytmické nástroje (T-D-S) • doprovází píseň či melodii melodickým nástrojem (pouze v případě dovednosti hry na tento nástroj – flétna, klavír)	• Orffův instrumentář • ostatní zajímavé rytmické nástroje • hra na melodický nástroj		
<i>Hudebně pohybové činnosti</i>				
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• doprovází i přede hru, mezihru a dohru • složí jednoduchou přede hru a dohru	• rytmická i melodická přede hra na jednoduché nástroje	TV – pohybové dovednosti	OSV/2 – rozvoj kreativity
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• zatancuje jednoduchý tanec • vymyslí jednoduchou pohybovou improvizaci	• mazurka, polkový a valčíkový krok • pohybová improvizace	TV – pohybové ztvárnění tance	

<i>Poslechové činnosti</i>				
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná prakticky jednoduchou písňovou formu: a-b, a-b-a - pozná koncert pro sólový hudební nástroj - pozná a popíše rozdíly mezi operou a muzikálem	- písně – forma malá písňová, notový zápis, poslech i interpretace - nástrojový koncert - opera, muzikál (forma dramatizace situací, příhod)		MV/4 - multikultura
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- pozná a určí tempo skladby, dynamické změny - pozná opakující se melodické a rytmické motivy ve skladbě - určí nálady skladby, dokáže mluvit o pocitech, dojmech z hudby, hledá skryté významy a analogie v hudbě - vnímá a vyjádří různými způsoby estetické a přírodní hodnoty - rozezná hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální	jednoduchá terminologie: rychle, pomalu, zesilování, zeslabování, silně, slabě, hudební barva		OSV/1 – rozvoj smyslového vnímání

4.8. Výtvarná výchova

4.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vede žáky k tvořivému vnímání a chápání skutečnosti, dále k užívání výrazových prostředků a jazyka výtvarného umění. Zdůrazněním tvořivého přístupu v tomto předmětu umožňuje žákům uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky, fantazii, intuici, představivost, myšlení, citění i invenci. Práce žáků vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Cílem výuky tohoto předmětu je vybavit žáka různorodými prostředky pro vyjadřování vlastních prožitků, myšlenek, představ a vjemů, pocitů atd. tak, aby mohl při zacházení s nimi prožívat radost z objevování a vlastní tvorby...“.

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je sleduje tři základních oblasti:

- **rozvíjení smyslové citlivosti** – činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
- **uplatňování subjektivity** – činnosti vedoucí žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- **ověřování komunikačních účinků** – činnosti umožňující žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje ve všech ročnících. V 1., 2. a 3. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, ve 4. + 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	2	2

Organizační vymezení:

Předmět je vyučován v kmenové učebně. Dovednosti a znalosti tohoto předmětu jsou velmi často využívány i v ostatních předmětech (Český jazyk – literární výchova, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Anglický jazyk). Výuka může probíhat ve 45 minutových hodinách či v delších časových blocích, v případě potřeby je možné délku vyučovací hodiny upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržением týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.

Do výuky předmětu patří i návštěvy výstav, výtvarných vzdělávacích pořadů, besed s výtvarníky a ilustrátory, apod.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova jsou realizována PT **Osobnostní a sociální výchova**.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj – **Kreativita** – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích, 1. – 5. ročník

Osobnostní rozvoj – **Kreativita** – Takhle si mě pamatujte – tvorba svého pamětního keramického kachle – 5. ročník

Osobnostní rozvoj – **Rozvoj schopností poznávání** – návrh, zpracování a instalace objektu působícího na určitý lidský smysl – 4. – 5. ročník

Osobnostní rozvoj – **Kreativita** – netradičně zpracovaný námět, použití netradiční techniky – 4. – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k řešení problémů	- oceňujeme originální přístupy v řešení výtvarných úkolů a problémů, vícero způsobů řešení, kreativitu, originalitu, fantazii - zařazujeme úkoly typu zajímavých výtvarných hříček, záhad, nápadů (landart, bodyart apod.)
Kompetence komunikativní	- zařazujeme používání jednoduché výtvarné symboliky - využíváme vlastní tvorby žáků jako prostředek komunikace k vyjádření vlastních pocitů, nálad, postojů, myšlenek - podněcujeme žáky k využívání vlastní tvorby k vzájemné komunikaci - podporujeme výtvarné vyjadřování žáků jako prostředek pro vzájemnou komunikaci

Kompetence občanská	• podporujeme žáky v účasti v různých výtvarných soutěžích • oceňujeme vlastní podíl žáků na výtvarném zpracování a upravení společných prostor (výzdoba školy, obecních prostranství a objektů, slavnostní a příležitostné výzdoby) • podporujeme žáky k výtvarnému vyjádření a zpracování i mimovýtvarných školních i mimoškolních projektů (Den Země, Škola pro udržitelný život apod.)
Kompetence pracovní	• používáme různé výtvarné pomůcky a nové techniky k tvořivému, aktuálnímu a aktivnímu učení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: V Ý T V A R N Á V Ý C H O V A			Ročník: 1., 2. a 3.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků</i>				
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- při vlastních výtvarných činnostech si osvojí termíny linie, tvar, barva, objem, objekt, a užívá je - zvládá manipulaci s výtvarným náčiním a materiálem a rozlišuje ho - užívá pojmy označující jednodušší výtvarné postupy: kresba, malba, koláž, vystřihovánka, frotáž, keramika aj. a rozlišuje je - zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálu k těmto postupům	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvar, barva, objem, objekt - linie – kresba, malba, rytí - vedení linie, zobrazování jednoduchých tvarů a předmětů, linie v dekoru - barva – studená, teplá, světlá, tmavá, základní, podvojná - hry s barvou, míchání, zapouštění, kontrast - výtvarný materiál a náčiní: pastely (voskové, olejové, suché), barvy vodové a temperové, typy štětců, tuš a dřívko, nůžky, modelovací hmota, keramická hlína, lepidlo, klovatina, sešívačka, děrovačka - rozdíl: malba x kresba – ilustrace v dětské literatuře	HV – grafický záznam zvuku, hudební barevnost – hledání barev slyšené hudby ČJ – doplnění výtvarné práce textem Mat – skládání obrázků z geometrických tvarů, výtvarné práce prováděné rýsováním, kreslením, malováním do čtvercové sítě	Osobností a soc. výchova - TO: <u>Kreativita</u> – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích.

v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• v závislosti na zobrazovaném se učí zvolit vhodný formát, velikost papíru • zobrazované vhodně umístí, zvolí odpovídající velikost • více zobrazovaných prvků vhodně seskupí vzhledem k jejich tvaru, velikosti, barvám • seznámí se symboly svátků, tradičními dekoracemi • podílí se na výzdobě školy v období svátků a účastní se aktivně akcí, které škola pořádá	• formát, kompozice • malba, kresba, koláž, vystřihovánky, vosková rezerváž, kolorovaná kresba • prostorové vytváření: slepování krabiček, spojování plastových lahví, přírodnin, land-art • české zvyky a tradice: Vánoce, Velikonoce – výroba dekorací, přání, dárků z papíru, keramiky, drobného materiálu (kraslice, betlém apod.)		
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	• vyjádří linií svoje (i jiné než zrakové) vjemy vizuálně obrazným vyjádřením • nachází souvislosti mezi smyslovými vjemy a vlastním vyjádřením • postihne různou intenzitu vjemu	• vizuálně obrazná vyjádření pohybu (lidské tělo, zvíře, stroj), zvuku (skladby různého rytmu, tempa, dynamiky), vůně a pach (jemné, intenzivní), chuti (sladké, hořké atd.), hmatových vjemů (drsné, chladné atd.) volně zvoleným postupem • kresba, malba, rytí, asambláž, kombinované techniky, textil • symbolika barev, velikost objektů, síla linie, ostrost tvarů, textura materiálu v závislosti na intenzitě vjemu		

interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	• přiřadí správně díla k pojmům: malba, kresba, socha, sousoší, portrét, architektura, koláž, fotografie, ilustrace, asambláž, komiks • vyjádří jednoduše svoje dojmy z výtvarného díla, diskutuje o nich • přiřadí i vytvoří ilustraci k textu přiměřené náročnosti na základě výběru hlavních motivů • vypráví podle ilustrace příběh, vypráví příběh podle sledu ilustrací • odhaduje význam symbolů a značek • poznává symboliku barev a řeč znaků na znacích obcí v okolí, na erbech • vytvoří vlastní erb a vysvětlí zvolené symboly	• seznamování s druhy výtvarných vyjádření na výstavách, projekcích • ilustrace, různé techniky, komiks • symboly a značky (dopravní, v budovách aj.) • erby, znaky obcí		
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• vyjádří jednoduchým výtvarným postupem náladu a odhaduje náladu z jednoduchého VOV • vyjádří svoji osobnost výběrem prvků koláže, odhaduje posouzením prvků v cizí práci jejího autora	• vyjádření vlastní nálady VOV pomocí linií a barev: hra se smajlíky (kresba vyjadřující náladu polohou a tvarem částí obličeje), abstraktní malba vyjadřující náladu pomocí barev • vyjádření vlastní osobnosti: koláž		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: V Ý T V A R N Á V Ý C H O V A			Ročník: 4. a 5.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků</i>				
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- Rozlišuje a užívá pojmy přiměřené věku související s používanými výtvarnými postupy - Nabyté vědomosti aktivně využívá při tvorbě	- Barva – základní, podvojná, doplňková, kontrast barev (abstraktní barevné kompozice) - Objem – světlo a stín (vnímání vlivu světla na plastičnost předmětů – malba nádoby, ovoce) - Proporce – jednoduché poměrování (zachycení tvarově různých jednoduchých předmětů kresbou)	HV – grafické zaznamenání zvuku hledání barev pro hudbu ČJ – doplnění výtvarné práce textem Mat – rýsované výtvarné práce, skládanky – Kolumbovo vejce, Kouzelný kruh	Osobností a soc. výchova - TO: <u>Kreativita</u> – volba námětu, formátu a techniky při některých pracích.
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- Pracuje v ploše s barevnými plochami a liniemi a vnímá působení jejich uspořádání na celek - Vytváří objekty přiměřené věku přidáváním i odebíráním modelovací hmoty - Vyrobí textilní šitou hračku	- Plocha – uspořádání prvků, barev a linií v ploše, střídání, rytmus (dekor – tisky, konzerváže, šití na papír) - Proporce – lidská tvář, lidské tělo (malba, kresba), kompozice více předmětů různé velikosti (vystřihování a lepení, malby, kresba) - Modelování z modelovací hmoty a hlíny přidáváním i odebíráním (dekorační předměty, figurky zvířat, kachle s dekorem) - Textilní hračka – celek a detaily, kontrastní materiál		

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností a na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	• Učí se na výjevech z vlastního života zobrazovat lidské figury v pohybu a v určitém prostředí s přihlédnutím k dodržování proporcionality a některých prvků perspektivy • Rozlišuje a vytváří tradiční dekorace doprovázející oslavy Vánoc a Velikonoc • Podílí se na výzdobě školy a aktivně se účastní akcí školy pořádaných k těmto svátkům • Vytvoří přání, pozvánku či plakát k akci školy, použije vhodný typ a velikost písma i jeho uspořádání ve zvoleném formátu	• „Obrázky ze života“ – zachycení situací z běžného života: figury a pozadí, figury v pohybu, proporce, perspektiva (kresba, malba) • České svátky – tradiční dekorace, výrobky (papír, drobný materiál, keramika) • Pozvánky, přání, plakáty: písmo v ploše, velikost a barva v závislosti na důležitosti sdělení, formát	ČJ	Osobnostní a sociální výchova - TO: <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – návrh, zpracování a instalace objektu působícího na určitý lidský smysl.
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• Osobitě vizuálně ztvární různé smyslové vjemy • Vytvoří objekt vnímatelný hmatem či sluchem	• Vyjádření různých smyslových vjemů volnou technikou • Objekt vytvořený z různých materiálů odlišitelných hmatem či vydávajících různé zvuky při manipulaci		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	• Jako kontrast k realistickému vyjádření zobrazovaného volí pro vyjádření svého osobitého přístupu postupy s prvky abstrakce a stylizace • Porovná realistické a stylizované ztvárnění téhož, vysvětlí svůj stylizovaný přístup	• „Jak to vidím já“ - prvky stylizace, abstrakce: volná technika (kresba, malba, konzerváž, koláž, kombinované techniky, objekty z přírodnin, kartonu) • Srovnání realistického a stylizovaného ztvárnění – dvě vyjádření téhož námětu (figura, strom, zvíře apod.)		Osobnostní a sociální výchova TO: <u>Kreativita</u> - netradičně zpracovat námět, použít netradiční techniku.

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného pojmenování a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• Seznámí se s významnými díly některých uměleckých slohů a s jejich autory • Vyjadřuje své dojmy z děl • Inspiruje se různými styly pro vlastní tvorbu • Seznámí se s výtvarným uměním jiných etnik a inspiruje se jím, hledá rozdílné a shodné rysy	• České i světové výtvarné umění, významná díla, umělci, styly • Hry se styly – „Tvořím jako...“: Nápodoba stylů (pointilismus, kubismus, fauvismus aj.) • Výtvarné umění jiných etnik – návštěva muzea (Náprstkovo) – vytváření ozdob a dekoračních předmětů inspirovaných tvorbou cizích etnik (keramika, práce s drobným přírodním materiálem)		
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• vyjádří výtvarnými prostředky svoji osobnost, osobnost známé osoby a určuje osobnostní rysy jiných podle jejich ztvárnění • vyjádří výtvarnými prostředky svoji náladu • vytvoří keramický kachel, který obsahuje atributy charakterizující autora	• „Co vám řekne autoportrét, portrét“ – volnou technikou zpracovaný portrét, autoportrét vyjadřující pomocí zvolených prostředků povahu (expresivní funkce barev, linií, materiálu) • „Jakou mám dnes náladu“ – volná technika • „Takhle si mě pamatujte“ – keramický kachel se jménem a atributy autora, který zůstává ve škole po odchodu žáka (keramická hlína, reliéf)		

4.9. Tělesná výchova

4.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je předmět, který směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, dále pak konkrétních pohybových činností a k poznávání vlastní tělesné zdatnosti. Jde v něm o pohybové vzdělávání, které postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Rozvíjí a podporuje zdraví žáka a ochranu jeho života. Za velmi důležitý úkol tohoto předmětu považujeme prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, radost z pohybové činnosti, uspokojování pohybových potřeb i zájmů žáků. V tomto předmětu jsou využívány prvky Zdravotní TV.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu se člení na tyto okruhy:

- **činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, hygiena, bezpečnosti při pohybových činnostech
- **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné cviky, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení
- **činnosti podporující pohybové učení** – komunikace a organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla her, soutěží, měření konkrétních výkonů, v nichž se dovednosti projevují, zdroje informací o pohybových činnostech

Časové vymezení:

Tělesná výchova se vyučuje v každém ročníku, a to s časovou dotací 2 hodiny týdně.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	2	2	2	2	2

Organizační vymezení:

Pro TV se využívá druhá třída - herna, dále obecní hřiště i školní hřiště. Žáci při cvičení využívají různé náčiní i další pomůcky na TV, která se nacházejí v prostoru nářadovny u školní tělocvičny. Tyto pomůcky jsou obměňovány a dokupovány. Pro hodiny TV i pro turistiku a pobyt v přírodě využíváme okolní přírodní prostředí (les, travnaté a přírodní povrchy). Pravidelně využíváme služeb plavecké školy. Každý žák projde doporučeným plaveckým výcvikem. V době plaveckého výcviku výuka TV ve škole neprobíhá. Pokud se vyučovací hodiny pro TV nekryjí s hodinami plaveckého výcviku, vyučují se namísto TV ty předměty, které se kvůli plaveckému výcviku nevyučují. Výuka probíhá ve dvouhodinovém bloku či ve dvou 45 minutových lekcích.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu nejsou realizována žádná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence občanská	• podporujeme žáky v účasti ve sportovních přehlídkách i soutěžích (úroveň školní, příp. na stejných typech škol)
Kompetence komunikativní	• zařazujeme a podporujeme sportovní hry, které se zakládají na týmové komunikaci a spolupráci
Kompetence sociální a personální	• nabízíme dostatek sportovních a pohybových aktivit a činností, které vyžadují spolupráci a vzájemnou pomoc
Kompetence k řešení problémů	• zařazujeme a nabízíme k řešení takové úkoly, které vyžadují propojení znalostí i z jiných vyučovacích předmětů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			Ročník: 1	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví				
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;	• ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • ví, že by měl aktivně cvičit 2-3 hodiny denně	• aktivně se účastní výuky • aktivně trávení volný čas • cvičí průpravná cvičení		OSV/1-3
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc • dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru a umýt se • zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	• aktivní příprava na výuku • aktivní účast ve výuce • trénink ošetření drobných poranění a přivolání pomoci • trénuje samostatné převlékání do cvičebního úboru a mytí se • učí se základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	PRV	MV/2
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;	• základy gymnastiky - zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní; - umí kotoul, (prosté skoky snožmo z trampolínky) a zvládá základy gymnastického odrazu • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání; - zvládá 1-2 tanečky založené na taneční	• průpravná cvičení pro akrobacii • kotoul vpřed • rychlý běh vpřed i vzad • běh hladký • běh a překonávání jednoduché překážky • běh po vymezené dráze se změnami směru • běh spojený s odrazem jednož • běh na vytrvalost • cvičení s krátkým švihadlem • cvičení s dlouhým švihadlem • cvičení s (plnými) míči		

	chůzi a běhu • průpravné úpoly - zvládá se spolužáky jednoduché přetahy a přetlaky • základy atletiky - zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny; - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem; • turistika a pobyt v přírodě - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - umí se připravit na turistickou akci • plavání - dobrovolná základní plavecká výuka • lyžování, bruslení - lyžování se na naší škole nerealizuje; - bruslení: zná základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek	• cvičení s lavičkami • cvičení na žebřinách • cvičení s využitím bedny • základy rytmické gymnastiky • cvičí se spolužáky jednoduché přetahy a přetlaky • běh • skok daleký z místa • skok daleký skrčný • hod míčkem z místa • pohyb v terénu • překonávání terénních nerovností a překážek • drobné pohybové hry • dobrovolná základní plavecká výuka je realizována v Plavecké škole v Jihlavě • učí se základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek		
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;	• pohybové hry - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky; - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV; - umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné nářadí; • základy sportovních her - zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry; - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti;	• průpravné činnosti • přihrávka obouruč trčením • vrchní přihrávka jednoruč na místě • driblíng • vybíjená (se zjednodušenými pravidly) • fotbal (se zjednodušenými pravidly) • hod míčem do basketbalového koše		OSV/1-3

Činnosti podporující pohybové učení

reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele • průběžně si osvojuje základní tělocvičné názvosloví • snaží se jednat fair play	• pořadová cvičení • cvičí základní pojmy pořadových cvičení • průběžně si osvojuje základní tělocvičné názvosloví • snaží se jednat fair play		OSV/1-3
--	--	---	--	---------

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			Ročník: 2	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví				
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;	• ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • ví, že by měl aktivně cvičit 2-3 hodiny denně	• aktivně se účastní výuky • aktivně trávení volný čas • cvičí průpravná cvičení		OSV/1-3
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc • dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru a umýt se • zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	• aktivní příprava na výuku • aktivní účast ve výuce • trénink ošetření drobných poranění a přivolání pomoci • trénuje samostatné převlékání do cvičebního úboru a mytí se • učí se základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	PRV	MV/2
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;	• základy gymnastiky - zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní; - umí kotoul, (prosté skoky snožmo z trampolínky) a zvládá základy gymnastického odrazu • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání; - zvládá 1-2 tanečky založené na taneční	• průpravná cvičení pro akrobacii • kotoul vpřed • rychlý běh vpřed i vzad • běh hladký • běh a překonávání jednoduché překážky • běh po vymezené dráze se změnami směru • běh spojený s odrazem jednož • běh na vytrvalost • cvičení s krátkým švihadlem • cvičení s dlouhým švihadlem • cvičení s (plnými) míči		

	chůzi a běhu • průpravné úpoly - zvládá se spolužáky jednoduché přetahy a přetlaky • základy atletiky - zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny; - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem; • turistika a pobyt v přírodě - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - umí se připravit na turistickou akci • plavání - dobrovolná základní plavecká výuka • lyžování, bruslení - lyžování se na naší škole nerealizuje; - bruslení: zná základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek	• cvičení s lavičkami • cvičení na žebřinách • cvičení s využitím bedny • základy rytmické gymnastiky • cvičí se spolužáky jednoduché přetahy a přetlaky • běh • skok daleký z místa • skok daleký skrčný • hod míčkem z místa • pohyb v terénu • překonávání terénních nerovností a překážek • drobné pohybové hry • dobrovolná základní plavecká výuka je realizována v Plavecké škole v Jihlavě • učí se základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek		
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;	• pohybové hry - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky; - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV; - umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné nářadí; • základy sportovních her - zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry; - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti;	• průpravné činnosti • přihrávka obouruč trčením • vrchní přihrávka jednoruč na místě • driblíng • vybíjená (se zjednodušenými pravidly) • fotbal (se zjednodušenými pravidly) • hod míčem do basketbalového koše		OSV/1-3

Činnosti podporující pohybové učení

reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele • průběžně si osvojuje základní tělocvičné názvosloví • snaží se jednat fair play	• pořadová cvičení • cvičí základní pojmy pořadových cvičení • průběžně si osvojuje základní tělocvičné názvosloví • snaží se jednat fair play		OSV/1-3
--	--	---	--	---------

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			Ročník: 3	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví				
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;	• ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • ví, že by měl aktivně cvičit 2-3 hodiny denně	• aktivně se účastní výuky • aktivně trávení volný čas • cvičí průpravná cvičení		OSV/1-3
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc • zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	• aktivní příprava na výuku • aktivní účast ve výuce • trénink ošetření drobných poranění a přivolání pomoci • učí se základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	PRV	MV/2
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;	• základy gymnastiky - zvládá základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní; - umí kotoul vpřed a vzad a stoj na rukách - umí skrčku přes švédskou bednu odpovídající výšky; • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zná zásady způsoby rozvoje kondičních cvičení; - zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy;	• průpravná cvičení pro akrobacii • kotoul vpřed • rychlý běh vpřed i vzad • běh hladký • běh a překonávání jednoduché překážky • běh po vymezené dráze se změnami směru • běh spojený s odrazem jednož • běh na vytrvalost • cvičení s krátkým švihadlem • cvičení s dlouhým švihadlem • cvičení s (plnými) míči • cvičení s lavičkami • cvičení na žebřinách		

	• průpravné úpoly - cvičí se spolužáky přetahy a přetlaky • základy atletiky - zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny; - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem; - zvládá základní techniku skoku do výšky; - umí vydat povely pro start; - umí změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách; • turistika a pobyt v přírodě - ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná víkendová a prázdninová činnost; - umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou pochodovou trasu, volit oblečení; - zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako chodec; - s pomocí učitele se dovede orientovat podle mapy; - umí se chovat ohleduplně k přírodě; - zvládá základy stavby a likvidace tábořiště; • plavání - povinná základní plavecká výuka • lyžování, bruslení - lyžování se na naší škole nerealizuje; - bruslení: zná základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek - zvládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy;	• cvičení s využitím bedny • základy rytmické gymnastiky • cvičí se spolužáky jednoduché přetahy a přetlaky • běh • skok daleký z místa • skok daleký skrčný • hod míčkem z místa • pohyb v terénu • překonávání terénních nerovností a překážek • drobné pohybové hry • dobrovolná základní plavecká výuka je realizována v Plavecké škole v Jihlavě • učí se základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek		
--	--	---	--	--

spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;	• pohybové hry - zná 5 – 10 pohybových her; - chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem; - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného; • základy sportovních her - zná základní pojmy osvojovaných činností; - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly; - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování; - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce zkouší je využít v utkáních podle zjednodušených pravidel;	• průpravné činnosti • hraní pohybových her • přihrávka obouruč trčením • přihrávka jednoruč trčením pravou (levou) • vrchní přihrávka jednoruč pravou (levou) • driblink • střelba na branku a na koš • střelba obouruč nad hlavou na koš • vybíjená (se zjednodušenými pravidly) • fotbal (se zjednodušenými pravidly) • volejbal a basketbal se zjednodušenými pravidly		OSV/1-3
Činnosti podporující pohybové učení				
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• ví, kde je možné získat informace o TV a sportu • umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim • umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele	• pořadová cvičení • základní pojmy pořadových cvičení (pozor, třído v řad nastoupit, rozchod, pochodem vchod, zastavit stát) • průběžně si osvojuje základní tělocvičné názvosloví • snaží se jednat fair play		OSV/1-3

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			Ročník: 4	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví				
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- chápe, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů a plic - uvědomuje si nutnost aktivně pohybovat alespoň dvě hodiny denně a snaží se o to - dovede prožívat cvičení a soustředit se na přesné a správné provedení pohybu - vytyčí a plní si své individuální cíle ve spolupráci s učitelem	cvičení průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá	HV	OSV/1-3 psychohygiena
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- komunikuje s ostatními spolužáky a domlouvá se na spolupráci - zná pravidla hygieny a bezpečnosti - adekvátně reaguje na úraz kamaráda - správně a bezpečně uloží používané nářadí	- komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost - pravidla hygieny a bezpečnosti, organizace - reakce na úraz kamaráda, bezpečnost při práci s náčiním a nářadím a jeho ukládání - beseda se zdravotní sestrou	PČ	MV/2
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- snaží se o správné držení těla - zná správný způsob zvedání zátěže - rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost - zlepšuje koordinaci pohybu	- pod vedením učitele - správné držení těla - správné zvedání zátěže - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti,		OSV -osobnostní rozvoj-

	• gymnastika zvládne kotoul vpřed s dopomocí -zvládne kotoul vzad s dopomocí -zvládne roznožku přes kozu s dopomocí - v rámci svých možností zvládá přeskok přes kozu - skrčku na náradí odpovídající výšky -zvládne přeskok přes švihadlo libovolným způsobem na výkon -vyšplhá o tyči • rytmika - uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládne jednoduché tance - dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod • atletika - zlepšuje svoje individuální cíle - zvládne organizaci při TV - dovede upravit doskočiště - připraví start běhu a vydá pokyny pro start • plavání - povinný základní plavecký výcvik • bruslení a lyžování - lyžování se na naší škole nerealizuje - bruslení: zná základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek - zvládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy;	koordinace pohybu • gymnastika - průpravná cvičení, cvičení s náčiním, cvičení na náradí - přeskoky přes švihadlo - akrobacie - přeskok přes kozu - roznožka s dopomocí - přeskok přes kozu – skrčka s dopomocí - náskok na bednu do dřepu - šplh o tyči • rytmika - kondiční cvičení s hudbou nebo s rytmickým doprovodem - estetické držení těla a základy estetického pohybu -nácvik jednoduchého tance -vyjádření pohybem rytmická a melodický doprovod • atletika - rychlý běh 60 m - vytrvalostní běh 300 m - skok do dálky - skok do výšky - hod míčkem • plavání - základní plavecký výcvik • bruslení a lyžování - učí se základy techniky pohybu na bruslích podle konkrétních přírodních podmínek; - učí se jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy;		kreativita -sociální rozvoj- kooperace a kompetice
--	---	--	--	--

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	• pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - pohybově vyjádří bytost, zvíře, tvar, náladu - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, nebo varianty známých her • sportovní hry - zvládá vzhledem ke svým předpokladům konkrétní hry se zjednodušenými pravidly - využívá získané dovednosti i v činnosti mimo školu - zaznamená výsledek utkání - uplatňuje zásady fair play ve hře - správně manipuluje s míčem, pálkou, hokejkou a jiným herním náčiním	• průpravné činnosti • hraní pohybových her - přehazovaná - vybíjená - fotbal - košíková	HV, M	OSV/1-3
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• cvičí podle předcvičujícího – napodobí pohyb, reaguje na pokyn, popis pohybu • opraví svůj nesprávně provedený pohyb, nebo spolužákův	• zraková kontrola pohybu (cvičení ve dvojicích) • reakce na pokyny		
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• reaguje na pokyny s použitím tělocvičného názvosloví • užívá některé pojmy aktivně • učí se vykonat cvik, předvést pohyb podle náčrtu, popisu	• názvosloví pro atletiky, gymnastiku, sportovní hry, typy cvičení (průpravné, kondiční, rytmické apod.), startovní povely, pořadové povely, polohy (těla, paží, dolních končetin), plavání • nákresy, popisy pohybů		OSV/1-3

<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>				
Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zná zásady fair play • dodržuje pravidla her a soutěží • rozpozná přestupky a adekvátně reaguje • respektuje slabší jedince a opačné pohlaví, snaží se být ohleduplný • zná olympijské hry - jejich poslání, ideály a symboly	• zásady fair play • pravidla her a soutěží • asertivní chování a slušné vystupování • ohleduplnost vůči opačnému pohlaví a slabším spolužákům • olympijské hry – poslání, ideály a symboly		OSV/1-3
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	• Podílí se na organizaci závodů, turnaje v rámci třídy, školy – zvládá losování, měření, zápisy, hodnocení • Vysvětlí pravidla hry, kritéria hodnocení • Předvede pohybovou aktivitu	• Hry, závody, soutěže • Pravidla, hodnocení • Zorganizuje, předvede hru, pohybovou aktivitu		OSV/1-3
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• Změří a zapíše výkon v disciplínách – hod, skok do dálky, běh • Pracuje se stopkami, pásmem, bodovací kartou • Porovná a zhodnotí počáteční a konečný výkon • Stanoví pořadí podle dosažených výsledků • Připraví místo pro měření, upraví ho pro další výkony (úprava doskočiště, příprava míčků apod.)	• Měření a zaznamenávání (hod míčkem, skok do dálky z místa, běh na krátkou vzdálenost, vytrvalostní běh • Stopky, pásmo • Stanovení pořadí • Příprava sportoviště		OSV/1-3
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	• Zúčastní se školní soutěže, závodů, turnaje • Zúčastní se meziškolní soutěže – reprezentuje školu • Orientuje se v možnostech získání informací o sportu – tisk, TV	• Turnaje, soutěže, závody • Vyhledá informace o sportu, sleduje sportovní přenosy,		OSV/1-3

Zařazuje do pohybového režimu turistiku a pobyt v přírodě	• Uvědomuje si význam a nutnost turistiky i pobytu v přírodě • Chápe jejich význam z hlediska zdravotního i duševního • Ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná celodenní, víkendová a prázdninová činnost • vhodně se chová v dopravních prostředcích • zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu (jako cyklista) • zvládá pohyb v mírně náročném terénu se zátěží • dovede se s pomocí učitele orientovat v mapě • chová se ohleduplně k přírodě • zná základy táboření	• turistické výlety a vycházky • přeprava v hromadných dopravních prostředcích • jízda na kole • dopravní předpisy pro chodce a cyklistu • orientace na mapě • ekologické chování • ochrana přírody • pravidla chování turistů v přírodě	PŘ, VL dopravní výchova	Environmentální výchova: vztah člověka k prostředí
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• provádí vyrovnávací cvičení	• vyrovnávací cviky		
zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynu učitele	• zvládá základy speciálních cvičení	• základní cvičební polohy, základní technika cvičení		
<i>Dopravní výchova</i>				
Prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty	• technika jízdy na kole • vedení kola, vyjždění do silnice • přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu • vztahy mezi účastníky silničního provozu	• jízdní kolo • křižovatky • dopravní hřiště • jízda na kole		
Rozeznává vybrané dopravní značky	• dopravní značky	• dopravní značky		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			Ročník: 5	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví				
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- Do svého denního, týdenního rozvrhu zařazuje pohybové aktivity, snaží se o jejich pravidelnost - Snaží se zlepšovat své výkony	- Denní režim - Význam pravidelnosti tělesné aktivity - Rozvoj tělesné zdatnosti postupným zvyšováním zátěže, sledování výkonů, porovnávání výkonů		OSV/1-3 psychohygiena
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- Seznámí se s pravidly bezpečnosti a uvědoměle je dodržuje - Používá vhodný sportovní oděv a obuv, zná jejich vliv na kvalitu výkonu - Uvědomuje si význam střídání zátěže s odpočinkem pro zachování zdraví a pro optimální výkon - Přivolá pomoc, ošetří drobné poranění	- Pravidla bezpečnosti: tělocvična, hřiště, plavecký bazén, přírodní terén, led, přesuny na sportoviště - Sportovní oděv a obuv - Přiměřenost zátěže a střídání zátěže s odpočinkem - Drobný úraz, přivolání pomoci		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- Uvědomuje si nutnost správného držení těla pro zdraví - Chápe význam přípravy na zátěž - Orientuje se v typech cvičení a jejich významu, používá je, reaguje na potřeby svého těla	- Správné držení těla - Příprava organismu na různé druhy pohybových činností - Strečink, relaxační cvičení, korektivní cvičení		

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	• Zvládá pohyby a aktivity s přihlédnutím ke svým možnostem, se snahou o co nejlepší výkon • účastní se nepovinného plaveckého výcviku	• Gymnastika (kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí, nácvik odrazu pro přeskok, přeskok, roznožka, skrčka, cviky na hrazdě, chůze po kladině, šplh na tyči) • Rytmické činnosti (cvičení s hudbou, cvičení s náčiním, krok poskočný, přeměnný, přísunný, dvojice, dodržování rytmu a tempa) • Atletika (nízký a vysoký start, technika běhu, rozběh a odhod, odraz při skoku, skok do výšky- přeskok) • Sportovní hry (míč – přihrávky, driblování, vedení míče, hokejka florbal – držení hole, přihrávka, střelba) • Plavání (plavecký výcvik prováděný odborníky v plavecké škole)	HV, M	OSV/1-3
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• Cvičí podle předcvičujícího – napodobí pohyb, reaguje na pokyn, popis pohybu • Opraví nesprávně provedený pohyb svůj, spolužákův	• Zraková kontrola pohybu (cvičení ve dvojicích, před zrcadlem) • Reakce na pokyny		
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• Reaguje na pokyny s použitím tělocvičného názvosloví • Užívá některé pojmy aktivně • Učí se vykonat cvik, předvést pohyb podle náčrtu, popisu	• Názvosloví pro atletiku, gymnastiku, sportovní hry, typy cvičení (průpravné, kondiční, rytmické atd.), startovní povely, pořadové povely, polohy (těla, paží, dolních končetin), plavání • Nákresy, popisy pohybů		OSV/1-3

Činnosti podporující pohybové učení				
Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• Uvědomuje si nutnost jednání v duchu fair play pro úspěšný průběh aktivity • Chová se ohleduplně k mladším, slabším při hře • Zná historii olympijských her, jejich význam • Ovládá a dodržuje zjednodušená pravidla her • Upozorní na přestupky své i spoluhráčů proti pravidlům	• Sportovní chování, fair play • Ohleduplnost • Tradice a současnost olympijských her • Modifikovaná pravidla her (vybíjená, přehazovaná, fotbal, florbal)		OSV/1-3
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• Podílí se na organizaci závodů, turnaje v rámci třídy, školy – zvládá losování, měření, zápisy, hodnocení • Vysvětlí pravidla hry, kritéria hodnocení • Předvede pohybovou aktivitu	• Hry, závody, soutěže • Pravidla, hodnocení • Zorganizuje, předvede hru, pohybovou aktivitu		OSV/1-3
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• Změří a zapíše výkon v disciplínách – hod, skok do dálky, běh • Pracuje se stopkami, pásmem, bodovací kartou • Porovná a zhodnotí počáteční a konečný výkon • Stanoví pořadí podle dosažených výsledků • Připraví místo pro měření, upraví ho pro další výkony (úprava doskočiště, příprava míčků apod.)	• Měření a zaznamenávání (hod míčkem, skok do dálky z místa, běh na krátkou vzdálenost, vytrvalostní běh) • Stopky, pásmo • Stanovení pořadí • Příprava sportoviště		OSV/1-3
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	• Zúčastní se školní soutěže, závodů, turnaje • Zúčastní se meziškolní soutěže – reprezentuje školu • Orientuje se v možnostech získání informací o sportu – tisk, TV	• Turnaje, soutěže, závody • Vyhledá informace o sportu, sleduje sportovní přenosy,		OSV/1-3

Zařazuje do pohybového režimu turistiku a pobyt v přírodě	• Uvědomuje si význam a nutnost turistiky i pobytu v přírodě • Chápe jejich význam z hlediska zdravotního i duševního • Ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná celodenní, víkendová a prázdninová činnost • vhodně se chová v dopravních prostředcích • zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu (jako cyklista) • zvládá pohyb v mírně náročném terénu se zátěží • dovede se s pomocí učitele orientovat v mapě • chová se ohleduplně k přírodě • zná základy táboření	• turistické výlety a vycházky • přeprava v hromadných dopravních prostředcích • jízda na kole • dopravní předpisy pro chodce a cyklistu • orientace na mapě • ekologické chování • ochrana přírody • pravidla chování turistů v přírodě	PŘ, VL dopravní výchova	Environmentální výchova: vztah člověka k prostředí
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• provádí vyrovnávací cvičení	• vyrovnávací cviky		
zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynu učitele	• zvládá základy speciálních cvičení	• základní cvičební polohy, základní technika cvičení		
Činnosti podporující pohybové učení				
Rozeznává další dopravní značky	• dopravní značky	• dopravní značky		OSV/1-3
Poznává vztahy účastníků silničního provozu	• vztahy mezi účastníky silničního provozu	• dopravní hřiště • jízda na kole		
Odhadne dopravní situace, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci	• shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj • zásady bezpečného chování v době volna a cestování	• beseda		

4.10. Pracovní činnosti

4.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, doplňuje tím celý ŠVP o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Podstatnou částí naplňuje i jeden podtitul z našeho ŠVP, a to „od tradic k praktickému životu.“ Náplň tohoto předmětu může výrazným způsobem přispět k profesní orientaci žáků.

Obsahové vymezení:

Tento předmět je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- **Práce s drobným materiálem** – výroba různých předmětů, pracovní návody, předlohy, postupy, vhodné pracovní pomůcky, nástroje, hygiena a bezpečnost práce
- **Konstrukční činnosti** – sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční)
- **Pěstitelské práce** – péče o rostliny, pozorování přírody, drobné pěstitelství, pozorování
- **Příprava pokrmů** – jednoduché stolování, příprava jednoduchých pokrmů

Časové vymezení:

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován 1 hodinu týdně ve všech ročnících.

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení:

Výuka probíhá kmenové učebně. Na školním pozemku v současné době neprobíhá. je využíváno alespoň náhradních prací v květináčích, truhlících, přesazování muškátů, pokusy se semeny, klíčivostí apod.

Začlenění průřezových témat:

Ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je realizováno průřezové téma

Osobnostní a sociální výchova.

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní rozvoj - **kreativita** – návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k řešení problémů	• oceňujeme originální přístupy v řešení úkolů a problémů, vícero způsobů řešení, kreativitu, originalitu, fantazii • zařazujeme praktické úkoly a problémy, použitelné v běžném životě
Kompetence pracovní	• seznamujeme s a používáním různých druhů materiálů a techniky • vedeme žáky k práci prováděné „bezpečně“, poznávání základů a zásad bezpečnosti při práci • seznamujeme s různými prostředími pro práci (třída, keramická dílna, zahrada, kuchyňka) • organizujeme besedy s představiteli různých profesních zaměstnání – viz Projekt Zajímaví lidé mezi námi • zajišťujeme zajímavé exkurze (výrobny, dílny, provozovny) • podněcujeme žáky k hledání uplatnění vhodné vzhledem k svým schopnostem • poznatky, vědomosti směřujeme k praktickému ověřování, využívání – pozorování, porovnávání, vyrábění, napodobování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R A C O V N Í Č I N N O S T I			Ročník: 1.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Práce s drobným materiálem</i>				
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	dovede základní manuální dovednosti při práci s papírem	práce s papírem: mačkání, trhání, překládání, skládání	PRV geometrie	OSV/1-3, MV/2 EV/3,4
	dovede základní manuální dovednosti při práci s modelovací hmotou	práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování ubírání, přidávání, ohýbání		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s přírodninami a pomůckami	- práce s přírodninami: propichování, navlékání, svazování - práce s tupou jehlou, nůžkami		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s textilem a pomůckami	- práce s textilem: ustřižení textilie a její nalepení - práce nůžkami		
	dovede jednoduchými pracovními operacemi vytvořit předmět z tradičních i netradičních materiálů	- práce s tradičním i netradičním drobným materiálem: jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů - práce s nůžkami		
pracuje podle slovního návodu a předlohy	umí vyrobit podle vzorového postupu nebo slovního návodu vyrobit jednoduché předměty	jednoduché výrobky z vybraných materiálů podle vzorového postupu, slovního návodu		
<i>Konstrukční činnosti</i>				
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dovede základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicemi: vybrat správné díly, spojit jednotlivé části, výrobek demontovat	PRV geometrie	OSV/1-3, MV/2

<i>Pěstitelské práce</i>				
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; pečuje o nenáročné rostliny;	dokáže pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích a popsat výsledky tohoto pozorování	- slovně popsat a zakreslit změny v jednotlivých ročních obdobích - vycházky, pozorování	PRV ČJ	OSV/1-3 MV/2 EV/3,4
<i>Příprava pokrmů</i>				
připraví tabuli pro jednoduché stolování; chová se vhodně při stolování	umí se slušně chovat při stolování	pravidla správného stolování	PRV ČJ	OSV/1-3 MV/2
<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí.	- záchranáři - ohněň - požár	- beseda - promítání filmu		
Přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů).	- přivolání pomoci - předcházení úrazům	dramatizace		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R A C O V N Í Č I N N O S T I			Ročník: 2.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Práce s drobným materiálem</i>				
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	dovede základní manuální dovednosti při práci s papírem a pomůckami	- práce s papírem: mačkání, trhání, překládání, skládání, obkreslování - vystřihování podle šablony - práce s nůžkami	PRV geometrie	OSV/1-3, MV/2 EV/3,4
	dovede základní manuální dovednosti při práci s modelovací hmotou a pomůckami	- práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování ubírání, přidávání, ohýbání - použití umělého (dřevěného) nože		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s přírodninami a pomůckami	- práce s přírodninami: propichování, navlékání, svazování - práce s tupou jehlou, nůžkami		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s textilem a pomůckami	- práce s textilem: ustřížení textilie a její nalepení, oddělit nit, navléknout do jehly, uzlík - práce nůžkami		
	dovede jednoduchými pracovními operacemi vytvořit předmět z tradičních i netradičních materiálů	- práce s tradičním i netradičním drobným materiálem: jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů - práce s nůžkami		
pracuje podle slovního návodu a předlohy	umí vyrobit předmět podle vzorového postupu nebo slovního návodu vyrobit jednoduché předměty	složitější výrobky z vybraných materiálů podle vzorového postupu, slovního návodu		

<i>Konstrukční činnosti</i>				
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• umí základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• plošné a prostorové stavebnice • vybrat správné díly, spojit jednotlivé části, výrobek demontovat • práce s návodem, předlohou, podle vlastní fantazie	PRV geometrie	OSV/1-3, MV/2
<i>Pěstitelské práce</i>				
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; pečuje o nenáročné rostliny;	• dovede pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích a popsat výsledky tohoto pozorování • dokáže pečovat o nenáročné pokojové rostliny ve třídě	• zapisování a zakreslování změn v jednotlivých dnech i ročních obdobích • vycházky, pozorování • pokojové rostliny: zalévání, otírání listů	PRV ČJ	OSV/1-3 MV/2 EV/3,4
<i>Příprava pokrmů</i>				
připraví tabuli pro jednoduché stolování; chová se vhodně při stolování	• umí připravit stůl pro jednoduché stolování	• správné prostření talířů a příboru	PRV VV	OSV/1-3 MV/2
<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
Odhadne riziko / nebezpečnou situaci.	• základní bezpečnostní a výstražné tabulky	• beseda • promítání filmu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R A C O V N Í Č I N N O S T I			Ročník: 3.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Práce s drobným materiálem</i>				
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	dovede základní manuální dovednosti při práci s papírem a pomůckami	- práce s papírem: vlastnosti materiálu a jeho využití - mačkání, trhání, překládání, skládání, obkreslování, vystřihování podle šablony, řezání - práce s nůžkami a nožem	PRV geometrie VV ČJ	OSV/1-3, MV/2 EV/3,4
	dovede základní manuální dovednosti při práci s modelovací hmotou a pomůckami	- práce s modelovací hmotou - vlastnosti materiálu a jeho využití - hnětení, válení, stlačování ubírání, přidávání, ohýbání - použití umělého (dřevěného) nože		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s přírodninami a pomůckami	- práce s přírodninami - vlastnosti materiálu a jeho využití - propichování, navlékání, svazování, lisování - práce s tupou jehlou, nůžkami, nožem		
	dovede základní manuální dovednosti při práci s textilem a pomůckami	- práce s textilem - vlastnosti materiálu a jeho využití - naměření a oddělení nitě, navléknutí do jehly, tvorba uzlíku, zadní steh, přišití dvoudírkového knoflíku - práce nůžkami		

	dovede jednoduchými pracovními operacemi vytvořit předmět z tradičních i netradičních materiálů	- práce s tradičním i netradičním drobným materiálem: jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů - práce s nůžkami		
pracuje podle slovního návodu a předlohy	umí vyrobit předmět podle vzorového postupu nebo slovního návodu vyrobit jednoduché předměty	složitější výrobky z vybraných materiálů podle vzorového postupu, slovního návodu		
Konstrukční činnosti				
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	umí základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- plošné a prostorové stavebnice složitější montáž a demontáž modelů podle předlohy, návodu, - vlastní fantazie - dovede pracovat ve skupině a vážit si práce druhých - práce s návodem, předlohou, podle vlastní fantazie	PRV geometrie	OSV/1-3, MV/2
Pěstitelské práce				
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; pečuje o nenáročné rostliny;	dokáže pečovat o nenáročné pokojové rostliny ve třídě	- pokojové rostliny: otírání listů, odstraňování odumřelých částí, zalévání, kypření, čistota květináče a misky - přesazování vrcholových řízků vhodných rostlin	PRV ČJ	OSV/1-3 MV/2 EV/3,4
Příprava pokrmů				
připraví tabuli pro jednoduché stolování; chová se vhodně při stolování	dovede samostatně připravit jednoduché občerstvení	- výběr, nákup a skladování potravin - příprava ovocného salátu	PRV VV	OSV/1-3 MV/2

<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
Na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost.	• první pomoc • mimořádné události	• vybavení lékárničky • promítání		
Chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby.	• požáry, nebezpečí zábavní pyrotechniky	• návštěva u místních hasičů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: P R A C O V N Í Č I N N O S T I			Ročník: 4. a 5.	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vazby	Průřezová témata
Žák:	Žák:			
<i>Práce s drobným materiálem</i>				
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- vytvoří výrobek z různých druhů papíru, z vlnité lepenky, z plastelíny, špejlí, podzimních listů, korálků, kolíčků, krabic, časopisů... - pečlivě stříhá, čistě lepí - šije předním a zadním stehem, přišije knoflík, ušije jednoduchý výrobek – jehelníček, zvířátko pro mladšího sourozence... - vytvoří dárkové předměty – na Vánoce, Velikonoce, ke Dni matek, předměty pro vánoční a velikonoční výzdobu - při práci uplatňuje svoje nápady – nejde pouze o nápodobu vzoru - u postupů, kde není nutné přesně dodržet jednotlivé kroky, volí pro sebe nejvýhodnější postup - vytvoří výrobek ve skupině – s pomocí ostatních členů - při obtížích vytrvá u práce	- složitější pracovní postupy - organizace práce	M – rýsování a měření ČJ – popis pracovního postupu PŘ – půda a její zpracování, základní podmínky pěstování rostlin	OSV/1-3, Kreativita – návrh materiálu a zpracování výrobku, vypracování pracovního postupu, výroba ukázkového předmětu
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- vyrábí z přírodních materiálů - popíše některé vánoční a velikonoční tradice, některá lidová řemesla (hrnčířství, kovářství, krajkářství...) - vybere prvek lidového umění a použije ho ve své práci	lidové tradice a řemesla		

volí vhodné pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu	• vybere vhodnou pomůcku podle materiálu, který zpracovává	• vlastnosti materiálu		
udržuje pořádek, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu	• při práci udržuje pořádek, uklidí po sobě • ošetří spolužáka při drobném poranění pracovními nástroji, v kuchyni při popálení nebo opaření	• pracovní prostředí • první pomoc		
<i>Konstrukční činnosti</i>				
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• sestaví model podle předlohy, dokáže ho rozebrat	• práce s návodem		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• řídí se při práci jednoduchými slovními pokyny, předlohou, zakreslí svůj nápad a podle náčrtu sestaví	• práce s návrhem, náčrtem		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• používá základní hygienické návyky při pracovních činnostech	• zásady bezpečnosti práce • přecházení úrazu		
<i>Pěstitelské práce</i>				
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• provádí pokusy se semeny – různá klíčivost v různých podmínkách	• základní podmínky života		
ošetřuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• postará se o nenáročnou pokojovou květinu	• pěstování pokojových rostlin		
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• orientuje se v základních pěstitelských činnostech – přesazení pokojové rostliny, pletí, hrabání listů • vybere si samostatně či s pomocí správné pomůcky, nástroje a náčiní	• práce s pomůckami, nástroji a náčiním		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• používá základní hygienické návyky při pracovních činnostech	• zásady bezpečnosti práce • přecházení úrazu		

<i>Příprava pokrmů</i>				
orientuje se v základním vybavení kuchyně	• popíše vybavení kuchyně ve svém domově, v minulosti	• vybavení kuchyně v historii a dnes		
připraví samostatně jednoduchý pokrm	• připraví pokrm studené kuchyně – např. ovocný nebo zeleninový salát, pomazánku, jednohubky nebo chlebíčky • vysvětlí, jak správně nakupovat a skladovat různé potraviny	• pracovní postupy • výběr, nákup a skladování potravin		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• řídí se pravidly správného stolování (správné držení příboru, čistota...)	• pravidla správného stolování		
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	• udržuje čistotu a pořádek v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu	• hygiena a bezpečnost práce • vybavení lékárničky		
<i>Dopravní výchova</i>				
Popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě.	• povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty	• jízdní kolo		
Zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole.	• odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu • silnice z pohledu cyklisty • značení druhy křižovatek a kruhový objezd	• křižovatky • výukový program		
Jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola.	• reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu	• reflexní doplňky • helma, chrániče		
Snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu.	• potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty • odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu • volnočasové aktivity související se silničním provozem a dodržování pravidel • v silničním provozu nejsi sám	• návštěva dopravního hřiště • promítání		

<i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</i>				
Zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm.	• příčiny vzniku požárů • požáry v přírodě, lesní požáry • největší rizika	• beseda, promítání		
Rozezná označení uzávěrů vody a plynu.	• označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)	• exkurze po škole		
Poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu).	• péče o zdraví a poskytování první pomoci	• lékárnička • dramatizace		
Rozlišuje příčiny úrazů, popřípadě příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby.	• rizika otrav, jejich příčiny a příznaky • základy zvládání stresových situací			
V modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem.	• rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů	• exkurze Alternátoru v Třebíči		
Ošetří úrazy různého charakteru.	• poskytování první pomoci • resuscitace	• návštěva zdravotní sestry		
Rozlišuje situace, kdy lze a nelze uhasit požár.	• způsoby chování při požárech • možnosti hašení požáru • hasicí přístroje • evakuace při požáru • evakuační plán • úniková cesta, druhy únikových cest • význam značek označujících únikové cesty	• návštěva místních hasičů ve škole a beseda s nimi • názorné ukázky		

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Cíl hodnocení

Hodnocení znamená vyslovení se k hodnotě, obsahuje v sobě dimenzi porovnávání. Cílem hodnocení by mělo být získání zpětné vazby, tedy informace o tom, jak danou znalost, vědomost či dovednost ovládá. Sleduje se i postoj žáka a chování v procesu vzdělávání. Mělo by být zřejmé, co se žák naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Je velmi důležité, aby hodnocení vycházelo z jasných cílů a konkrétních kritérií, přesněji řečeno – co a jak se hodnotí.

Cílem našeho hodnocení je:

- hodnocení zaměřovat a formulovat pozitivně.
- seznámení žáka s cíli vzdělávání a kritérii hodnocení
- informovat žáka o tom, v čem a proč bude vzděláván, kdy a jakým způsobem, podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen
- vést žáka k sebehodnocení žáka, které je nedílnou součástí jeho hodnocení
- používat při hodnocení metody, které respektují individuální možnosti žáka
- vést žáka k spoluúčasti na hodnotících
- vedeme nejen ke zhodnocení výsledku své práce, ale také k vyhodnocení samotného procesu (postupu, který žák uplatnil)
- hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnávání s ostatními
- do známky z vyučovacího předmětu nezahrnovat hodnocení žákova chování
- při hodnocení školního výstupu, hodnotit či klasifikovat podle stanovených kritérií
- v případě společného delšího, podrobnějšího projektu, kooperativní práce vést žáky k vytvoření společných objektivních kritérií hodnocení
- vést žáka k práci s chybou (chybu brát jako kladný prvek v procesu učení)
- včasné seznámení s termíny kontrolních prací, písemných prací, testů apod. či s odevzdáváním delších termínovaných úkolů či projektů
- možnost opravy v případě neúspěšného výsledku

5.2. Způsoby hodnocení

Hodnocení probíhá těmito základními formami:

- a) slovním hodnocením
- b) klasifikací
- c) kombinací slovního hodnocení a klasifikace

ad a)

Slovní hodnocení - v nižších ročnících se plně využívá hodnocení slovního. Forma hodnocení je ústní a písemná. Žáci mají speciální notýsky s názvem „Moje cesta ke vzdělání,“ se kterými po celé dva roky pracují podle předem stanovených pravidel. Každý týden si zapisují a sami hodnotí důležité aktivity, úkoly, úlohy, které proběhly, jednou za měsíc přidává učitel své hodnocení. Zde se snaží zcela konkrétně popsat žakovu práci za celý měsíc, jeho konkrétní

pokroky, posuny či naopak. Nehodnotí jen konkrétní znalosti a vědomosti, ale i dovednosti a postoje žáka. Hodnocení obsahuje zhodnocení školních výstupů, ale i proces, který k nim vede. Hodnotí se žákovo nasazení, úsilí, osobní přístup a odpovědnost. Zprvu učitel pomáhá se zápisem, ale již od začátku vede žáky k samostatnému zápisu. Ve 2. ročníku kromě týdenních hodnocení žáci pracují i se sebehodnocením měsíčním (zhodnocení určité kompetence).

ad b)

Klasifikace známkou – ve vyšších ročnících se citlivě zavádí klasifikace známkami, která trvá do 5. ročníku. Zápisy známek se provádějí do hodnotících notýsků. Znamka obsahuje nejen zhodnocení školního výstupu, ale sleduje i další kritéria (viz tabulka hodnocení).

ad c)

Kombinace slovního hodnocení a klasifikace – žákům se specifickými vzdělávacími potřebami je rovněž na základě domluvy se zákonnými zástupci a pedagogy umožněna kombinace obou způsobů, a to klasifikace známkami a slovním hodnocením.

Nástroje hodnocení:

- a) testy
- b) písemné práce
- c) portfolia žáků
- d) prvek individuální, skupinové práce nebo práce ve dvojici
- e) ústní zkoušení

Sebehodnocení žáka

Jedním z cílů hodnocení je vlastní sebehodnocení žáka. Od 1. ročníku k němu vedeme samotné žáky, a to nejprve formou ústního sebehodnocení, později písemného vyjádření. Sebehodnocení provádíme pravidelně, zápisem do sebehodnotícího notýsku či speciálně vytvořených sebehodnotících dotazníků. Sebehodnocení je zaměřeno nejen na školní výstupy, ale také na dovednosti a postoje. Podrobné sebehodnocení žák provádí nejméně 4 krát ročně – čtvrtletně. K sebehodnocení se vyjadřuje učitel i rodič.

Nástroje sebehodnocení:

- a) sebehodnotící notýsky
- b) sebehodnotící formuláře
- c) žákovo portfolio
- d) konzultace (učitel – rodič – žák, učitel – žák)

Hodnocení chování žáka

Cílem hodnocení žáka je hodnocení i jeho chování. V případě slovního hodnocení je hodnocení chování součástí měsíčního písemného hodnocení či závěrečných hodnocení (čtvrtletní, pololetní). Při klasifikaci je žákovo chování hodnoceno podle Pravidel pro hodnocení žáka.

5.3. Kritéria hodnocení

V následujícím přehledu jsou stanovena kritéria pro hodnocení žáka. Základem je hodnocení míry dosažení školních výstupů, které jsou ve Školním vzdělávacím programu zpracovány jako výsledek vzdělávání v každém vyučovacím předmětu. Žák je hodnocen podle úrovně dosažení těchto výstupů. Nástroje hodnocení žáků volí učitelé podle zaměření vyučovacího předmětu a konkrétního školního výstupu. Tyto výstupy jsou naformulovány tak, aby jejich dosažením bylo zároveň zaručeno směřování ke klíčovým kompetencím. Každý žák má ještě portfolio, které se stává dalším podkladem pro posuzování rozvoje žakovy osobnosti v oblasti klíčových kompetencí.

stupeň	sledovaná oblast		
	školní výstup – požadovaná úroveň	samostatnost	osobní přístup žáka
	kritéria		
výborně	žák splnil zadání s drobnými nedostatky	žák pracuje samostatně	žák je aktivní, projevuje zájem, na vyučování je pravidelně připraven
chvalitebně	žák splnil zadání s drobnými nedostatky nebo chybami	žák pracuje samostatně s občasnou podporou	žák je často aktivní, většinou projevuje zájem, na vyučování bývá připraven
dobře	žák splnil zadání s chybami nebo nedostatky	žák pracuje s podporou	žák bývá aktivní, občas projevuje zájem, na vyučování je převážně připraven
dostatečně	žák splnil zadání se závažnými chybami nebo nedostatky	žák pracuje s trvalou podporou a pomocí	žák je převážně pasivní, projevuje minimální zájem, na vyučování bývá zřídka připraven
nedostatečně	žák nesplnil zadání	žák samostatně nepracuje	žák je pasivní, bez zájmu, na vyučování není připraven

Kritéria hodnocení vzhledem ke klíčovým kompetencím

Klíčová kompetence	Podrobný popis kompetence	Výstup po 1. období	Výstup po 2. období
Kompetence komunikativní	pozorně naslouchá	při naslouchání udržuje pozorné ticho, nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením, udržuje s mluvčím kontakt očima, v klidu vyslechne mluvčího, vědomě nastaví celé tělo k naslouchanému, zapamatuje si repliku a dovede ji reprodukovat vlastními slovy	vědomě používá mluvy těla, dává mluvčímu známky zaujetí, zopakuje vlastními slovy, co mluvčí řekl, projevuje souhlas či nesouhlas, diskutuje o tom, co bylo řečeno, zapamatuje si to a reprodukuje podstatné myšlenky
	srozumitelně se vyjadřuje	používá spisovný jazyk na jednoduché promluvy	se správnou intonací se spisovně vyjadřuje ve větách
	uvědoměle si rozvíjí svoji slovní zásobu	čte různé typy předkládaných textů	vede si slovníček cizích často používaných slov (např. terminologie gramatiky, zeměpisu, matematiky apod.)
	čte s porozuměním	zvládne techniku čtení, čte metodou INSERT, odpoví na jednoduché otázky z textu, pracuje s klíčovými slovy, pracuje s jednoduchou srovnávací tabulkou	odpovídá na otázky z textu, klade jednoduché otázky k textu, čte s předvídáním, hledá souvislosti a vztahy v textu, vybírá podstatné informace z textu, pracuje metodami aktivního učení s textem
	písemně zaznamenává své myšlenky	jednoduše provádí záznam z četby do svého deníku	pracuje s podvojným deníkem, zaznamenává informace z textu, zpracovává záznamy z četby
	vhodně reaguje na manipulativní komunikaci	požádá jednoduše o vysvětlení	jednoduše argumentuje a obhájí svůj názor
	vhodně prezentuje výsledky své a skupinové práce	jednoduše vysvětlí a popíše svůj názor či celé skupiny	jednoduše vysvětlí a popíše názor a výsledek celé skupiny, reaguje na dotazy

	dodržuje pravidla diskuse	nezasahuje do řeči mluvčího, umí „být ticho“	nezasahuje do řeči mluvčího, udržuje pozorné ticho, ustoupí, zopakuje vlastními slovy, co mluvčí řekl, diskutuje o tom, co bylo řečeno
	komunikuje v cizím jazyce	používá a rozumí jednoduchým konverzačním větám, osvojí si základní slovní zásobu	zodpoví na jednoduché otázky, vede jednoduchý rozhovor, rozumí jednoduchému písemnému i mluvenému textu, sestaví jednoduchý písemný text (dopis, pozvání apod.)
	rozumí prostředkům nejazykové komunikace a vhodně je	rozumí běžným a jednoduchým gestům, nastaví vhodně tělo k naslouchání	rozumí běžným a jednoduchým gestům, zaujme vhodný postoj při mluvení, adekvátně dešifruje neverbální sdělení mluvčího
	používá technických prostředků komunikace	telefonuje	používá e-mail, chat, SMS, mluví vhodně do mikrofону, navrhne způsob komunikace
Kompetence k učení	využívá a používá různé strategie učení	seznamuje se s používanými strategiemi a metodami a zkouší je aplikovat	používá nabízené metody učení a vybírá z nabízených metod
	soustředí se na učební činnost	vydrží potřebnou dobu u učebních činnostech, soustředí se na adekvátně obtížné učební činnosti	vědomě se soustředí na učební činnost
	plánuje si své učení	pracuje s krátkodobými úkoly	zadávané úkoly (krátkodobé i dlouhodobé) vypracovává včas
	motivuje sám sebe k učení a hledá jeho smysl	sleduje, co ho vnitřně motivuje a zajímá	sleduje a popíše, co ho vnitřně motivuje
	je aktivní vůči podnětům zvenku, projevuje zájem	klade otázky	klade otázky a hledá odpovědi
	vyhledává a vybírá vhodné a podstatné informace, třídí je a zaznamenává	vyhledává informace v abecedně řazených slovnících, encyklopediích, časopisech	vyhledává informace ve slovnících, encyklopediích, příručkách, časopisech, tisku, Internetu či jiných zdrojích, třídí je, zvládá formu poznámek a jednoduchých výpisků
	myslí globálně	pracuje s jednoduchými informacemi	hledá vztahy mezi informacemi, uvědomuje si časové a prostorové souvislosti

	kriticky myslí	uvědomuje si novou informaci	uvědomuje si novou informaci, porovnává ji s tím, co už o ní ví, se svými myšlenkami, zkušenostmi
	zhodnotí své učení (jeho pokroky či neúspěchy) a vyvozuje závěry a nové postupy, jak co zlepšovat	v časovém úseku provádí hodnocení svého učení	v časovém úseku provádí hodnocení svého učení a navrhuje řešení pro své učení
Kompetence k řešení problémů	vnímá a rozpozná nejružnější problémy či problémové	všímá si svého okolí ve škole i mimo ni, rozpozná a upřesní, pojmenuje nejružnější problémy	všímá si svého okolí ve škole i mimo ni, rozpozná a upřesní, pojmenuje nejružnější problémy, vystihne podstatu problému
	kriticky myslí	pracuje s informací, porovnává ji s tím, co už o problému ví	pracuje s informací, porovnává ji s tím, co už o problému ví, hledá nové souvislosti, zaujímá k nim stanovisko na základě nových zkušeností – hodnotící strategie
	hledá příčiny	s pomocí hledá příčiny problémového úkolu	různými strategiemi hledá příčiny jevů a problémů
	je samostatný při řešení problémů	překonává překážky při řešení problémových úkolů	hledá nové způsoby řešení problému, neutíká od nevyřešeného úkolu či neúspěšného řešení
	aplikuje osvědčené postupy	s pomocí používá ověřené strategie a metody aktivního učení	používá ověřené strategie a metody aktivního učení, vybírá z nich
	pracuje na svém sebehodnocení	jednoduchým způsobem s pomocí zhodnotí své učení (hodnotící metody, notýsky)	jednoduchým způsobem zhodnotí své učení, hledá příčiny problémů, navrhuje řešení
	klade vhodné otázky	klade otázky na úkol, problém	klade otázky pro lepší pochopení, ujasnění si úkolu, problému apod. a co nejpresněji popíše podstatu problému
Kompetence sociální a personální	pracuje ve skupině - kooperuje	podle pokynu učitele bez problémů, rychle a tiše přechází od práce individuální ke skupinové	podle pokynu učitele bez problémů, rychle a tiše přechází od práce individuální ke skupinové, mění partnery pro kooperativní úkoly

	buduje si respekt	je zodpovědný za svou práci ve skupině	je zodpovědný za svou práci ve skupině, posuzuje svůj přínos pro skupinu, analyzuje své jednání a chování
	spolupodílí se na vytváření pozitivní klima ve třídě a škole	aktivně se podílí na tvorbě pravidel třídy i školy, toleruje, respektuje názory druhých	navrhuje a svým aktivním přístupem se podílí na tvorbě pravidel třídy i školy
Kompetence občanské	chápe práva a povinnosti	respektuje práva a povinnosti ve třídě i ve škole	respektuje práva a povinnosti ve třídě i ve škole
	vytváří si vztah k jiným kulturám	poznává a zajímá se o jiné národy, kulturní prostředí, zvyky	poznává a zajímá se o jiné národy, kulturní prostředí, zvyky, přijímá, chápe a toleruje jejich odlišnosti (vzhled, způsob života, názory...) je ochotný se s těmito lidmi přátelit a spolupracovat s nimi
	vytváří si vztah k různým jiným skupinám	poznává život různých skupin a lidí	poznává život různých skupin a lidí, chápe jejich postoje a chování, posuzuje, hodnotí, pomáhá konkrétními úkony
	zajímá se o dovednosti pro život	poskytuje první pomoc, poznává kde a jak hledat pomoc	vyhodnocuje krizové situace a správně se v nich zachovat (požár, šikana, apod.)
	buduje si vztah k tradicím a kulturním hodnotám	zapojuje se do místních kulturních, společenských a sportovních akcí	zapojuje se do místních kulturních, společenských a sportovních akcí rozvíjí kulturní život místa (rodiny, školy, obce)
	respektuje principy trvale udržitelného rozvoje a přírodních jevů	prakticky poznává přírodu, (pozorováním, zkoumáním, porovnáváním), účastní se drobných ekologických projektů – třída, škola, kraj, třídí odpad,	seznamuje se podrobněji s osystém místa, hledá příčiny a sledky ekologických problémů
Kompetence pracovní	pracuje duševně i manuálně	zapojuje se a přispívá svými dovednostmi, pracuje bezpečně	zapojuje se, přispívá svými dovednostmi, navrhuje a nachází potřebné pracovní činnosti
	seznamuje se s profesemi	účastní se různých besed a exkurzí, připravuje se na ně	při seznamování s různými pracovními profesemi hledá a přemýšlí o svých schopnostech pro svou budoucí profesi

	rozvíjí dovednosti a aktivity nezbytné pro zdárný průběh svých pracovních činností	poznatky, vědomosti, dovednosti prakticky ověřuje – pozoruje, porovnává, napodobuje, vyrábí připraví si materiál, pomůcky, pracovní místo, neplýtvá materiálem, pečuje o nástroje, udržuje pořádek na svém pracovním	organizuje si, plánuje se své pracovní činnosti, zvládá pracovat podle návodu, plánu, práci si rozdělí na úseky – vzhledem k času, místu, náčiní apod., zvládá posoudit kvalitu své práce, výsledek
--	--	--	---

6. Autoevaluace školy

Oblast autoevaluace	Cíl	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Podmínky ke vzdělávání	Zajistit dobrou úroveň podmínek ke vzdělávání	prostorové a materiální podmínky, technické i hygienické	roční sumář – hodnocení - výroční zpráva, rozpočet školy, inventarizace školy	2 x ročně, leden, červen
		konkurenční podmínky školy	zmapování trendu, průzkum (porodnost, počet dětí v obci apod.)	1 x za 3 roky
		finanční podmínky	rozpočet zřizovatele, počet úspěšně podaných grantů	ročně
		zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy	kontrola náplní práce, dalšího vzdělávání, řízený rozhovor se zaměstnanci, pozorování	1 x ročně, září
Průběh vzdělávání	mapování realizace ŠVP	soulad školních výstupů s RVP, formulace jednotlivých školních výstupů, provázanost průř. témat se strategiemi a zaměřením školy, učební osnovy, hodnocení kompetencí	hospitace, pozorování a zaznamenávání pozorovaných jevů, diskuze mezi vyučujícími, řízené rozhovory	průběžně
	zajistit kvalitu a přehlednost hodnocení a sebehodnocení	kvalita, přehlednost, výstižnost, systematičnost a pravidelnost hodnocení a sebehodnocení	dotazníky o hodnocení, rozhovory, rozborů jednotlivých druhů hodnocení, portfolia žáků	průběžně, 4 x ročně
	zajistit kvalitu výuky a práci se žáky s SPU a respektovat jejich vývojové zvláštnost	metody výuky, individuální přístup, sledování osobních pokroků	individuální vzdělávací plány, pozorování, diskuze s odborníky	
Řízení školy	zjistit kvalitu řízení, delegování	komunikace mezi zaměstnanci školy a vedením	pedagogické rady, operativní porady, diskuze	průběžně
		spolupráce mezi zaměstnanci a vedením		

	pravomocí, komunikaci, spolupráci, uvnitř i vně školy, řešit konstruktivně problémy, podporovat další vzdělávání	řešení problémů		
		zajišťování bezpečnosti	záznamy o dohledech nad žáky, kniha úrazů	průběžně
		úspěšnost v podávání grantů počet podaných a uznaných žádostí 1x ročně		
		DVPP – další vzdělávání ped. pracovníků – využitelnost vědomostí a dovedností získaných vzděláváním přímo v praxi	hospitace, pozorování, rozhovory	průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	zajistit dobrou úroveň vzdělávání	dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů	rozhovor, hospitace, rozbor žakovských prací, anketa se žáky, testy	leden, květen, červen
		dosahování očekávaných výstupů RVP ZV		
		naplňování klíčových kompetencí žáků		
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Podporovat zdravé klima školy	vztah rodičů ke škole	řízené osobní rozhovory, dotazníky, konzultační dny pro rodiče i žáky, hospitace	průběžně
		uplatňování individuálního přístupu k žákům		
		podávání informací rodičům i ostatním		
		řešení problémů		
		zájmová činnost	záznamy o činnosti kroužků	1 x ročně
Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám	Zajistit dostatečný rozpočet,	vhodné nakládání s rozpočtem školy	závěrečné vyúčtování ročního rozpočtu – výkazy, zpráva o hospodaření školy	1 x ročně

vzdělávání ekonomickým zdrojům a	zapojovat vhodně školu do projektů, sledovat a využívat inovativní trendy ve vzdělávání	podávání grantů	vyúčtování a závěrečné zprávy získaných grantů	1 x ročně
		zapojení školy do projektů	vyhodnocování projektů, diskuze	1 x ročně

